

**UCHWAŁA NR XLIX/397/2023
RADY GMINY PIASKI**

z dnia 19 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030

Na podstawie art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), Rada Gminy Piaski uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Piaski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Bernard Dorsz

Załącznik do uchwały Nr XLIX/397/2023
Rady Gminy Piaski
z dnia 19 grudnia 2023 r.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PIASKI NA LATA 2024-2030

Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju

Opracowanie:

Urząd Gminy Piaski

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 opracowano w oparciu o analizę materiałów źródłowych (aktualnych dokumentów planistycznych i sprawozdań) Urzędu Gminy Piaski i gminnych jednostek organizacyjnych, dane statystyczne ujęte w formie wskaźników, wykresów i tabel porównawczych oraz informacje pozyskane w procesie partycypacji społecznej.

Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 zawiera najaktualniejsze dane w momencie opracowywania niniejszego dokumentu, a więc dane według stanu na 31 grudnia 2022 roku (o ile nie zaznaczono inaczej).

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY PIASKI	7
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	8
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej.....	9
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	10
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	13
4.1. Ocena sytuacji Gminy.....	14
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	19
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	21
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY PIASKI	24
1. Misja i wizja	25
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	28
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Piaski oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	38
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	47
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	55
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	58
ZAŁĄCZNIKI.....	60
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Piaski	61
Załącznik 2: Wzór ankiety	106
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	112

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Piaski lata 2024-2030 stanowi kluczowe narzędzie długofalowego zarządzania gminą. Dokument ten wytycza strategiczne kierunki rozwoju Gminy do roku 2030, co pozwoli zapewnić stabilność i ciągłość działań władz lokalnych, niezależnie od zmieniającej się sytuacji politycznej. Strategia umożliwi również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastruktura czy finanse. Ponadto dokument ten stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 ma status dokumentu nadrzędnego w stosunku do innych planistyczno-strategiczných dokumentów obowiązujących w Gminie. Jest również w pełni zgodna z wyższymi dokumentami, takimi jak Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 i Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. W rezultacie stanowi ona spójną całość w kontekście strategicznego rozwoju na różnych poziomach administracyjnych.

Dodatkowo, Strategia Rozwoju Gminy Piaski będzie stanowiła ramy dla tworzenia planów i programów lokalnych, które będą realizowane w ciągu jej obowiązywania. Dzięki temu dokument ten będzie zawierał wytyczne i punkt odniesienia dla wszelkich inicjatyw i działań podejmowanych na poziomie lokalnym w Gminie Piaski, mających na celu wspieranie rozwoju w okresie od 2024 do 2030 roku.

Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 została opracowana w sposób kompleksowy, wykorzystując różnorodne dane i dokumenty jako podstawę dla jej tworzenia. Dokument powstał w oparciu o aktualne dokumenty planistyczne, sprawozdania oraz dane statystyczne, co umożliwiło rzetelne i uzasadnione podejście do wyznaczenia celów i priorytetów rozwojowych dla Gminy Piaski w określonym czasie. Kluczowym dokumentem prawnym, który był wykorzystywany w procesie przygotowania Strategii, była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ustawa ta stanowi podstawę prawną dla funkcjonowania samorządów lokalnych (w tym Gminy Piaski) i określa ich zakres kompetencji oraz zasady działania. Wykorzystanie tego aktu prawnego pozwoliło na stworzenie strategii rozwoju uwzględniającej istniejące ramy prawne i możliwości działania gminy w zakresie jej rozwoju na lata 2024-2030.

Prace nad Strategią rozpoczęto w marcu 2022 roku – Wójt Gminy Piaski podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały nr XLIII/338/2023 Rady Gminy Piaski z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

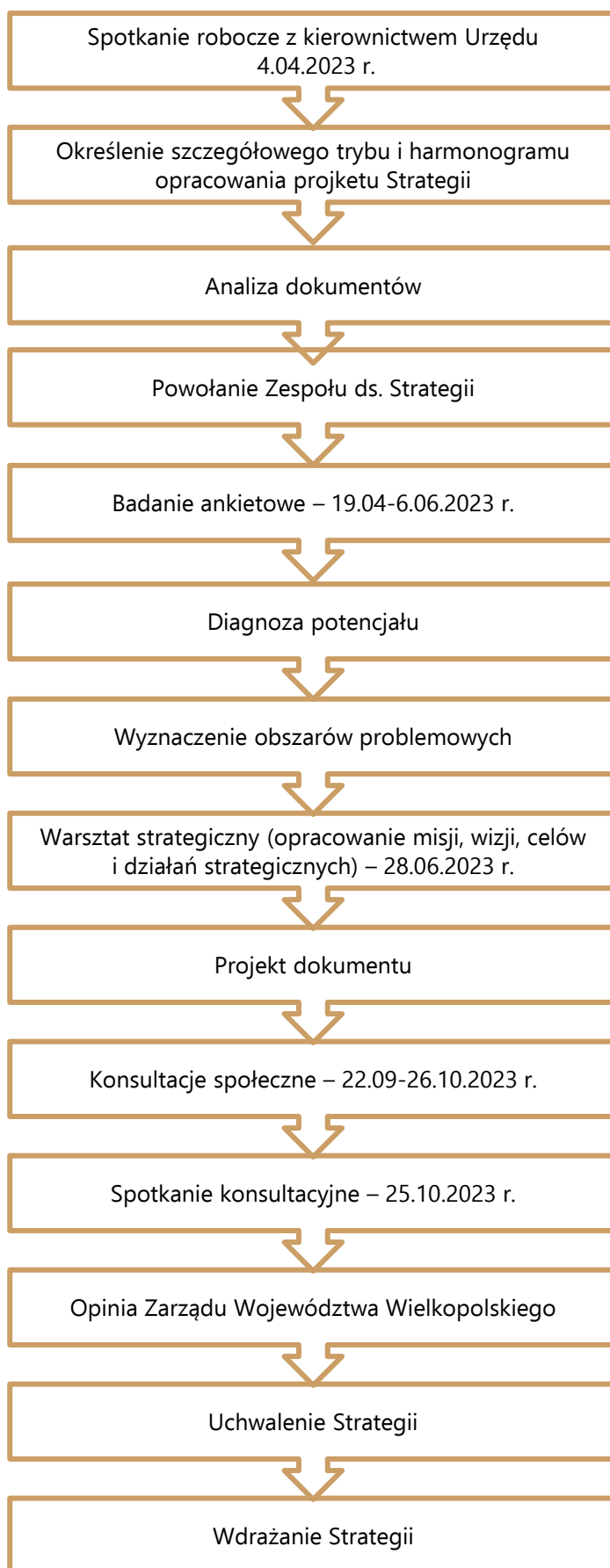
Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy. Analiza pogłębiona została o wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego oraz podczas spotkań z Zespołem Strategicznym, mieszkańcami i interesariuszami Gminy, przeprowadzonych w formie warsztatów strategicznych i wywiadu pogłębionego. Na spotkania zaproszeni zostali pracownicy Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych (szkół, przedszkoli, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Usług Wspólnych, Centrum Kultury i Biblioteki w Piaskach), radni, sołtysi, przedsiębiorcy prowadzący swoją działalność na terenie Gminy, lokalni działacze oraz członkowie organizacji pozarządowych działających w Gminie i tych, których Gmina jest członkiem. Podczas warsztatów pracowano nad wyznaczonymi wcześniej obszarami problemowymi. Ze zdiagnozowanych obszarów problemowych wynikają cele strategiczne, które podzielone są na cele operacyjne. Dla celów strategicznych wyznaczone zostały zadania i działania, których realizacja wpłynie na osiągnięcie postawionych celów. Ponadto w trakcie warsztatów wypracowano misję oraz wizję Gminy Piaski.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Dokument powstał przy wsparciu ekspertów z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania, w składzie:

- **Dominika Gałęcka**, Ekspertka ds. Strategii i rozwoju lokalnego – koordynatorka projektu,
- **Irma Kuznetsova**, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- **Iwona Nowacka**, Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- **Maciej Łodyga**, Młodszy Specjalista ds. Strategii i rozwoju lokalnego.

Obok przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią.

CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY PIASKI

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Piaski jest gminą wiejską położoną w powiecie gostyńskim w województwie wielkopolskim. Powierzchnia Gminy stanowi 100,7 km², a jej główną funkcją jest rolnictwo – użytki rolne pokrywają prawie 80% obszaru Gminy. Lasy zajmują ok. 14% powierzchni i zlokalizowane są w południowej oraz północnej części Gminy. Gmina położona jest na Południowo-Zachodnim Obszarze Funkcjonalnym, czyli obszarze intensywnego rolnictwa, wyróżniającym się wysoką kulturą rolną, co spójne jest z jej główną funkcją oraz pokryciem terenów w Gminie.

Walory przyrodniczo-krajobrazowe Gminy oceniane są jako atrakcyjne, a zasługą tego są niewielkie wzgórza morenowe, urokliwe obszary w dolinach rzek oraz tereny leśne. W oparciu o walory te utworzonych zostało kilka tras turystycznych oraz tereny rekreacyjne, wyposażone w odpowiednią infrastrukturę i miejsca wypoczynku. Dostrzega się jednak potrzebę oraz potencjał dalszego rozwoju rekreacji. Gmina wyróżnia się również kilkoma ciekawymi zabytkami, które przyciągają odwiedzających. Obecność miejsc rekreacyjnych służy również edukacji ekologicznej, a gminne zabytki wspierają zachowanie tożsamości kulturowej Gminy i regionu.

Na sieć dróg w Gminie składają się droga krajowa nr 12, drogi powiatowe i drogi gminne (przez teren Gminy nie przebiegają drogi o znaczeniu międzynarodowym, a droga wojewódzka przecina Gminę Piaski na niewielkim fragmencie przy zachodniej granicy). Droga krajowa ma największe znaczenie komunikacyjne dla Gminy, gdyż zapewnia bezpośredni dojazd do Jarocina oraz Leszna. Gmina zlokalizowana jest również między 2 innymi dużymi miastami – Poznaniem i Wrocławiem. Takie położenie (pomiędzy 4 miastami) sprawia, iż Gmina Piaski charakteryzuje się dobrą dostępnością komunikacyjną. Ponadto dostępność ta zwiększy się po wybudowaniu planowanej obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 12. Występujące ograniczenia w przemieszczaniu się związane są z komunikacją zbiorową w obrębie Gminy. Transport zbiorowy autobusowy zapewniany jest przez Powiatową Komunikację Autobusową i nie obejmuje wszystkich gminnych miejscowości. Dostrzega się zatem problem związany z możliwościami przemieszczania się poza transportem indywidualnym, jednak organizacja gminnego transportu zbiorowego byłaby nieuzasadniona ekonomicznie ze względu na szacowane zbyt małe wykorzystanie go przez mieszkańców. Rozwiązaniem mogłaby być organizacja transportu tylko w obrębie najpopularniejszych destynacji, np. do Strefy Aktywności Gospodarczej albo we współpracy z innymi jednostkami.

Pożądanym kierunkiem rozwoju Gminy jest tworzenie nowych stref gospodarczych i przeznaczanie terenów pod zabudowę i lokalizację inwestycji, co przełożyłoby się na przyciągnięcie nowych mieszkańców, pracowników, inwestorów oraz zwiększenie wpływów do budżetu Gminy, dzięki czemu wzrosłaby możliwość realizacji nowych inwestycji podnoszących jakość życia w Gminie. Niestety w związku z bardzo wysokim udziałem terenów rolniczych Gmina posiada niewielkie rezerwy terenowe. Perspektywą jest jednak pozyskanie terenów przy projektowanych obwodnicach – obszary te będą charakteryzowały się dobrą dostępnością komunikacyjną i położone będą w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej, w związku z czym stanowią atrakcyjne miejsce do lokalizowania przedsiębiorstw.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Rozwój gospodarczy ściśle związany jest z poziomem przedsiębiorczości danej jednostki. Analiza liczby funkcjonujących w Gminie podmiotów gospodarczych w porównaniu z innymi gminami pozwala na stwierdzenie, iż Gmina Piaski charakteryzuje się dość wysokim (i zwiększającym się) poziomem przedsiębiorczości. Jest to sytuacja pozytywna mając na uwadze rolniczą funkcję Gminy i przeważające pokrycie terenu przez użytki rolne. Wzrost gospodarczy ma związek między innymi z rozwojem Strefy Aktywizacji Gospodarczej w Grabonogu, dlatego planuje się tworzenie nowych terenów inwestycyjnych.

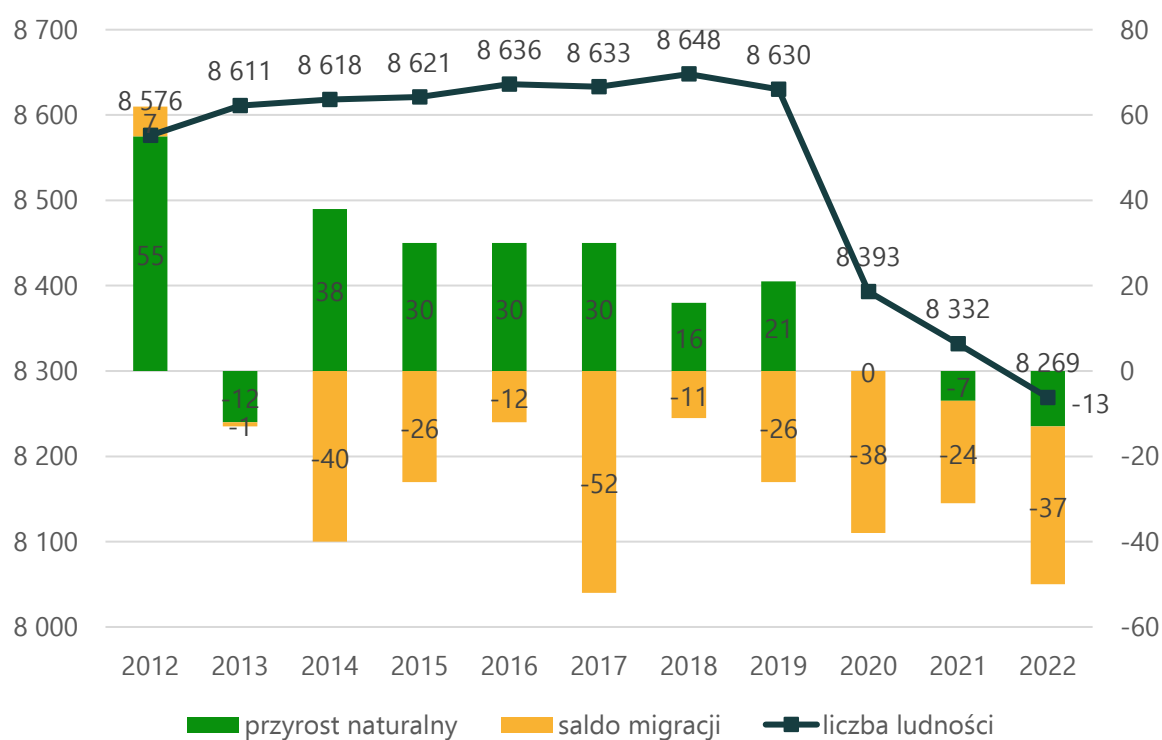
Wpływ na rozwój gospodarczy oraz atrakcyjność inwestycyjną obszaru Gminy ma również jakość i dostępność dróg oraz urządzeń technicznych. Dlatego konieczna jest bieżąca rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury. W zakresie infrastruktury drogowej dostrzega się potrzebę infrastruktury towarzyszącej (chodników, oświetlenia, odpowiednich oznaczeń), która podniesie również poziom bezpieczeństwa drogowego. Podobnie w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej – oprócz jej rozbudowy na terenach siecią nieobjętych i nowych osiedlach konieczna jest również modernizacja istniejącej sieci i jej urządzeń. Ponadto dla mieszkańców nieposiadających dostępu do sieci kanalizacyjnej samorząd stosuje wsparcie w postaci dopłaty na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina wyróżnia się wysokim dostępem do sieci gazowej – wszystkie sołectwa mają możliwość podłączenia się, na co zdecydowało się ponad 60% mieszkańców Gminy. Mieszkańcy każdego z sołectw mają również dostęp do sieci internetowej, lecz korzysta z niej niespełna 60%.

Gmina Piaski wyróżnia się także bardzo dobrze zorganizowaną gospodarką odpadami komunalnymi. Odpady odbierane są i zagospodarowywane przez firmy zewnętrzne – odbywa się to z odpowiednią częstotliwością w podziale na 8 frakcji. Ponadto na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, gdzie mieszkańcy dostarczają odpady. Wszystko to przekłada się na wysoki udział odpadów zbieranych selektywnie w całkowitej masie odpadów, a co za tym idzie wysoki poziom odzysku tworzyw. Aktywnie prowadzona jest również edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, jednak obejmuje ona głównie dzieci i młodzież, ponieważ odbywa się w szkołach. Planuje się jednak rozszerzenie edukacji i zachęcanie od proekologicznych postaw również wśród dorosłych mieszkańców Gminy.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska skupia się głównie na zachowaniu czystego powietrza. Brak uciążliwego przemysłu sprawia, że Gmina Piaski jest stosunkowo czysta ekologicznie. Mimo to konieczne jest podejmowanie działań związanych z ochroną środowiska. Jedynym z nich był montaż czujnika smogu, dzięki któremu każdy zainteresowany odczytać może aktualny stan powietrza z poziomu urządzenia mobilnego (np. smartfon). Wyznaczone zostały również tereny pod lokalizację farm fotowoltaicznych oraz elektrowni wiatrowych w celu zwiększenia pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł. Gminne budynki poddane zostały termomodernizacji i planuje się kontynuację tych działań na kolejnych obiektach. Dofinansowania na wymianę źródeł ciepła mieszkańcy otrzymują w ramach programu „Czyste powietrze”, jednak w procesie strategicznym interesariusze zgłosili również potrzebę wprowadzenia gminnego programu dotacji.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Kapitał społeczny każdej Gminy stanowią jej mieszkańcy i to do nich kieruje się rozwój – chęć zapewnienia jak najlepszych warunków życia, możliwość edukacji na wysokim poziomie, odpowiednią ofertę usług, ciekawą i angażującą ofertę spędzania czasu wolnego. Niekorzystnym trendem obserwowanym na przestrzeni ostatnich lat jest odpływ ludności – nie tylko z terenu Gminy Piaski, ale i z całego powiatu gostyńskiego. Do 2018 roku liczba mieszkańców systematycznie wzrastała i utrzymywała się na poziomie ponad 8,6 tys. osób. Niestety od 2019 roku obserwuje się spadek liczby mieszkańców, który jest o wiele bardziej dynamiczny niż wcześniejszy wzrost. W 2022 roku liczba mieszkańców wyniosła 8 269 osób, co dało wynik najniższy od 2005 roku. Saldo migracji od kilku lat utrzymuje się na poziomie ujemnym w Gminie Piaski, co oznacza, iż więcej osób wyprowadza się z terenu Gminy niż przybywa do niej. Pozytywnym trendem był natomiast dodatni przyrost naturalny (stosunek urodzeń do zgonów), lecz niestety w 2020 roku osiągnął on poziom 0, a w następnych latach był ujemny. Jeśli sytuacja ta przerodzi się w trend liczba mieszkańców będzie dalej się zmniejszać.

Ryc. 1. Zmiany liczby ludności w Gminie Piaski w latach 2012-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W celu pogłębienia analizy sytuacji demograficznej w Gminie Piaski zbadano również inne wskaźniki. Na tej podstawie zaobserwowano odpływ ludzi młodych z terenu Gminy, a więc osób stanowiących główną siłę rozwoju gospodarczego, mieszkańców, którzy zakładają rodziny oraz podejmują zatrudnienie (jest to spójne z ujemnym przyrostem naturalnym). Rośnie natomiast współczynnik senioralnego obciążenia demograficznego, czyli liczby osób starszych w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Pozytywnym aspektem jest jednak to, iż w Gminie Piaski proces ten zachodzi wolniej niż w powiecie oraz województwie. Mimo to wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym, choć jest ona niższa niż liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, co oznacza, iż liczba dzieci i młodzieży w Gminie pozostaje wyższa niż liczba seniorów.

Zmiany demograficzne rodzą konieczność dostosowywania oferty usług do zmieniających się potrzeb mieszkańców. Jeśli obecne trendy te będą się utrzymywać w perspektywie kolejnych lat spaść może zapotrzebowanie na usługi obecnie jeszcze poszukiwane, takie jak żłobki, przedszkola, oferta skierowana do dzieci i młodzieży, a dalej rosnać będzie zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze i aktywizacji dla seniorów.

W momencie opracowywania niniejszego dokumentu opiekę nad dziećmi dla lat 3 zapewniał żłobek, którego organem prowadzącym jest osoba prywatna jednak samorząd udostępnił budynek dla tej placówki oraz udziela dofinansowania do pobytu dzieci. Placówka dostosowana jest do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub wymagających szczególnej opieki. W 2022 roku wszystkie dostępne w żłobku miejsca były wykorzystane. Z kolei poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej w 2021 roku wynosił 84%. Jest to dość wysoki poziom, który w połączeniu z pozytywną oceną respondentów badania ankietowego pozwala stwierdzić, iż opieka przedszkolna oferowana na terenie Gminy jest zapewniana w stopniu zadowalającym.

Edukację podstawową na terenie Gminy zapewniają 3 szkoły podstawowe. Stan bazy dydaktycznej w szkołach jest wyrównany. Nauka odbywa się z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i dobrego wyposażenia dydaktycznego. Wszystkie szkoły posiadają obiekty sportowe (sale gimnastyczne), które będą rozszerzane (powstaną boiska wielofunkcyjne). Poziom nauczania (zbadany na podstawie wyników egzaminów ósmoklasisty) jest zbliżony do średnich wyników w powiecie. Dalsze potrzeby w zakresie szkolnictwa na terenie Gminy to m.in. wzmocnienie wsparcia dla uczniów ze szczególnymi potrzebami, podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej, organizacja zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży oraz zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.

Podmiotem realizującym zadania w zakresie kultury w Gminie Piaski, dla których organem prowadzącym jest Gmina jest Centrum Kultury i Biblioteka w Piaskach. Oprócz zajęć upowszechniających kulturę i sztukę, działalność CKiB służy zachowaniu dziedzictwa kulturowego, zaspakajaniu potrzeb czytelniczych oraz organizuje sekcje tenisa stołowego czy szachową. Obiekt, w którym mieści się Centrum to nowoczesny budynek z odpowiednim wyposażeniem. W strukturze Centrum działają również 3 zespoły muzyczne. W zakresie wydarzeń kulturalnych i imprez na szczególne wyróżnienie zasługują Dożynki Powiatowo-Gminne, ale na terenie Gminy odbywa się również wiele innych imprez kulturalnych i sportowych skierowanych do różnych grup interesariuszy. Ponadto na terenie Gminy (szczególnie w okresie letnim) odbywa się szereg pikników, spotkań i festynów przygotowanych przez Rady Sołeckie, stowarzyszenia i mieszkańców, a w okresie ferii letnich i zimowych w szkołach oraz świetlicach wiejskich organizowana jest oferta dla dzieci. Podsumowując, w Gminie Piaski zapewniana jest urozmaicona oferta kulturalna i sportowa, dzięki prężnie działającemu Centrum Kultury i Biblioteki oraz lokalnym działaczom. Część z istniejących obiektów sportowych wymaga unowocześnienia, rozbudowy czy podjęcia działań remontowych.

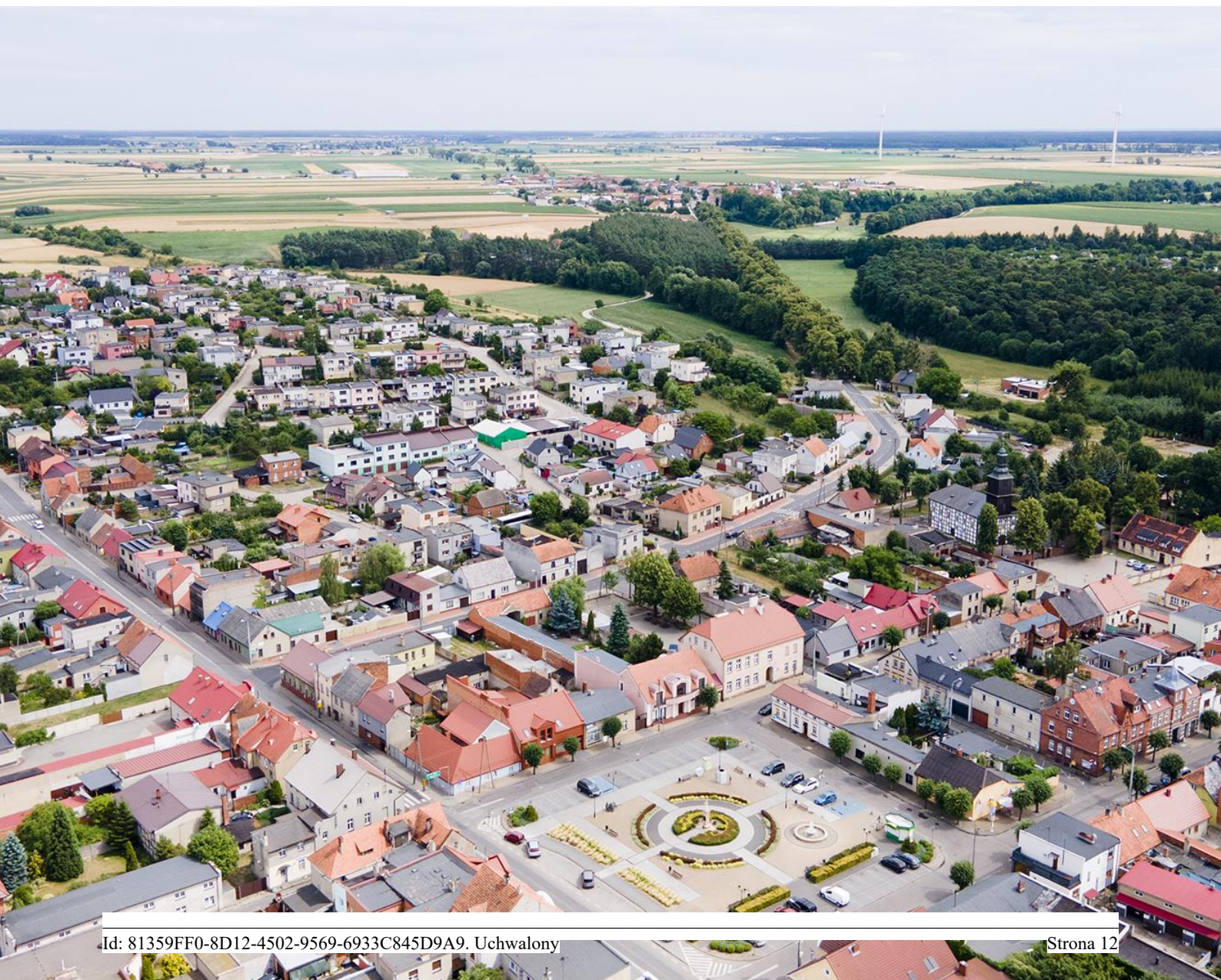
Gmina Piaski nie charakteryzuje się dużą liczbą działających organizacji pozarządowych, lecz istniejące działają bardzo prężnie. Wyróżnić można m.in. koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne oraz kluby sportowe. Organizacje te oprócz oferowania rozwoju swoim uczestnikom działają również na rzecz szerszych grup społeczności lokalnych. Mieszkańcy Gminy Piaski wyróżniają się dużą aktywnością społeczną i przejawiają chęć wspólnego organizowania się na rzecz społeczności i Gminy. Wsparcie rozwoju lokalnego odbywa się również dzięki członkostwie Gminy w związkach i stowarzyszeniach międzygminnych. Aktywność mieszkańców w połączeniu z możliwościami oferowanymi przez samorząd pozwala mieszkańcom na uczestnictwo w podejmowaniu decyzji dotyczących ich codziennego życia, wpływać na rozwój swojego miejsca zamieszkania oraz wyróżniać swoje potrzeby i opinie.

Zapewnieniem wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, materialnej lub społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piaskach. GOPS oprócz realizacji zadań wynikających ze

statutu we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych aktywnie wspiera przeciwdziałanie uzależnieniom, m.in. organizując i współorganizując wiele imprez związanych z prewencją i podnoszeniem świadomości.

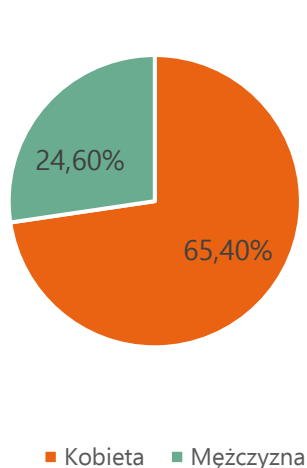
Oprócz GOPS na terenie Gminy działają także inne organizacje i instytucje wspierające mieszkańców z różnymi potrzebami. Wsparciem dla osób z niepełnosprawnością jest działający w ramach Stowarzyszenia „Kreatywni” Warsztat Terapii Zajęciowej, gdzie podopieczni otrzymują opiekę oraz przygotowanie zawodowe. Seniorów z terenu Gminy zrzesza Klub Seniora oraz Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów – koło nr 7 w Piaskach. W trakcie procesu strategicznego stwierdzono konieczność zwiększenia dostępu do usług opiekuńczych oraz rehabilitacji dla osób ze szczególnymi potrzebami, a także wsparcie dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin poprzez organizację opieki wytchnieniowej. Problemem jest również dostępność usług i opieki zdrowotnej dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych – osoby te często mają trudność z dostaniem się do wskazanych placówek. W tym zakresie pomocna byłaby organizacja transportu, który zapewniałby możliwość przemieszczania się osobom z niepełnosprawnościami pomiędzy miejscem zamieszkania a placówką do której muszą się dostać. Dostrzega się także jak ważna jest odpowiednia integracja społeczna, której częścią jest również przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Pomysłem zapobiegawczym jest organizacja zajęć, spotkań i wydarzeń łączących różne grupy społecznie i wiekowe.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

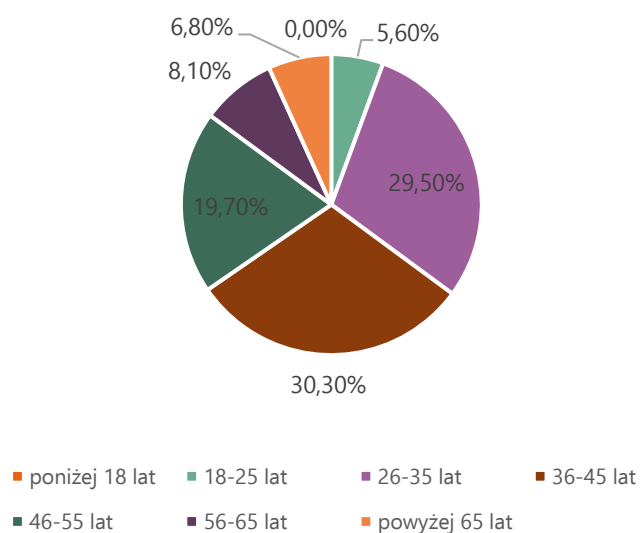
Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Piaski przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców. Odpowiedzi udzielać można było poprzez kwestionariusz on-line oraz w wersji papierowej. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat jakości życia w Gminie oraz określenie priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Respondenci składali odpowiedzi od 19 kwietnia do 6 czerwca 2023 roku (łącznie przez 49 dni). Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do niniejszego opracowania.

Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 235 ankiet. Większą część respondentów stanowiły kobiety (65,4%). Pod względem wieku mieszkańców, najczęściej osób było w przedziale wiekowym 36-45 lat (30%). Ponad 70% stanowiły osoby pracujące. Szczegółowe dane na temat ankietowanych przedstawiają poniższe wykresy.

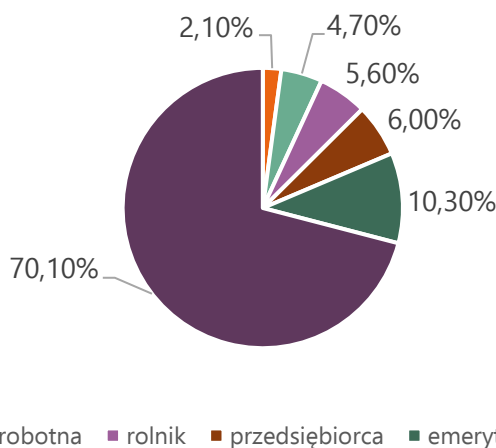
Ryc. 2. Metryczka – ankietowani według płci

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 3. Metryczka – struktura wiekowa ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 4. Metryczka – ankietowani według zatrudnienia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

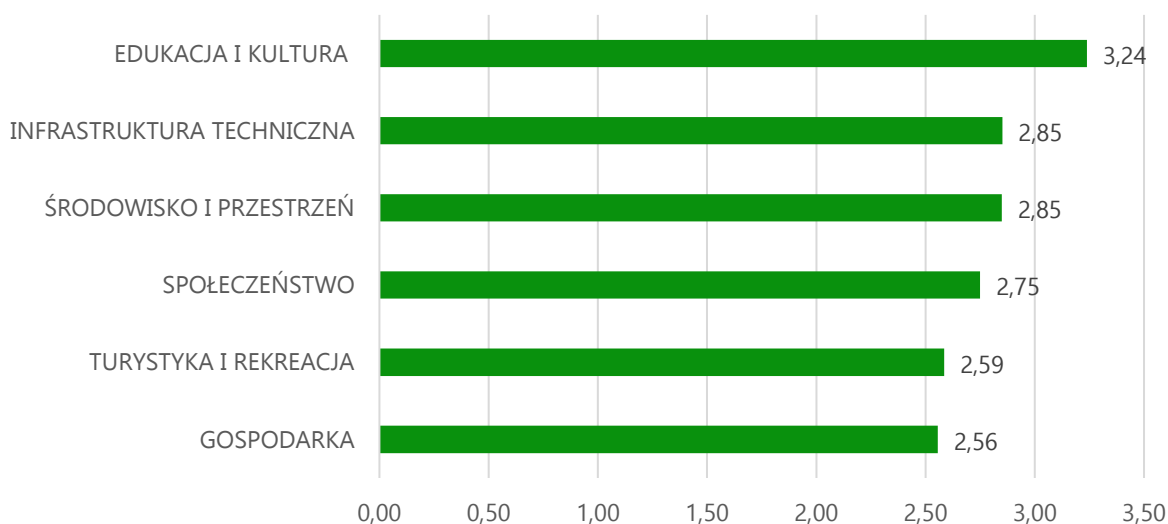

4.1. Ocena sytuacji Gminy

W Gminie Piaski w skali od 0 do 5, gdzie:

- 0 – oznacza „nie mam zdania”,
- 1 – oznacza „bardzo źle”,
- 2 – oznacza „źle”,
- 3 – oznacza „dostatecznie/zadawalająco/neutralnie”,
- 4 – oznacza „dobrze”,
- 5 – oznacza „bardzo dobrze”,

mieszkańcy **najkorzystniej** oceniają działania w zakresie **edukacji i kultury** – średnia ocen dla tego obszaru wynosiła 3,24. Z kolei **najmniej korzystnie** ocenione zostały obszary **gospodarki** oraz **turystyki i rekreacji** – średnia ocena dla obydwu obszarów wynosiła 2,6. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,8, co oznacza, że poszczególne aspekty w większości ocenione zostały jako zadawalające.

Ryc. 5. Poziomy rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Środowisko i przestrzeń

W obszarze dotyczącym środowiska naturalnego i przestrzeni publicznej respondenci najkorzystniej ocenili **system odbioru odpadów na terenie Gminy** – pytanie to uzyskało średnią ocenę 3,52. Dość wysoko ocenione zostały również **walory środowiska przyrodniczego** – średnia ocena wyniosła 3,37. Z kolei najniżej oceniona została **infrastruktura melioracji szczegółowej** (2,33) oraz **świadomość ekologiczna mieszkańców** (2,38).

Tabela 1. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze środowisko i przestrzeń

System odbioru odpadów	3,52
Walory środowiska przyrodniczego	3,37
Estetykę Gminy	3,16
Rozwój odnawialnych źródeł energii	2,88
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie	2,83
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)	2,76
Ofertę Gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska	2,70
Jakość powietrza	2,70
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	2,64
Świadomość ekologiczna mieszkańców	2,38
Infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)	2,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Turystyka i rekreacja

W części ankiety poświęconej turystyce i rekreacji mieszkańcy najlepiej ocenili **poziom bazy sportowo-rekreacyjnej** – średnia ocena to 3,21, co oznacza, iż mieszkańcy oceniają ten aspekt jako zadawalający. Z kolei najniżej ocenione zostały **działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów** – średnia ocena wyniosła 2,16, a więc duża część ankietowanych oceniła ten aspekt negatywnie.

Tabela 2. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze turystyka i rekreacja

Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	3,21
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	2,96
Atrakcyjność turystyczna	2,76
Poziom bazy gastronomicznej	2,75
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci	2,58
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów	2,54
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych	2,44
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej	2,38
System ścieżek rowerowych	2,32
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży	2,28
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	2,16

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Edukacja i kultura

Obszar badający aspekty związane z edukacją, wychowaniem przedszkolnym oraz upowszechnieniem kultury został oceniony najlepiej w całej ankiecie, a najpozytywniej odbieranym elementem jest **dostęp do edukacji w szkołach podstawowych**. Wysoko oceniona została również **działalność domu kultury i biblioteki**, a także **organizacja dowozu dzieci do szkół** i **dostęp do edukacji przedszkolnej**. Elementy te otrzymały najwyższy średni wynik wśród wszystkich badanych w ankiecie aspektów – powyżej 3,55. Najślabiej oceniona została **zapewniana w ramach działalności świetlic wiejskich oferta kulturalna**, lecz niska ocena wynikać może z braku świadomości mieszkańców na temat odbywających się w świetlicach wydarzeń. Według respondentów rozwoju **wymaga także wsparcie dla uczniów zdolnych dające możliwości dalszego rozwoju, np. stypendia naukowe**. Warto jednak zauważyć, iż nawet najniżej ocenione aspekty uzyskały średnią ocen powyżej 2,5, co oznacza, iż pod względem holistycznym obszar edukacja i kultura jest oceniany jako minimum zadawalający.

Tabela 3. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze edukacja i kultura

Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	3,85
Działalność domu kultury i biblioteki	3,80
Organizacja dowozu dzieci do szkół	3,68
Dostęp do edukacji przedszkolnej	3,57
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,51
Jakość edukacji przedszkolnej	3,48
Jakość infrastruktury przedszkolnej	3,42
Jakość edukacji w szkołach podstawowych	3,40
Jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,24
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie (godziny i dni otwarcia, itp.)	3,22
Jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych	3,13
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	3,08
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)	2,77
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce	2,69
Dodatkowa oferta (kółka zainteresowań, dodatkowe zajęcia, itp.) w szkołach	2,68
Wsparcie dla uczniów zdolnych dające możliwości dalszego rozwoju, np. stypendia naukowe	2,60
Zapewniana w ramach działalności świetlic wiejskich oferta kulturalna	2,53

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Gospodarka

W zakresie rozwoju gospodarczego, mieszkańcy dostrzegają **atrakcyjność inwestycyjną obszaru Gminy**. Mieszkańcy dostrzegają również potrzebę w zakresie **rozwoju transportu zbiorowego**, zarówno jego funkcjonowania, jak i organizacji połączeń między Gminą Piaski a innymi gminami i miastami. Elementy te oceniane były najczęściej źle lub bardzo źle.

Tabela 4. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze gospodarka

Atrakcyjność inwestycyjna obszaru Gminy	3,13
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji	2,86
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej	2,83
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	2,82
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie	2,69
Dostępność usług rzemieślniczych	2,62
Możliwość uzyskania zatrudnienia	2,55
Funkcjonowanie transportu zbiorowego	1,84
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	1,68

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Infrastruktura techniczna

Część ankiety dotycząca infrastruktury technicznej zawierała pytania o stan i jakość infrastruktury sieciowej na terenie Gminy. Mieszkańcy Gminy najwyżej ocenili **dostęp do Internetu** (3,55) oraz **jakość sieci gazowej** (3,48). Jakość sieci wodno-kanalizacyjnej jest zadawalająca. Natomiast najniżej oceniony został **stan dróg**.

Tabela 5. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze infrastruktura techniczna

Dostęp do Internetu	3,55
Jakość sieci gazowej	3,48
Jakość sieci wodociągowej	3,09
Jakość sieci kanalizacyjnej	3,05
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	2,45
Mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)	2,35
Stan dróg	2,15

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Spółeczeństwo

Mieszkańcy Gminy Piaski pozytywnie oceniają działalność Urzędu Gminy, w tym **dostęp do możliwości elektronicznego załatwienia spraw w Urzędzie, dostęp do cyfrowych rozwiązań wspierających administrację publiczną** oraz **zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy** – średnia ocena tych aspektów wyniosła powyżej 3, co oznacza, iż większość respondentów oceniała go jako zadawalający lub dobry. Najniżej natomiast oceniony został **dostęp do specjalistycznej oceny opieki medycznej** – średnia ocena wyniosła niespełna 2,0, co oznacza, iż mieszkańcy oceniają ten aspekt źle.

Tabela 6. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze społeczeństwo

Dostęp do możliwości elektronicznego załatwienia spraw w Urzędzie Gminy	3,23
Dostęp do cyfrowych rozwiązań wspierających administrację publiczną	3,12
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy	3,11
Bezpieczeństwo publiczne	3,06
Dostęp do podstawowej opieki medycznej	2,91
Funkcjonalność budynków administracji publicznej	2,82
Jakość opieki żłobkowej	2,78
Wsparcie osób niesamodzielných	2,63
Jakość infrastruktury żłobkowej	2,61
Skuteczność działania pomocy społecznej	2,58
Dostęp do żłobków	2,52
Wsparcie osób starszych oferowane przez Gminę (Dom Pomocy Społecznej, Kluby Seniora)	2,51
Aktywność mieszkańców na rzecz Gminy	2,40
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej	1,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Celem podsumowania w tabeli poniżej zestawione zostały najlepiej i najgorzej ocenione elementy w każdym z obszarów.

Tabela 7. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

Obszar	Najlepiej ocenione	Najniżej ocenione
Edukacja i kultura	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	Zapewniana w ramach działalności świetlic wiejskich oferta kulturalna
Infrastruktura techniczna	Dostęp do Internetu	Stan dróg
Środowisko i przestrzeń	System odbioru odpadów	Infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)
Społeczeństwo	Dostęp do możliwości elektronicznego załatwienia spraw w Urzędzie Gminy	Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
Turystyka i rekreacja	Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów
Gospodarka	Atrakcyjność inwestycyjna obszaru Gminy	Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

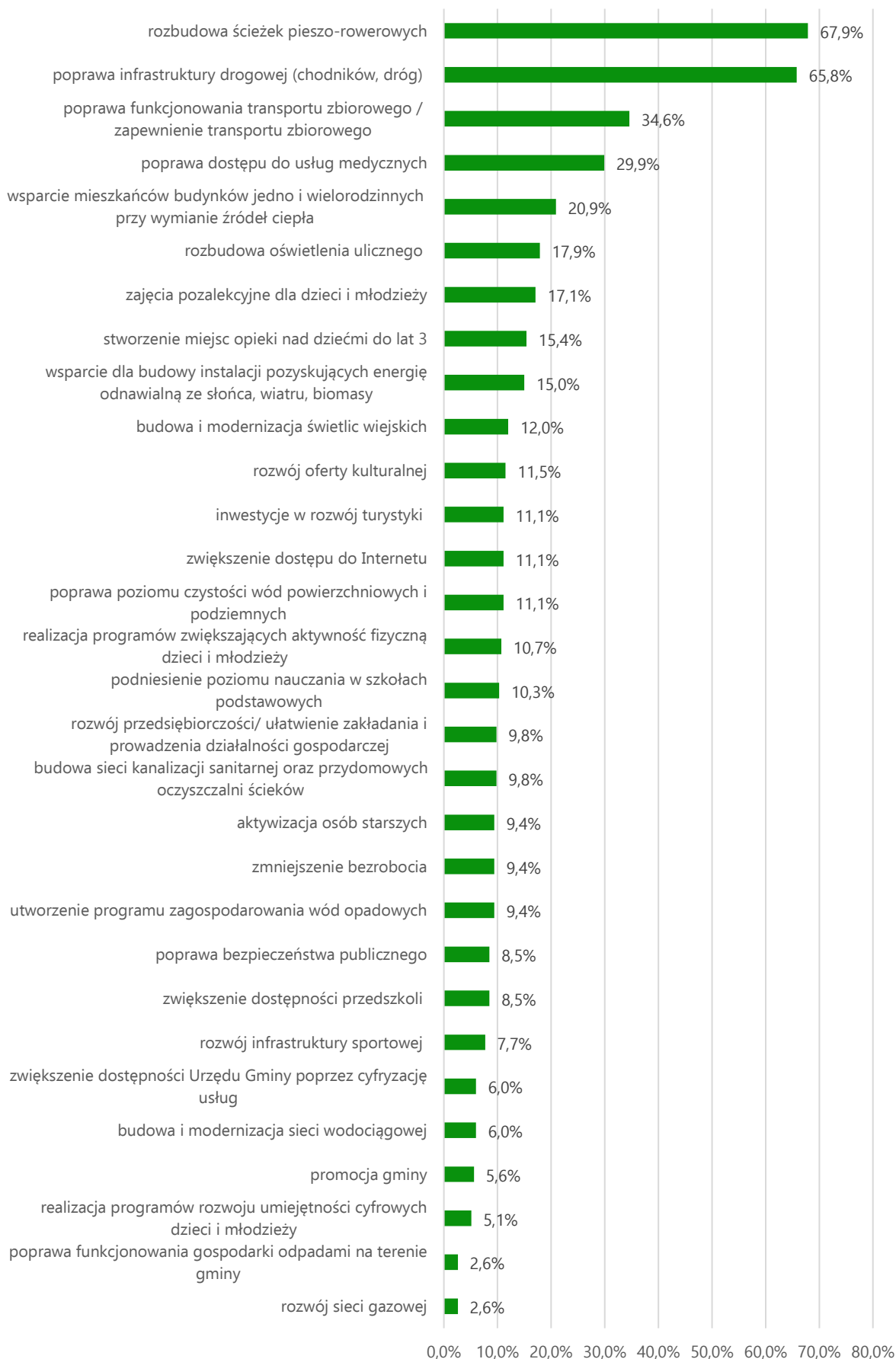
W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Zdecydowanie najczęściej wskazywanymi odpowiedziami była **rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych** (odpowiedź tą zaznaczyło 159 osób, a więc prawie 68% ankietowanych). Kolejną często wskazywaną odpowiedzią była **poprawa infrastruktury drogowej**, w tym chodników, dróg, itp. (154 osoby, czyli prawie 66% ankietowanych). Wśród często wskazywanych odpowiedzi znalazły się również: **poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego** (odpowiedź tę zaznaczyło 81 osób, czyli prawie 35% ankietowanych) oraz **poprawa dostępu do usług medycznych** (70 osób, 30% ankietowanych). Pozostałe odpowiedzi uzyskały poniżej 20% głosów.

Na kolejnej stronie zamieszczony został szczegółowy wykres przedstawiający poruszone wyżej aspekty, a także inne elementy, o których ocenę poproszeni zostali respondenci.

W ankiecie zapytano również co według respondentów powinno być wizytówką Gminy. Było to pytanie otwarte, a więc ankietowani mieli możliwość samodzielnie wpisać odpowiedź. Wśród odpowiedzi najbardziej wybrzmiały następujące kwestie:

- atrakcyjność turystyczna Gminy – gminne zabytki i ciekawe miejsca, takie jak Bazylika na Świętej Górze oraz historyczne postacie z których Gmina słynie, np. Edmund Bojanowski,
- gminne imprezy cykliczne i wydarzenia kulturalne, wyróżniające Gminę w regionie,
- lasy i biegnące przez nie trasy rowerowe,
- innowacyjność – nowoczesne inwestycje i dostęp do wysokiej jakości infrastruktury,
- czystość Gminy, w tym czyste powietrze dzięki rozwojowi monitoringu stanu powietrza i wymianie „kopciuchów”,
- dobrej jakości drogi i ścieżki rowerowe,
- zielony Rynek w Piaskach,
- wysoki poziom przedsiębiorczości w oparciu o strefę gospodarczą,
- istniejące i nowe miejsca rekreacji i zieleni, w tym Przystań Żgaliny, Malińcza.

Ryc. 6. Główne priorytety rozwoju Gminy Piaski według ankietowanych

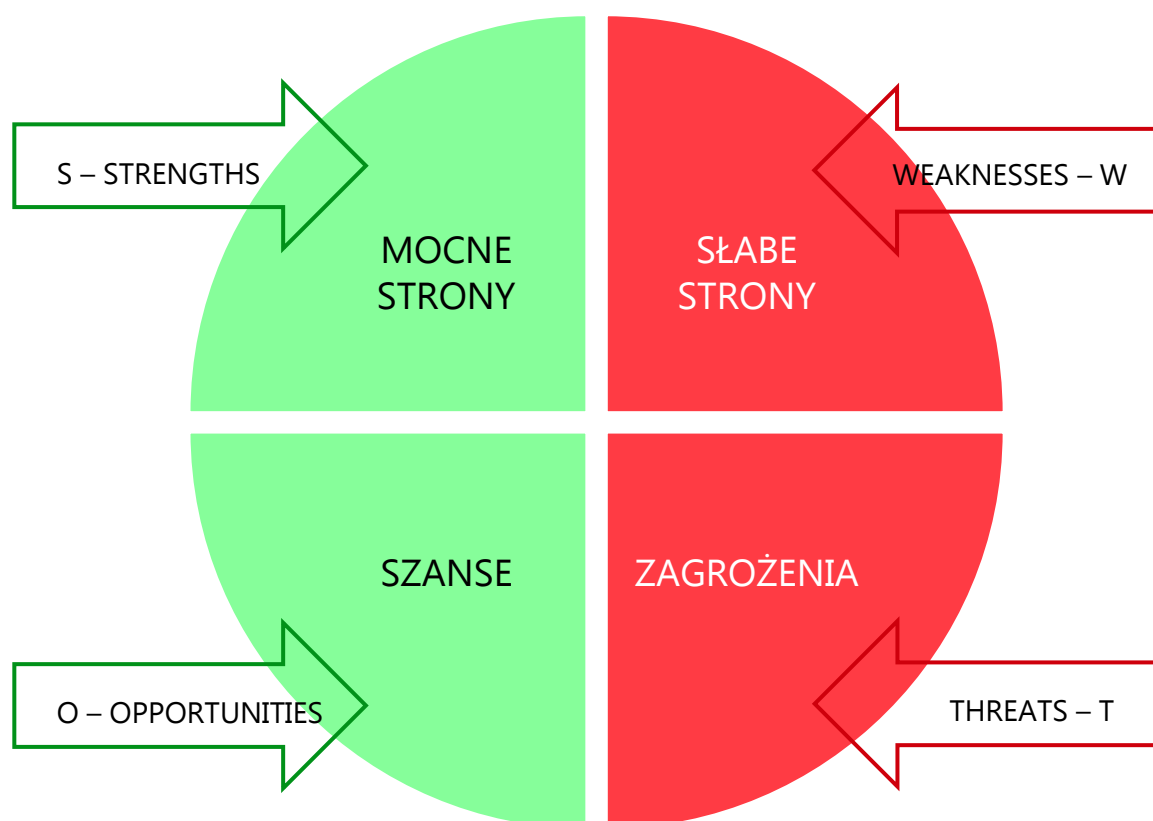
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest często stosowanym narzędziem diagnozy strategicznej w jednostkach administracji publicznej. To narzędzie pozwala na porównanie **mocnych i słabych** stron jednostki wynikających z jej **wewnętrznego** otoczenia oraz identyfikację **szans i zagrożeń** dla rozwoju, które płyną z otoczenia **zewnętrznego**. Ponadto dzięki analizie SWOT można również określić, jak te elementy wzajemnie na siebie oddziałują.

Analizę SWOT dla Gminy Piaski opracowano bazując na:

- 1) Diagnozie sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Piaski;
- 2) danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Gminy Piaski, gminnych jednostek organizacyjnych oraz źródeł zewnętrznych;
- 3) wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy oraz interesariuszy Strategii.

Analizę SWOT dla Gminy Piaski przedstawia poniższe zestawienie.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • wyspecjalizowana funkcja rolnicza w związku z rolniczą historią obszaru skutkująca wysoką kulturą rolną oraz intensywnym rolnictwem, • rozwój gospodarczy w oparciu o Strefę Aktywności Gospodarczej, • walory przyrodniczo-krajobrazowe związane z występowaniem niewielkich wzgórz, lasów i dolin rzecznych, • pozytywny odbiór mieszkańców w zakresie oferowanych przez Urząd Gminy usług, • atrakcyjne miejsca rekreacji sprzyjające spędzaniu czasu na świeżym powietrzu, uprawianiu sportu oraz edukacji ekologicznej, • korzystne położenie pomiędzy 4 miastami, w tym w niewielkiej odległości od 2 z nich, • dobra dostępność komunikacyjna dzięki drodze krajowej biegnącej przez teren Gminy oraz niewielkiej odległości od dworca kolejowego, • wysoka dostępność sieciowej infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjnej i gazowej), • zadowolenie mieszkańców z jakości opieki przedszkolnej i edukacji na poziomie podstawowym, • rozwinięta działalność Centrum Kultury i Biblioteki w Piaskach oferująca zajęcia i wydarzenia dla mieszkańców, • bardzo dobra organizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi, • czyste środowisko wynikające z braku uciążliwego przemysłu, • zaangażowani i aktywni społecznie mieszkańcy Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębiające się niekorzystne trendy demograficzne skutkujące negatywnymi zmianami w strukturze społeczeństwa i odpływem mieszkańców z terenu Gminy, • ograniczenia związane z możliwością przemieszczania się transportem zbiorowym, • obniżone bezpieczeństwo przy drogach skutkujące koniecznością rozbudowy i modernizacji sieci drogowej wraz z utworzeniem infrastruktury towarzyszącej (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie drogowe), • konieczność przeprowadzenia modernizacji i rozbudowy części gminnych obiektów sportowych, • niewystarczająco rozwinięta oferta usług społecznych i zdrowotnych, w tym rehabilitacyjnych, opieki wytchnieniowej, zapobiegania wykluczeniu społecznemu, itp., • niewystarczająca promocja wydarzeń i zajęć dla mieszkańców organizowanych poza Centrum Kultury i Biblioteki w Piaskach, • niewystarczająca promocja Gminy na zewnątrz – skierowana do turystów i inwestorów, • niedostosowanie budynków użyteczności publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami, • niewystarczająco rozwinięta retencja wodna.

SZANSE

- zwiększenie dostępności komunikacyjnej, a tym samym atrakcyjności inwestycyjnej i osiedleńczej dzięki budowie obwodnic,
- zwiększenie bezpieczeństwa i samowystarczalności energetycznej w oparciu o planowany rozwój odnawialnych źródeł energii (wyznaczone tereny pod OZE, przystąpienie do klastra energetycznego),
- członkostwo Gminy w stowarzyszeniach i związkach międzygminnych działających na rzecz wspólnego rozwoju,
- wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych do rozszerzenia funkcji rekreacyjnej.

ZAGROŻENIA

- niewystarczająca powierzchnia rezerw terenowych pod planowane strefy inwestycyjne,
- konieczność dostosowania oferty usług do potrzeb mieszkańców w konsekwencji zachodzących zmian demograficznych,
- niepewność społeczna i gospodarcza związana z sytuacją polityczną oraz wojną w Ukrainie,
- brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy w związku ze zmieniającą się strukturą społeczeństwa,
- rozwój czynników zanieczyszczających środowisko – wzrost natężenia ruchu drogowego i zakładów przemysłowych w konsekwencji rozbudowy stref inwestycyjnych.

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY PIASKI

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2023-2030 jest kompleksowym dokumentem, podczas opracowywania którego dokładnie przeanalizowano aktualną sytuację Gminy. Badanie uwzględniło zarówno mocne strony, które stanowią fundament do wykorzystania, jak i obszary problemowe wymagające specjalnej uwagi i rozwiązania. Podczas warsztatów strategicznych, wraz z zaangażowanymi interesariuszami, stworzono misję, czyli główne cele i wartości, które stanowią przewodnik do określenia celów strategicznych Gminy Piaski na przyszłość. Wizja Gminy, czyli sprecyzowany obraz przyszłości, była kluczowym elementem, pomagającym w definiowaniu kierunku, w którym Gmina powinna zmierzać, aby zrealizować swoje aspiracje i spełnić oczekiwania społeczności lokalnej. Cały proces strategiczny miał na celu ustalenie ram rozwoju Gminy Piaski na kolejne lata, gwarantując rozsądne działania i harmonijne wysiłki w dążeniu do zamierzonych celów.

Misja jest to element strategii, który ukazuje najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie, co jest naszym priorytetem.

Uwzględniając przyjęte założenia **misja Gminy Piaski** brzmi następująco:

Gmina Piaski w harmonii z naturą, czerpiąc z pracowitości, zaradności i kreatywności mieszkańców aktywnie włącza obywateli we wspólne zarządzanie rozwojem, razem tworząc miejsce bezpieczne dla rodziny i atrakcyjne dla rozwoju gospodarczego.

Rozwijając się z uwzględnieniem i poszanowaniem zawartych w misji wartości Gmina Piaski będzie przykładem jednostki, która dąży do zrównoważonego rozwoju i harmonijnego współistnienia z naturą. Ponadto rozwój ten wspierać będą pozytywne cechy mieszkańców i ich aktywność. Współpraca sprzyjać będzie budowaniu wzajemnego zaufania, poczuciu bezpieczeństwa i wspólnemu poszukiwaniu najlepszych rozwiązań.

W procesie powstawania dokumentu istotne jest również stworzenie **wizji**, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Wizja ukazuje Gminę Piaski w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów.

Wizja Gminy:

- obrazuje stan docelowy Gminy w 2030 roku,
- ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Wizja Gminy Piaski brzmi następująco:

Gmina Piaski w 2030 roku jest miejscem atrakcyjnym do życia, w zrównoważony sposób łącząc rozwój rolnictwa i przemysłu z ekologią i lokalnymi tradycjami. Rozwija się gospodarczo w oparciu o rozbudowaną strefę inwestycyjną i dobrej jakości infrastrukturę. Posiada bogatą ofertę edukacyjną, kulturalną i sportową oraz zapewnia bezpieczeństwo we wszystkich aspektach życia. Przyciąga turystów dzięki swoim zabytkom i walorom przyrodniczym, a bogata infrastruktura rekreacyjna i kulturalna pozwala mieszkańcom i gościom rozwijać się oraz korzystać z oferowanych udogodnień.

Wizja Gminy Piaski oparta jest na zrównoważonym rozwoju, ekologii, lokalnych tradycjach oraz dobrobycie mieszkańców. Obraz Gminy w 2030 roku przedstawia rozwiniętą społeczność, która umiejętnie łączy rozwój gospodarczy z ochroną środowiska i lokalnym dziedzictwem. To miejsce, w którym mieszkańcy mają dostęp do różnorodnych możliwości rozwoju, a jednocześnie zachowują silne więzi z naturą i kulturą lokalną.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie analizy aktualnej sytuacji Gminy Piaski, jej aspektów ekonomicznych, społecznych oraz przestrzennych, a także uwzględniając czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, określono trzy główne cele strategiczne, które mają być osiągnięte w zgodzie z wizją rozwoju Gminy. W celu realizacji założeń strategicznych, ustalono również cele szczegółowe, nazywane celami operacyjnymi, które stanowią konkretne działania do osiągnięcia.

Poniższa tabela prezentuje cele strategiczne wraz z odpowiadającymi im celami szczegółowymi (operacyjnymi). Realizacja założonych celów będzie kluczowym elementem dla osiągnięcia zakładanych rezultatów rozwoju Gminy Piaski.

PRZESTRZEŃ	GOSPODARKA	SPOŁECZNOŚĆ
CELE STRATEGICZNE		
I. Gmina Piaski zapewnia bezpieczeństwo i podnosi komfort życia swoich mieszkańców poprzez dostępność i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni, rozwiniętą infrastrukturę oraz podejmowane działania na rzecz ochrony środowiska przed zmianami klimatu	II. Gmina Piaski wyróżnia się dobrze rozwiniętą gospodarką oraz oferuje ciekawą ofertę rekreacyjną, przyciągając nowych inwestorów i mieszkańców oraz tworząc harmonijną przestrzeń dla biznesu i wypoczynku	III. Gmina Piaski dba o zapewnienie kompleksowych usług społecznych, zdrowotnych, administracyjnych, edukacyjnych i kulturalno-sportowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb swoich mieszkańców
CELE OPERACYJNE		
I.I. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń I.II. Nowoczesna i rozbudowana infrastruktura techniczna i sieciowa I.III. Bezpieczni mieszkańcy Gminy Piaski I.IV. Gmina Piaski przeciwdziałająca zmianom klimatu	II.I. Rozwinięta gospodarczo Gmina Piaski II.II. Atrakcyjna rekreacyjnie Gmina Piaski	III.I. Usługi społeczne, zdrowotne i administracyjne odpowiadające potrzebom mieszkańców III.II. Umożliwienie edukacji i rozwoju na każdym etapie życia III.III. Różnorodna oferta kulturalna i sportowa

PRZESTRZEŃ

Gmina Piaski zapewnia bezpieczeństwo i podnosi komfort życia swoich mieszkańców poprzez dostępność i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni, rozwiniętą infrastrukturę oraz podejmowane działania na rzecz ochrony środowiska przed zmianami klimatu

Samorząd Gminy Piaski wyznacza priorytetowe cele związane z bezpieczeństwem i komfortem życia swoich mieszkańców, dążąc do stworzenia harmonijnego i przyjaznego środowiska. Poprzez odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni planuje się zwiększenie jej dostępności oraz ładu przestrzennego z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Przez dostępność rozumie się również dostępność komunikacyjną. Rozszerzenie komunikacji zbiorowej wymaga jednak współpracy i podejmowania skoordynowanych działań przy zaangażowaniu interesariuszy i partnerów.

Niezwykle ważnym czynnikiem podnoszącym atrakcyjność inwestycyjną i osiedleńczą Gminy jest rozwinięta infrastruktura, a w tym nowoczesne drogi i bezpieczne ciągi komunikacyjne, sieci wodociągowe, kanalizacyjne i internetowe. Dostęp do zaawansowanych technologii, umożliwi mieszkańcom wygodne i efektywne korzystanie z usług i zasobów, a także przyciągnie inwestorów i przedsiębiorców, co wpłynie pozytywnie na rozwój gospodarczy Gminy i regionu.

W celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, a także zapobieganiu i szybkiemu reagowaniu na potencjalne zagrożenia, przestępstwa oraz wykroczenia planuje się rozwój monitoringu na obszarze Gminy. Poprzez zainstalowanie nowoczesnych kamer w strategicznych punktach, Gmina będzie mieć większy wpływ na ochronę mienia publicznego i prywatnego. W zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i środowiska Gmina Piaski kontynuować będzie wsparcie Ochotniczych Straży Pożarnych. Dzięki nowoczesnemu sprzętowi, wyposażeniu i odbytym szkoleniom jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej charakteryzować będą się większą efektywnością w działaniach ratunkowych i pożarniczych.

Gmina Piaski podejmować będzie także aktywne działania na rzecz ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu poprzez inicjację programów i projektów z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony bioróżnorodności, ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska, poprawy jakości powietrza oraz ochrony zasobów naturalnych. Działania te mają poprawić jakość życia mieszkańców, ale także zabezpieczyć przyszłe pokolenia przed negatywnymi skutkami zmian klimatycznych. Ważnym zadaniem jest również podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz odpowiednia edukacja ekologiczna, która pozwala na zrozumienie wpływu działań człowieka na środowisko oraz zachęca do podejmowania bardziej świadomych i odpowiedzialnych wyborów.

Dzięki realizacji tych działań, Gmina Piaski tworzyć będzie przyjazne i zrównoważone miejsce, w którym mieszkańcy mają możliwość cieszenia się wysoką jakością życia, a jednocześnie dbają o środowisko naturalne dla przyszłych pokoleń.

CEL STRATEGICZNY I:

Gmina Piaski zapewnia bezpieczeństwo i podnosi komfort życia swoich mieszkańców poprzez dostępność i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni, rozwiniętą infrastrukturę techniczną i sieciową oraz podejmowane działania na rzecz ochrony środowiska przed zmianami klimatu

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
I.I. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń	<ul style="list-style-type: none"> Regulacja polityki przestrzennej z uwzględnieniem stref inwestycyjnych i osiedleńczych oraz terenów rekreacyjnych w oparciu o dokumenty planistyczne i strategiczne Pozyskiwanie i wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, w tym wielorodzinne oraz inwestycyjne Dążenie do rozszerzenia komunikacji zbiorowej przy współpracy z powiatem Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej oraz przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami 	<p>Efektywne zagospodarowanie przestrzeni, zrównoważony rozwój oraz poprawa jakości życia mieszkańców.</p> <p>Ukształtowana polityka przestrzenna poszczególnych obszarów, uwzględniająca różne aspekty, takie jak strefy inwestycyjne, osiedleńcze i rekreacyjne.</p> <p>Zwiększenie dostępności przestrzennej i rozszerzenie systemu transportu publicznego oraz usprawnienie mobilności mieszkańców.</p>	<ul style="list-style-type: none"> powierzchnia Gminy objęta dokumentami planistycznymi (ha lub %), powierzchnia terenów przeznaczonych po zabudowę (ha), liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej (szt.),
I.II. Nowoczesna i rozbudowana infrastruktura techniczna i sieciowa	<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa dróg gminnych i ścieżek rowerowych Montaż energooszczędnego oświetlenia ulicznego, w tym wymiana całego oświetlenia ulicznego na energooszczędne Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych wraz ze stacją uzdatniania wody, modernizacją zbiorników i ujęć podziemnych stacji uzdatniania wody Dążenie do rozwoju sieci internetowej 	<p>Poprawa organizacji ruchu drogowego i zwiększenie bezpieczeństwa jego uczestników, (pieszych, rowerzystów, kierowców) oraz zwiększenie komfortu podróżowania.</p> <p>Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody pitnej dla społeczności, zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi oraz ochrona wód i gleb.</p> <p>Zapewnienie dostępu do szybkiego i niezawodnego Internetu, niezbędnego dla rozwoju gospodarczego, edukacyjnego i społecznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> długość wyremontowanych lub wybudowanych dróg (km), liczba zamontowanych lub wymienionych punktów oświetlenia na energooszczędne (szt.), długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci wodno-kanalizacyjnej (km), liczba miejscowości z dostępem do szerokopasmowego/ światłowodowego Internetu (szt.),

CEL STRATEGICZNY I:

Gmina Piaski zapewnia bezpieczeństwo i podnosi komfort życia swoich mieszkańców poprzez dostępność i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni, rozwiniętą infrastrukturę techniczną i sieciową oraz podejmowane działania na rzecz ochrony środowiska przed zmianami klimatu

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
I.III. Bezpieczni mieszkańcy Gminy Piaski	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa i rozbudowa monitoringu wizyjnego obejmującego wszystkie obiekty użyteczności publicznej • Dążenie do utworzenia Straży Gminnej • Modernizacja i doposażanie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej 	<p>Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego z zachowaniem zasad ochrony prywatności.</p> <p>Zwiększenie zdolności ratowniczo-gaśniczych OSP oraz poprawa bezpieczeństwa lokalnej społeczności i środowiska.</p> <p>Skuteczniejsze zarządzanie Gminą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba punktów monitoringu wizyjnego (szt.), • liczba doposażonych jednostek OSP (szt.),
I.IV. Gmina Piaski przeciwdziałająca zmianom klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój odnawialnych źródeł energii i ich promocja wśród mieszkańców i przedsiębiorców • Wprowadzenie rozwiązań zielonej i niebieskiej infrastruktury • Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne oraz termomodernizacja budynków użyteczności publicznej • Wprowadzenie gminnego programu dotacji do wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji mieszkalnych budynków prywatnych • Podnoszenie świadomości ekologicznej poprzez edukację ekologiczną mieszkańców (dystrybucja plakatów, informatorów, konkursy, wydarzenia promujące ekologię) • Wspieranie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji wodnej (gromadzenie wód opadowych) oraz wspieranie infrastruktury melioracji szczegółowej • Prowadzenie monitoringu jakości i stanu wód oraz zwiększanie dostępu do informacji o stanie lokalnych wód pitnych i opadowych dla mieszkańców Gminy • Zachowanie różnorodności biologicznej oraz ochrona i wzmocnienie zasobów przyrodniczych i kulturalnych 	<p>Wzrost ilości energii pozyskiwanej z odnawialnych źródeł, a w konsekwencji zwiększenie samowystarczalności energetycznej Gminy, przeciwdziałanie wykluczeniu energetycznemu i zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza.</p> <p>Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, a w konsekwencji prowadzenie przez społeczność bardziej zrównoważonego stylu życia.</p> <p>Poprawa w sposobie zarządzania wodami opadowymi i ochrona przed powodzią oraz suszami.</p> <p>Zrównoważone wykorzystywanie zasobów wodnych dla dobra mieszkańców i środowiska.</p> <p>Zachowanie unikalnych ekosystemów, dzikiej przyrody oraz dziedzictwa kulturowego dla obecnego i przyszłych pokoleń.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba obiektów z zastosowaniem rozwiązań zielonej i niebieskiej infrastruktury (szt.), • liczba gospodarstw domowych wykorzystujących ekologiczne źródła ciepła (szt.), • liczba budynków użyteczności publicznej pozyskujących energię elektryczną i ciepłą z ekologicznych źródeł ciepła (szt.), • liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (szt.), • liczba udzielonych dotacji na wymianę źródła ciepła (szt.), • liczba przeprowadzonych akcji edukacji ekologicznej (szt.), • powierzchnia Gminy objęta formami ochrony przyrody (szt.).

GOSPODARKA

Gmina Piaski wyróżnia się dobrze rozwiniętą gospodarką oraz oferuje ciekawą ofertę rekreacyjną, przyciągając nowych inwestorów i mieszkańców oraz tworząc harmonijną przestrzeń dla biznesu i wypoczynku

Gmina Piaski planuje konsekwentnie rozwijać atrakcyjną ofertę inwestycyjną, opartą na nowych i istniejących terenach gospodarczych. Strefy te wyposażone będą w kompleksową infrastrukturę sieciową i techniczną, co ma na celu przyciągnięcie deweloperów, tworzenie nowych miejsc pracy oraz wspieranie rozwoju lokalnej gospodarki. Wsparciem będzie również aktywna promocja oferty inwestycyjnej wśród przedsiębiorców, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i międzynarodowym. Działania promocyjne mogą polegać na uczestnictwie w targach, konferencjach oraz organizacji spotkań biznesowych, co umożliwi prezentację potencjału inwestycyjnego Gminy oraz nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi przedsiębiorcami.

Ważnym czynnikiem w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w zgodzie z zadaniami ochrony środowiska jest umożliwienie właścicielom firm pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł. Działania te obejmują wspieranie instalacji paneli słonecznych, elektrowni wiatrowych i innych rozwiązań proekologicznych, przyczyniając się do redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz zwiększenia efektywności energetycznej. Gmina dążyć będzie również do tego, aby nowe i istniejące przedsiębiorstwa były świadome swojego wpływu na środowisko i zmierzały do minimalizowania negatywnych skutków poprzez wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań ekologicznych. Samorząd zachęcać będzie również przedsiębiorców do rozwoju współpracy międzynarodowej, która umożliwi wymianę doświadczeń, transfer wiedzy oraz nawiązywanie współpracy handlowej. Działania te sprzyjać mają rozwijaniu lokalnych firm i zwiększać ich konkurencyjność na rynku lokalnym i międzynarodowym.

W związku z rolniczą funkcją Gminy ważne jest wspieranie również tej gałęzi gospodarki, w szczególności poprzez zachęcanie do prowadzenia zrównoważonego, nowoczesnego rolnictwa i wprowadzanie do branży rolno-spożywczej produktów BIO i EKO. Ponadto gospodarstwa rolne mogą oddziaływać również na turystykę (gospodarstwa agroturystyczne) i wspierać społeczeństwo, w tym osoby starsze czy z dysfunkcjami (gospodarstwa opiekuńcze) i edukację („zagrody edukacyjne”).

Gmina Piaski posiada unikalne walory przyrodnicze oraz zabytki, które przyciągać mogą turystów i zapewnić mieszkańcom atrakcyjne formy spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu. Konieczne są jednak dalsze inwestycje w rozwój infrastruktury rekreacyjnej, która przyczyni się do rozwoju turystyki i promocji Gminy jako atrakcyjnego celu podróży. Szczególnie pożądany jest rozwój tras turystycznych łączących tereny rekreacyjne i gminne zabytki. Trasy te wyposażone zostaną w infrastrukturę szlaku, która jest niezwykle istotna dla komfortu i bezpieczeństwa turystów oraz dla zwiększenia atrakcyjności danego szlaku. Ważne jest także regularne utrzymanie i konserwacja infrastruktury. Elementy infrastruktury, które warto uwzględnić na szlaku to m.in. odpowiednie oznakowanie i informacja, miejsca odpoczynku (ławki, stoły piknikowe, wiaty), parkingi, punkty początkowe szlaku, tablice informacyjne, itp.

We współpracy z Lokalną Grupą Działania „Gościnną Wielkopolska”, Gmina Piaski uczestniczyć będzie w wypracowaniu spójnej koncepcji rozwoju turystyki w korytarzu „EuroVelo”. Jest to europejska sieć długodystansowych tras rowerowych, która ma na celu promowanie turystyki rowerowej, zdrowego stylu życia oraz ochrony środowiska. Partnerstwo to może przynieść wiele korzyści dla Gminy, zarówno pod względem turystycznym, jak i gospodarczym.

CEL STRATEGICZNY II:

Gmina Piaski wyróżnia się dobrze rozwiniętą gospodarką oraz oferuje ciekawą ofertę rekreacyjną, przyciągając nowych inwestorów i mieszkańców oraz tworząc harmonijną przestrzeń dla biznesu i wypoczynku

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
II.I. Rozwinięta gospodarczo Gmina Piaski	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej w oparciu o nowe i istniejące tereny inwestycyjne wyposażone w infrastrukturę sieciową i techniczną • Promocja oferty inwestycyjnej wśród przedsiębiorców • Umożliwienie przedsiębiorcom pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł • Zachęcanie mieszkańców do podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej • Rozwój współpracy międzynarodowej wśród przedsiębiorców • Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa i gospodarki rolno-spożywczej • Wspieranie wysoko efektywnego i nowoczesnego (ekologicznego) rolnictwa • Wspieranie rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w szczególności w zakresie tworzenia gospodarstw agroturystycznych, „zagród edukacyjnych”, gospodarstw opiekuńczych 	<p>Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru Gminy oraz przyciągnięcie nowych inwestorów i przedsiębiorców.</p> <p>Wzrost liczby działających przedsiębiorstw, a w konsekwencji zwiększenie liczby miejsc pracy oraz wpływów do budżetu Gminy.</p> <p>Wzrost gospodarczy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju i czystego środowiska.</p> <p>Wzmocnienie zrównoważonego i nowoczesnego rolnictwa oraz nowych gałęzi rolnictwa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia terenów przeznaczonych na strefę gospodarczą (ha), • liczba działających podmiotów gospodarczych (szt.), • udział dochodów z tytułu podatku CIT (%), • poziom bezrobocia na terenie Gminy (szt.), • liczba przedsiębiorstw wykorzystujących OZE (szt.), • liczba gospodarstw ekologicznych (szt.), • liczba gospodarstw agroturystycznych (szt.),
II.II. Atrakcyjna rekreacyjnie Gmina Piaski	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w wypracowaniu spójnej koncepcji rozwoju turystyki w korytarzu „EuroVelo” R9 • Rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o promocję istniejących terenów rekreacyjnych, gminnych zabytków i postaci historycznych • Tworzenie nowych tras pieszych, rowerowych, konnych, pielgrzymkowych w oparciu o gminne zabytki, ważne miejsca oraz uwarunkowania przyrodnicze wyposażonych w infrastrukturę szlaku turystycznego • Wykorzystanie nieczynnej linii kolejowej na ścieżkę pieszo-rowerową • Promocja i odnawianie istniejących szlaków turystycznych (rowerowych i Nordic Walking) poprzez stworzenie mapy tras, stosowanie odpowiednich oznaczeń, tablic informacyjnych, itp. 	<p>Wzmocnienie roli Gminy Piaski jako atrakcyjnego celu turystycznego i zachęcenie turystów do odwiedzenia regionu.</p> <p>Zapewnienie miejsc przyjaznych turystom i rekreantom na terenie Gminy, w tym zadbanych i wyposażonych w infrastrukturę szlaku turystycznego tras i ścieżek rekreacyjno-turystycznych.</p> <p>Umożliwienie odwiedzającym lepszego zrozumienia i docenienia bogactwa krajobrazów, zabytków i kultury Gminy Piaski.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba nowych tras turystycznych (szt.), • długość nowych tras turystycznych (km), • liczba tras wyposażonych w infrastrukturę szlaku turystycznego (szt.), • liczba odnowionych tras turystycznych (szt.).

SPÓŁECZNOŚĆ

Gmina Piaski dba o zapewnienie kompleksowych usług społecznych, zdrowotnych, administracyjnych, edukacyjnych i kulturalno-sportowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb swoich mieszkańców

Samorząd Gminy Piaski podejmie szereg działań mających na celu zwiększenie dobrostanu i jakości życia swoich mieszkańców. Realizując założenia współczesnego zarządzania publicznego, Gmina skupi się na rozwijaniu e-usług, partycypacji i integracji społecznej, wsparciu dla osób niesamodzielnych, ochronie zdrowia mieszkańców, zapewnieniu możliwości edukacji i rozwoju na każdym etapie życia oraz ukulturalniania się mieszkańców.

W Gminie Piaski szczególnie dużą wagę przykładana jest do wartości jaką jest współpraca samorządu z mieszkańcami i interesariuszami Gminy. Współpraca ta jest istotna, ponieważ sprzyja większej partycypacji obywateli w procesie decyzyjnym, wzmacnia poczucie wspólnoty lokalnej i prowadzi do efektywniejszych rozwiązań, które lepiej odpowiadają potrzebom mieszkańców.

W Gminie przykładana jest również uwaga do wysokiej jakości edukacji, poczynając od opieki nad najmłodszymi mieszkańcami w żłobkach i przedszkolach, przez edukację na poziomie podstawowym, aż do umożliwienia przebranżowienia się osobom dorosłym i uczestnictwa w zajęciach dla seniorów. Edukacja może oddziaływać również na sytuację na rynku pracy, np. poprzez kształcenie z ukierunkowaniem na pożądane zawody. Ponadto kształtowanie postaw przedsiębiorczości wśród mieszkańców ma ogromny potencjał do tworzenia bardziej dynamicznej i zrównoważonej gospodarki lokalnej. Umożliwienie dostępu do edukacji, wsparcia i inspiracji pozwala na rozwijanie przedsiębiorczych umiejętności, co może przyczynić się do rozwoju lokalnych społeczności i gospodarki.

Gmina Piaski dbać będzie również o zróżnicowaną ofertę kulturalną i sportową, obejmującą wydarzenia, koncerty, konkursy, turnieje i wiele innych form artystycznych i aktywizacyjnych. Wspierana będzie oferta kulturalno-sportowa dla dzieci, młodzieży i dorosłych, co umożliwi każdemu mieszkańcowi uczestnictwo w wydarzeniach odpowiadających jego zainteresowaniom i preferencjom.

Kultywowanie lokalnych tradycji i krzewienie tożsamości dziedzictwa kulturowego jest istotnym aspektem budowania więzi społecznych, identyfikacji z własnym regionem oraz przekazywania wartości i wiedzy z pokolenia na pokolenie. Gmina Piaski podejmie zatem szereg działań w celu podtrzymywania lokalnej kultury i dziedzictwa oraz zachęcania mieszkańców do aktywnego uczestnictwa i zrozumienia własnej tożsamości kulturowej.

Dzięki takiej wielostronnej i kompleksowej ofercie, Gmina Piaski stanie się miejscem, gdzie mieszkańcy mogą korzystać z różnorodnych usług, dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb, co przyczyni się do zwiększenia jakości życia i dobrostanu społeczności lokalnej.

CEL STRATEGICZNY III:

Gmina Piaski dba o zapewnienie kompleksowych usług społecznych, zdrowotnych, administracyjnych, edukacyjnych i kulturalno-sportowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb swoich mieszkańców

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>III.I. Usługi społeczne, zdrowotne i administracyjne odpowiadające potrzebom mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dalszy rozwój e-usług oraz usprawnienie kanałów informacyjnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa cyfrowego i ochrony danych osobowych • Utworzenie platformy cyfrowej nt. edukacji lokalnej • Integracja społeczna mieszkańców poprzez organizację wydarzeń i spotkań międzypokoleniowych • Aktywne włączanie mieszkańców w zarządzanie rozwojem Gminy • Wsparcie osób z niepełnosprawnością i ich rodzin poprzez wprowadzenie opieki wytchnieniowej i asystenta osoby z niepełnosprawnością • Zwiększenie dostępności infrastrukturalnej dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez likwidację barier architektonicznych • Utworzenie obiektu dostosowanego dla osób ze szczególnymi potrzebami realizującego ofertę międzypokoleniową, w tym usługi edukacyjne, kulturalne, spędzania czasu wolnego • Rozwój świadczenia usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych • Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niesamodzielnych, uzależnionych, itp. • Organizacja mobilnych usług indywidualnych dla osób starszych, w tym opieka pielęgniarska, usługi techniczne i naprawcze, itp. • Wsparcie i realizacja zadań związanych z ochroną zdrowia, w tym organizacja programów profilaktycznych • Zwiększenie dostępu do opieki specjalistycznej i usług rehabilitacyjnych • Poprawa dostępności opieki zdrowotnej i usług poprzez organizację transportu dla osób starszych i niesamodzielnych 	<p>Poprawa jakości życia społeczeństwa jako całości oraz zintegrowane i aktywne społeczeństwo.</p> <p>Zwiększenie efektywności, dostępności i wygody usług cyfrowych oferowanych dla interesariuszy Urzędu Gminy oraz innych instytucji.</p> <p>Skuteczna partycypacja społeczna pozwalająca na lepsze zrozumienie potrzeb i aspiracji mieszkańców oraz umożliwiającą wykorzystanie zasobów i potencjału społeczności lokalnej.</p> <p>Zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom, w tym umożliwienie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, rozwoju i usamodzielnienia.</p> <p>Zmniejszenie liczby osób uzależnionych wśród mieszkańców Gminy i pomoc w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej, w szczególności wśród grup defaworyzowanych.</p> <p>Zapewnienie odpowiedniej opieki i wsparcia osobom przewlekle chorym, w tym dostępu do placówek medycznych dla osób niemobilnych.</p> <p>Umożliwienie wczesnego wykrywania chorób dzięki realizacji programów profilaktycznych i podnoszeniu świadomości mieszkańców na temat zdrowe trybu życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych e-usług (szt.), • liczba odbywających się wydarzeń integracyjnych (szt.), • liczba podejmowanych inicjatyw społecznych na rzecz rozwoju Gminy (szt.), • liczba rodzin objęta opieką wytchnieniową (szt.), • liczba budynków użyteczności publicznej z barierami architektonicznymi (szt.), • liczba realizowanych programów profilaktycznych (szt.), • liczba osób biorących udział w programach profilaktycznych (szt.), • liczba osób korzystających z usług transportu (os.),

CEL STRATEGICZNY III:

Gmina Piaski dba o zapewnienie kompleksowych usług społecznych, zdrowotnych, administracyjnych, edukacyjnych i kulturalno-sportowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb swoich mieszkańców

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>III.II. Umożliwienie edukacji i rozwoju na każdym etapie życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie jakości i konkurencyjności szkół m.in. poprzez podejmowanie innowacyjnych działań i nowoczesnych rozwiązań infrastrukturalnych i w systemie nauczania • Doposażanie obiektów szkolnych, przedszkolnych i żłobkowych • Wprowadzenie systemu wsparcia dla uczniów zdolnych i z trudnościami w nauce • Stosowanie wsparcia rozwoju kompetencji nauczycieli • Kształtowanie postaw przedsiębiorczości m.in. poprzez włączenie mieszkańców w zajęcia z doradztwa zawodowego • Wprowadzenie ukierunkowanej na pożądane zawody edukacji w szkołach i poprzez szkolenia umożliwiające przebranżowienie • Rozwój kompetencji cyfrowych wśród dzieci i dorosłych przeciwdziałający wykluczeniu cyfrowemu • Rozwój umiejętności cyfrowych dla osób uczących się, aktywnych zawodowo oraz seniorów • Zapewnienie efektywności nauczania języków obcych • Wprowadzenie edukacji i możliwości rozwoju dla seniorów, w tym np. poprzez utworzenie Uniwersytetu III wieku • Wspieranie uczenia się przez całe życie m.in. poprzez utworzenie Uniwersytetu Ludowego • Rozwój wolontariatu na rzecz kształtowania postaw liderek i obywatelskich 	<p>Umożliwienie społeczeństwu zrównoważonego rozwoju edukacji na każdym etapie życia.</p> <p>Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz kondycji fizycznej dzieci i młodzieży dzięki wyposażeniu placówek oświatowych w nowoczesną i bezpieczną bazę dydaktyczną i sportową.</p> <p>Zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych dostosowanej do zainteresowań dzieci i młodzieży, umożliwiającej dodatkowy rozwój.</p> <p>Umożliwienie dalszego rozwoju poza podstawą programową uczniów szczególnie uzdolnionych.</p> <p>Rozwijanie przedsiębiorczych umiejętności mieszkańców Gminy.</p> <p>Ułatwianie zmiany ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej mieszkańców Gminy.</p> <p>Zapewnienie umiejętności w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami oraz bezpiecznego funkcjonowania przy wykorzystywaniu współczesnych narzędzi cyfrowych wśród dzieci i dorosłych.</p> <p>Zapewnienie bogatej oferty skierowanej dla osób starszych, w tym edukacyjnej i integracyjnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zmodernizowanych szkół (szt.), • liczba szkół wyposażonych z infrastrukturę sportową (szt.), • liczba uczniów z trudnościami w nauce objętych systemem wsparcia (os.), • liczba odbywających się zajęć doradztwa zawodowego (szt.), • liczba odbywających się zajęć podnoszących kompetencje cyfrowe (szt.), • liczba uczestników Uniwersytetu III wieku (szt.), • liczba podejmowanych inicjatyw wolontariackich (szt.),

CEL STRATEGICZNY III:

Gmina Piaski dba o zapewnienie kompleksowych usług społecznych, zdrowotnych, administracyjnych, edukacyjnych i kulturalno-sportowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb swoich mieszkańców

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>III.III. Różnorodna oferta kulturalna i sportowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie oferty kulturalnej odpowiadającej oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców z różnych grup wiekowych • Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych promujących lokalne dziedzictwo, walory przyrodnicze oraz produkty lokalne • Wsparcie działalności świetlic wiejskich i wspieranie ich postrzegania jako centrów aktywności społecznej • Modernizacja, rozbudowa i odpowiednie utrzymanie obiektów sportowych i rekreacyjnych • Wspieranie działalności lokalnych organizacji pozarządowych • Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju oferty kulturalnej i sportowej • Kulturowanie lokalnych tradycji i krzewienie tożsamości dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców • Wykorzystanie istniejących produktów kulturalnych i ich rozwój w celu przyciągnięcia turystów 	<p>Wzmocnienie tożsamości lokalnej oraz budowanie spójnej, zintegrowanej i rozwijającej się społeczności.</p> <p>Przyciągnięcie turystów, zachęcenie mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach oraz promowanie lokalnej kultury i gospodarki.</p> <p>Zapewnienie mieszkańcom możliwości aktywności fizycznej, zdrowego stylu życia i rozwoju sportu.</p> <p>Osiągnięcie ścisłej współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorstwami w zakresie działalności na rzecz dobra mieszkańców Gminy.</p> <p>Zapewnienie mieszkańców poczucia identyfikacji i silnej przynależności do swojej małej ojczyzny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba odbywających się w roku wydarzeń kulturalnych (szt.), • liczba odbywających się w roku wydarzeń sportowych (szt.), • liczba wydarzeń odbywających się w świetlicach wiejskich (szt.), • liczba NGO współpracujących z samorządem (szt.), • liczba przedsiębiorców współpracujących z samorządem (szt.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Piaski oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne Gminy Piaski

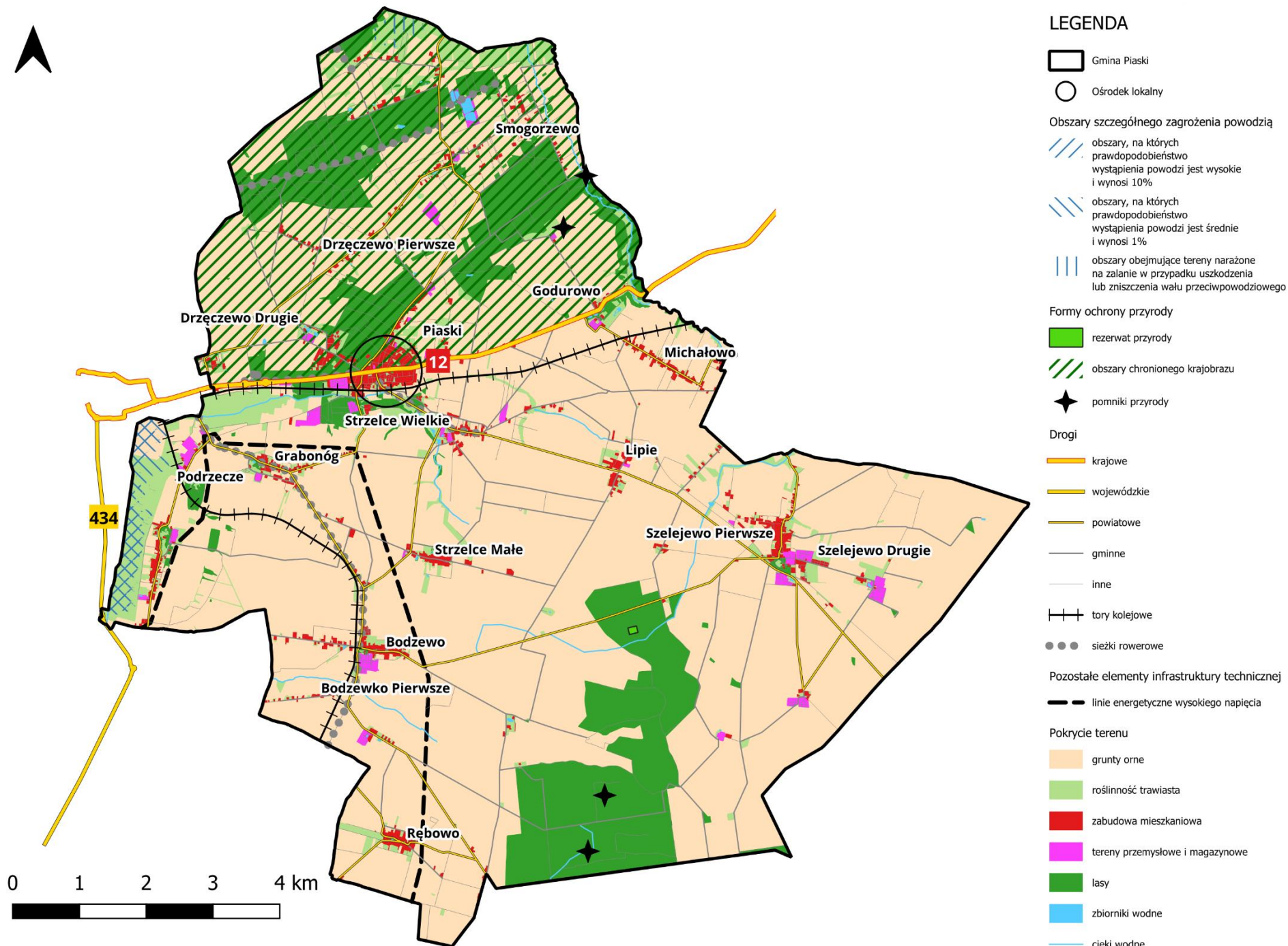
Gmina Piaski to gmina wiejska położona w powiecie gostyńskim, w południowej części województwa wielkopolskiego. Bezpośrednio sąsiaduje z Gostyniem oraz 5 innymi gminami. Położona jest również pomiędzy 4 miastami – Leszmem, Jarocinem, Poznaniem i Wrocławiem. Dzięki temu charakteryzuje ją dość dobre położenie komunikacyjne, mimo braku dróg ekspresowych czy autostrad. Sytuacja poprawi się jeszcze po zrealizowaniu planowanych obwodnic (w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434 oraz drogi krajowej nr 12). Dotychczas główny ciąg komunikacyjny stanowi droga krajowa nr 12 przebiegająca przez Gminę na osi wschód-zachód, w tym przez siedzibę Gminy – miejscowości Piaski, umożliwiającą bezpośredni dojazd do Leszna i Jarocina. Dostępność komunikacyjna (poza transportem indywidualnym) jest dość ograniczona – zbiorowy transport autobusowy nie obsługuje wszystkich miejscowości, a najbliższy dworzec kolejowy zlokalizowany jest w Gostyniu (choć tor kolejowe przebiegają również przez teren Gminy).

Gmina Piaski jest to obszar intensywnego rolnictwa, a więc jej główną funkcją jest rolnictwo. Użytki rolne pokrywają prawie 80% powierzchni Gminy. Tak wysoki udział gruntów zajmowanych przez rolnictwo w strukturze zagospodarowania powierzchni Gminy sprawia, iż posiada ona niewielkie rezerwy terenowe, które mogłyby zostać przeznaczone pod budownictwo. Poziom lesistości jest nieduży, wynosi około 14%. Większość kompleksów leśnych zlokalizowana jest w północnej części Gminy i objęta jest obszarem ochrony krajobrazu. Pozostałe lasy mieszczą się w południowej części Gminy – tam też zlokalizowany jest jedyny w Gminie rezerwat przyrody. Mimo niewielkiego udziału form ochrony przyrody w pokryciu powierzchni Gminy podnoszą one walory przyrodnicze i krajobrazowe, jednocześnie nie ograniczając możliwości inwestycyjnych ani nie stanowiąc barier rozwojowych. Na obszarze Gminy występują również ciek wodne, lecz nie generują one zagrożeń powodziowego – ryzyko wstąpienia powodzi występuje jedynie przy zachodniej granicy Gminy (rzeka Kania biegnąca wzdłuż niej) oraz na niewielkim fragmencie przy północnej granicy w przypadku zerwania wałów przeciwpowodziowych (Rów Polski).

Ośrodkiem lokalnym są Piaski – miejscowości stanowiąca centrum administracyjno-usługowe Gminy. Charakteryzuje się ona największą gęstością zabudowy mieszkaniowej (głównie zabudowa jednorodzinna) oraz najlepszą dostępnością przestrzenną. Ośrodkami wspomagającymi są Szelejewo Pierwsze oraz Bodzewo. W pozostałych miejscowościach zabudowa zlokalizowana jest głównie wzdłuż dróg, często są to duże gospodarstwa rolne. Poza nimi w miejscowościach wyróżnia się także zabudowę związaną z przemysłem i magazynowaniem.

Przez zachodnią część Gminy przebiega międzynarodowa trasa rowerowa EuroVelo 9, nazywana też Szlakiem Bursztynowym. Trasa ta biegnie z Gdańska, aż do miejscowości Pula w Chorwacji. Jej przebieg podnosi znaczenie turystyczne obszaru Gminy.

Na terenie Gminy Piaski usytuowana jest również ponadlokalna infrastruktura techniczna służąca zaopatrzeniu w energię i paliwo gazowe. Są to linie elektroenergetyczne (WN 110 kV relacji Gostyń – Krobica i WN 110 kV relacji Leszno – Gostyń) oraz gazociągi wysokiego ciśnienia (DN 500 relacji Krobica – Mirosławiec, DN 500 relacji Krobica – Żerków, DN 100 relacji Pogorzela – Piaski, DN 100 relacji Gostyń – Piaski) i stacje redukcyjno-pomiarowa pierwszego stopnia (SRP Lipie, SRP Bodzewo).

Ryc. 7. Zagospodarowanie przestrzenne i pokrycie powierzchni w Gminie Piaski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

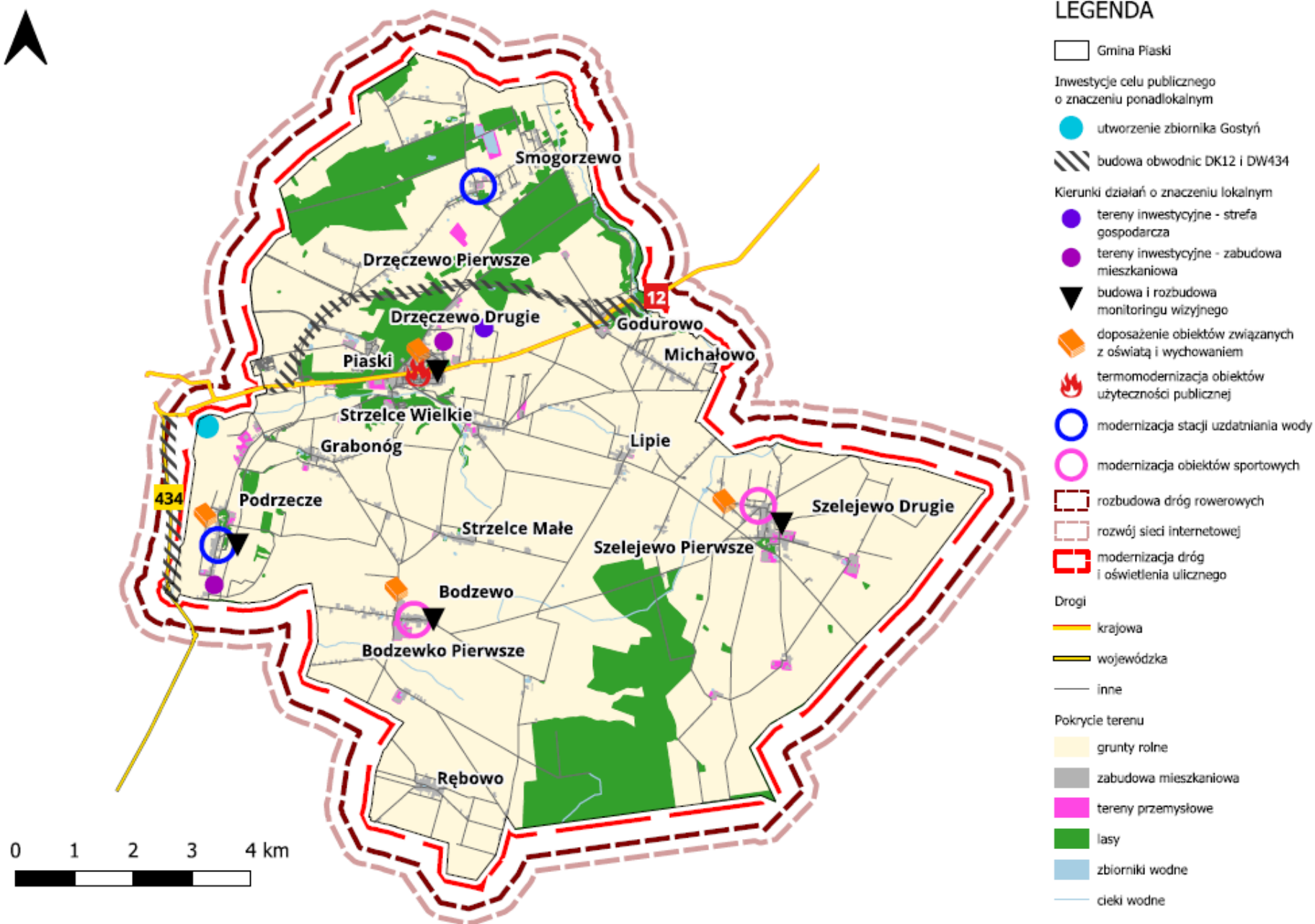

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model struktury funkcjonalnej Gminy Piaski przedstawiony został w formie graficznej na poniższej rycinie (Ryc. 8.). Jest zobrazowaniem zaplanowanych w Strategii kierunków działań, które wyznaczone zostały dzięki analizie zdiagnozowanych potrzeb i problemów w istniejących uwarunkowaniach (przeprowadzona została analiza zagospodarowania przestrzennego Gminy, powiązań komunikacyjnych i sieci osadniczej, dziedzictwa kulturowego i historycznego, występujących zasobów naturalnych i obszarów cennych przyrodniczo). Model uzupełniony został o inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wskazane w *Planie zagospodarowania województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego*.

Ryc. 8. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Piaski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Planowane kierunki działań:

- Montaż energooszczędnego oświetlenia ulicznego, w tym wymiana całego oświetlenia ulicznego na energooszczędne
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych wraz ze stacją uzdatniania wody, modernizacją zbiorników i ujęć podziemnych stacji uzdatniania wody
- Rozwój odnawialnych źródeł energii i ich promocja wśród mieszkańców i przedsiębiorców
- Wprowadzenie rozwiązań zielonej i niebieskiej infrastruktury
- Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne oraz termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- Wprowadzenie gminnego programu dotacji do wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji mieszkalnych budynków prywatnych
- Podnoszenie świadomości ekologicznej poprzez edukację ekologiczną mieszkańców (dystrybucja plakatów, informatorów, konkursy, wydarzenia promujące ekologię)
- Wspieranie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji wodnej (gromadzenie wód opadowych) oraz wspieranie infrastruktury melioracji szczegółowej
- Prowadzenie monitoringu jakości i stanu wód oraz zwiększanie dostępu do informacji o stanie lokalnych wód pitnych i opadowych dla mieszkańców Gminy
- Zachowanie różnorodności biologicznej oraz ochrona i wzmocnienie zasobów przyrodniczych i kulturalnych

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- Poprawa jakości zamieszkania oraz atrakcyjności osadniczej
- Minimalizowanie ruchu samochodowego na obszarach objętych formami ochrony przyrody poprzez priorytet komunikacji pieszej i rowerowej
- Wykorzystanie potencjału istniejących przestrzeni i obiektów do rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury
- Rozwój przestrzenny z uwzględnieniem występujących korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych
- Lokalizacja obszarów zabudowy mieszkaniowej poza strefą zagrożenia powodziowego
- Zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej
- Zachowanie, ochrona i zrównoważone wykorzystanie systemu przyrodniczego
- Przeciwdziałanie degradacji środowiska dla zapewnienia harmonijnego rozwoju życia mieszkańców gminy

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Planowane kierunki działań:

- Rozwój turystyki w oparciu o promocję istniejących terenów rekreacyjnych, gminnych zabytków i postaci historycznych
- Tworzenie nowych tras pieszych, rowerowych, konnych, pielgrzymkowych w oparciu o gminne zabytki, ważne miejsca oraz uwarunkowania przyrodnicze wyposażonych w infrastrukturę szlaku turystycznego
- Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych promujących lokalne dziedzictwo, walory przyrodnicze oraz produkty lokalne
- Kulturowanie lokalnych tradycji i krzewienie tożsamości dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

- Zachowanie historycznej tkanki i struktury przestrzennej miejscowości Piaski
- Podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu
- Realizacja remontów/modernizacji/zmiany funkcji obiektów i budynków zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków
- Zwiększenie udziału zieleni w strukturze przestrzennej
- Kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura piesza i rowerowa, węzeł przesiadkowy)
- Dobra organizacja miejsc parkingowych przy kluczowych obiektach
- Ochrona gminnych tradycji związanych z jej rolniczą funkcją
- Dopuszczenie lokalizacji obiektów budowlanych związanych z funkcją obszarów i usługami wspierającymi te funkcje, w tym niezbędnej infrastruktury – przy założeniu minimalizowania negatywnego oddziaływania obiektów na krajobraz kulturalny

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Planowane kierunki działań:

- Regulacja polityki przestrzennej z uwzględnieniem stref inwestycyjnych i osiedleńczych oraz terenów rekreacyjnych w oparciu o dokumenty planistyczne i strategiczne
- Pozyskiwanie i wyznaczanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, w tym wielorodzinne oraz inwestycyjne
- Zapewnienie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej w oparciu o nowe i istniejące tereny inwestycyjne wyposażone w infrastrukturę sieciową i techniczną
- Zachęcanie mieszkańców do podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej
- Wspieranie rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w szczególności w zakresie tworzenia gospodarstw agroturystycznych, „zagród edukacyjnych”, gospodarstw opiekuńczych

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

- Utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia
- Kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura piesza i rowerowa, węzeł przesiadkowy)
- Kształtowanie, porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej
- Zachowanie tożsamości wiejskiej gminy
- Zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej
- Zachowanie i ochrona systemu przyrodniczego
- Kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową w sołectwach
- Kreowanie połączeń z układem zewnętrznym: komunikacyjnych i kompozycyjnych, w tym z terenami aktywnymi przyrodniczo
- Kształtowanie zieleni m.in. poprzez powiązanie z usługami sportu i rekreacji
- Dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (przedszkola, szkoły, place zabaw, skwery)
- Dopuszczenie drugiego pasa zabudowy na zapleczu istniejących budynków usytuowanych wzdłuż ulic w sołectwach
- Prowadzenie infrastruktury technicznej ograniczone przede wszystkim do dróg publicznych, bazujące na analizie potrzeb i rachunku ekonomicznym

- Utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych
- Możliwe przekształcenia gruntów rolnych o niższej jakości w tereny o innym użytkowaniu, jak: lasy, agroturystyka, turystyka, rekreacja, sport, wypoczynek, produkcja energii ze źródeł odnawialnych, parki i inne tereny zieleni urządzonej
- Ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz (np. strefowanie zabudowy, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej i granic przestrzennych)
- Określenie racjonalnego układu wewnętrznego ulic i dojazdów równocześnie z udostępnianiem do zabudowy nowych terenów

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597 i 1688)

Na obszarze Gminy Piaski nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej
Nie ustala się zasad i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Planowane kierunki działań na poziomie lokalnym:

- Rozbudowa dróg gminnych i ścieżek rowerowych
- Wprowadzenie rozwiązań zielonej i niebieskiej infrastruktury
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych wraz ze stacją uzdatniania wody, modernizacją zbiorników i ujęć podziemnych stacji uzdatniania wody

Planowane kierunki działań na poziomie ponadlokalnym:

- rozbudowa dróg krajowych, nazwa inwestycji: DK 12 Budowa obwodnicy Gostynia

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

- Ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz
- Uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej gminy
- Lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza obszarami chronionymi, glebami wysokiej przydatności rolniczej i terenami leśnymi
- Stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu
- Ograniczenie negatywnego wpływu inwestycji celu publicznego na społeczność lokalną

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Planowane kierunki działań w zakresie rozwoju systemów komunikacji:

- Rozbudowa dróg gminnych i ścieżek rowerowych

Planowane kierunki działań w zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej:

- Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych wraz ze stacją uzdatniania wody, modernizacją zbiorników i ujęć podziemnych stacji uzdatniania wody

Planowane kierunki działań w zakresie rozwoju systemów infrastruktury społecznej:

- Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej z przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami
- Budowa i rozbudowa monitoringu wizyjnego obejmującego wszystkie obiekty użyteczności publicznej
- Modernizacja i doposażanie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej
- Zwiększenie dostępności infrastrukturalnej dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez likwidację barier architektonicznych
- Doposażanie obiektów szkolnych, przedszkolnych i żłobkowych
- Modernizacja, rozbudowa i odpowiednie utrzymanie obiektów sportowych i rekreacyjnych

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych
- Kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej
- Wyposażenie terenów w sprawny system odprowadzania i utylizacji ścieków, niezbędny przy wysokim stopniu zwodociągowania

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Planowane kierunki działań:

- Rozwój odnawialnych źródeł energii
- Umożliwienie przedsiębiorcom pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

- Stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu
- Działania na rzecz rozwoju inicjatyw klastrowych w obszarze energetyki
- Lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży
- poprawa stanu środowiska naturalnego i dbałość o wpływ na zmiany klimatu poprzez zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi
- podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Planowane kierunki działań:

Wśród planowanych kierunków działań nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, natomiast do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko zalicza się inwestycje związane z planowaną rozbudową dróg, rozwojem odnawialnych źródeł energii, rozbudową i modernizacją sieci wodno-kanalizacyjnej, dalszym wykorzystywaniem gruntów na cele związane z rolnictwem i hodowlą zwierząt.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

- Zwiększanie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej gminy,
- Porządkowanie, uzupełnianie i kreowanie nowej struktury przestrzennej,
- Koncentracja obszarów wzdłuż obecnych i planowanych ciągów komunikacyjnych,
- Minimalizowanie negatywnych skutków dla ludzi, infrastruktury i środowiska, w tym stały monitoring,
- Połączenie z ponadlokalnym układem komunikacyjnym,
- Tworzenie układu kompozycyjno-komunikacyjnego zapewniającego dostępność oraz dobrą dystrybucję terenów i ich obsługę,

- Uwzględnienie zapotrzebowania na miejsca parkingowe dla nowej zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów,
- Ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz (np. strefowanie zabudowy, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej i granic przestrzennych),
- Wyposażenie terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej w kanalizację sanitarną i nakaz odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej,
- Uzbrajanie terenów proporcjonalnie do stopnia zainwestowania i zagospodarowania.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Planowane kierunki działań:

- Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa i gospodarki rolno-spożywczej
- Wspieranie wysoko efektywnego i nowoczesnego (ekologicznego) rolnictwa
- Wspieranie rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w szczególności w zakresie tworzenia gospodarstw agroturystycznych, „zagród edukacyjnych”, gospodarstw opiekuńczych

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

- Kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową we wsiach
- Utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi
- Kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- Przeciwdziałanie rozdrobnieniu areału rolnego,
- Zalesienia gruntów najłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych
- Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, poprzez właściwy dobór upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystanie potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalne stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin
- Zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Gmina Piaski nie posiada obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w myśl ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, 2023 r. poz. 28). Teren zdegradowany wymagający rekultywacji wyznaczony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piaski jest nieaktualny. Planuje się podjęcie działań służących wyznaczeniu obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji zgodnie z wskazaną ustawą.

Ponadto w niniejszym dokumencie nie wskazuje się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

- Utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy z możliwością jej uzupełnienia
- Przywrócenie estetyki i funkcjonalności obszarów zdegradowanych poprzez zastosowanie odpowiednich przedsięwzięć
- Utworzenie wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych
- Zwiększenie dostępności do terenów zieleni oraz terenów rekreacyjnych
- Współpraca z instytucjami naukowymi i ekspertami w celu opracowania innowacyjnych rozwiązań technicznych i projektowych dla obszarów zdegradowanych

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne oraz kierunki działań zawarte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów, które mieszkańcy napotykają na obszarze Gminy Piaski. Jednocześnie, są one zgodne i harmonijne z dokumentami strategicznymi o wyższym stopniu rangi na poziomie krajowym i wojewódzkim, takimi jak *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)* oraz *Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku*. Współgranie celów jakie wyznacza Strategia z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji tego dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada *efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym*. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Natomiast w *Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku* wyznaczone cele strategiczne brzmią następująco:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje również obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Projektowanie interwencji przebiegać będzie zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku klasyfikuje Gminę Piaski do **Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego**, czyli obszaru funkcjonalnego szczególnego zjawiska w skali regionalnej. Na obszarze tym dominuje rolnictwo (78% powierzchni jego terenu stanowią użytki rolne), uwarunkowane korzystnymi i bardzo korzystnymi warunkami dla produkcji rolniczej. Najważniejszym działem gospodarki rolnej obszaru jest chów i hodowla zwierząt. Zgodnie z *Planem zagospodarowania województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego* „Południowo-zachodni obszar intensywnego rolnictwa to teren o wyjątkowo dużej koncentracji jednostek postępu rolniczego i instytucji z branży rolnej o strategicznym znaczeniu dla państwa. Jednym z podstawowych elementów scalających charakter obszaru intensywnego rolnictwa jest wysoka kultura rolna oraz przekazywana z pokolenia na pokolenie tradycja dobrego gospodarowania. W dużej mierze zostały one ukształtowane przez działające na tym terenie szkoły rolnicze. Równolegle wybitnie rolniczy charakter terenu spowodował ogromne zapotrzebowanie na wykwalifikowaną kadrę rolniczą.”

Głównym celem rozwoju przestrzennego tego obszaru (wynikającym z jego charakterystyki i uwarunkowań) jest ochrona wyjątkowych cech środowiska, które przyczyniły się do wykształcenia gleb o wysokiej przydatności dla rolnictwa. Spełnienie tego celu pozwoli na zachowanie specyfiki obszaru intensywnego rolnictwa i pogłębienia jego dalszej specjalizacji.

Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano cele polityki przestrzennej oraz zasady zagospodarowania:

Cel 1. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej

1. Ochrona najlepszych jakościowo gleb
2. Ochrona łąk i pastwisk
3. Zachowanie tradycyjnego krajobrazu wiejskiego

Cel 2. Poprawa jakości i zasobów wód

1. Poprawa bilansu wodnego poprzez zwiększanie retencji i ochrona gleb przed erozją wodną, wietrzną, degradacją chemiczną, degradacją biologiczną i fizyczną
2. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zmianą stosunków wodnych

Cel 3. Rozwój intensywnej gospodarki rolnej oraz wzmacnianie zaplecza nowoczesnego rolnictwa i potencjału społeczno-gospodarczego

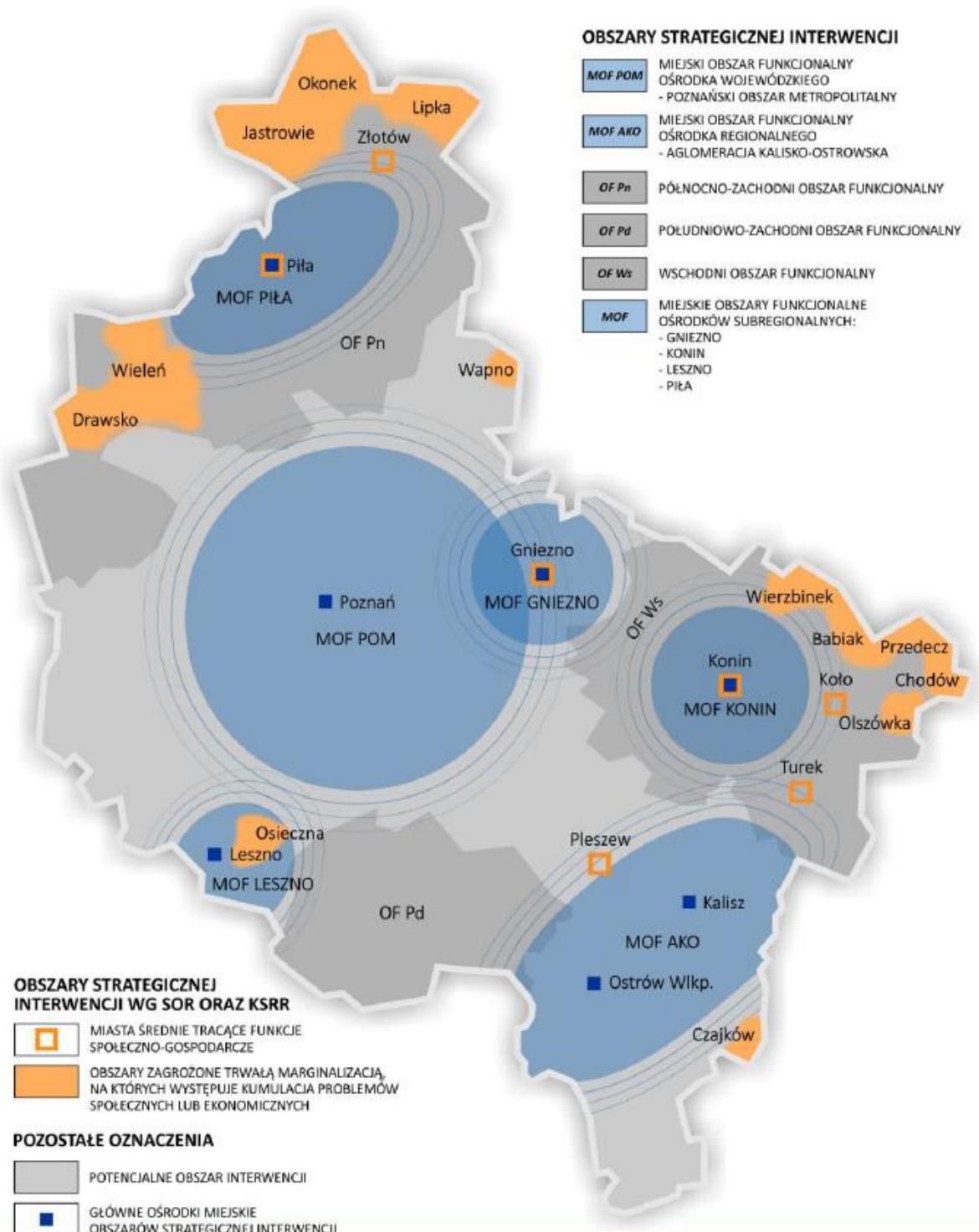
1. Rozwój bazy przetwórczej i przechowalniczo-magazynowej służącej wzmocnieniu specjalizacji rolniczej obszaru oraz zapewniającej zagospodarowanie lokalnych płodów rolnych
2. Wzmacnianie istniejących i rozwój nowych funkcji
3. Rozwój produkcji energii ze źródeł odnawialnych

Cel 4. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej

1. Rozwój i modernizacja sieci drogowej
2. Poprawa efektywności sieci kolejowej

Szczegółowe wytyczne zawarte zostały w *Planie zagospodarowania województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego*. Poniższa mapa przedstawia zasięg obszarów strategicznej interwencji w województwie wielkopolskim.

Ryc. 9. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz z kluczowymi kierunkami działań wyznaczonymi dla Południowo-zachodniego Obszaru Funkcjonalnego w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Cele		
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Kluczowe kierunki działań dla Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego	Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030
<p>1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</p> <p>1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</p> <p>1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystanie warunków glebowych do prowadzenia wysoko efektywnego rolnictwa, rozwój bazy przetwórczej, promocja żywności rozwój MŚP i wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, rozwój IOB, w tym narzędzi doradczych i finansowych wsparcie działalności klastrowych, ze szczególnym uwzględnieniem sektora rolniczego dywersyfikacja działalności gospodarczej i rozwój wielofunkcyjności na obszarach wiejskich, wspieranie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich w postaci małych i średnich zakładów produkcyjnych rozwój terenów inwestycyjnych podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego i przekwalifikowania, propagowanie kształcenia dualnego jako praktycznej ścieżki nauki zawodu aktywizacja zawodowa osób rezygnujących z prowadzenia działalności rolniczej, pomoc w nabywaniu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych 	<p>I. Gmina Piaski zapewnia bezpieczeństwo i podnosi komfort życia swoich mieszkańców poprzez dostępność i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni, rozwiniętą infrastrukturę oraz podejmowane działania na rzecz ochrony środowiska przed zmianami klimatu</p> <p>I.I. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń</p> <p>II. Gmina Piaski wyróżnia się dobrze rozwiniętą gospodarką oraz oferuje ciekawą ofertę rekreacyjną, przyciągając nowych inwestorów i mieszkańców oraz tworząc harmonijną przestrzeń dla biznesu i wypoczynku</p> <p>II.I. Rozwinięta gospodarczo Gmina Piaski</p> <p>III. Gmina Piaski dba o zapewnienie kompleksowych usług społecznych, zdrowotnych, administracyjnych, edukacyjnych i kulturalno-sportowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb swoich mieszkańców</p> <p>III.II. Umożliwienie edukacji i rozwoju na każdym etapie życia</p>

Cele		
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Kluczowe kierunki działań dla Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego	Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030
<p>2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</p> <p>2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</p> <p>2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</p> <p>2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawa dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, usług przeciwdziałających negatywnym skutkom procesów demograficznych (m.in. rozwój usług opiekuńczych, w tym opieki nad dziećmi) rozwój usług zwiększających atrakcyjność osiedleńczą wspieranie aktywności mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego m.in. przez tworzenie odpowiednich warunków do postawiania nowych podmiotów ekonomii społecznej, w tym NGO, nawiązywania partnerstw i sieciowania oraz wykorzystanie dorobku i doświadczenia funkcjonujących na tym obszarze Lokalnych Grup Działania wsparcie w rozwoju rolnictwa społecznego przez wprowadzanie usług społecznych do funkcjonujących oraz nowo powstałych gospodarstw rolnych wykorzystanie, wzmocnienie i ochrona zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego (dworów, pałaców, parków podworskich oraz obiektów sakralnych), rozwój bazy wypoczynkowej na obszarach wiejskich, w szczególności agroturystyki 	<p>I. Gmina Piaski zapewnia bezpieczeństwo i podnosi komfort życia swoich mieszkańców poprzez dostępność i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni, rozwiniętą infrastrukturę techniczną i sieciową oraz podejmowane działania na rzecz ochrony środowiska przed zmianami klimatu</p> <p>I.I. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń</p> <p>I.II. Nowoczesna i rozbudowana infrastruktura techniczna i sieciowa</p> <p>II. Gmina Piaski wyróżnia się dobrze rozwiniętą gospodarką oraz oferuje ciekawą ofertę rekreacyjną, przyciągając nowych inwestorów i mieszkańców oraz tworząc harmonijną przestrzeń dla biznesu i wypoczynku</p> <p>II.I. Rozwinięta gospodarczo Gmina Piaski</p> <p>II.II. Atrakcyjna rekreacyjnie Gmina Piaski</p> <p>III. Gmina Piaski dba o zapewnienie kompleksowych usług społecznych, zdrowotnych, administracyjnych, edukacyjnych i kulturalno-sportowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb swoich mieszkańców</p> <p>III.I. Usługi społeczne, zdrowotne i administracyjne odpowiadające potrzebom mieszkańców</p> <p>III.II. Umożliwienie edukacji i rozwoju na każdym etapie życia</p> <p>III.III. Różnorodna oferta kulturalna i sportowa</p>

Cele		
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Kluczowe kierunki działań dla Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego	Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030
<p>3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępności komunikacyjnej do stolicy regionu i ośrodków subregionalnych, budowa obwodnic w ciągach dróg DK nr 12, 15 i 36, rozbudowa i modernizacja pozostałych dróg krajowych i wojewódzkich • wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej PdZOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych • modernizacja i/lub poprawa parametrów technicznych linii kolejowych, w tym nr 14 i 281 • wsparcie produkcji energii z odnawialnych źródeł przy wykorzystaniu zasobów pochodzących z sektora rolniczego • ochrona zasobów, poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zapobieganie skażeniom spowodowanym działalnością rolniczą, prowadzenie działań prewencyjnych oraz likwidacja skutków suszy i stepowienia • doskonalenie kultury rolnej i poprawa jakości gleb, zapobieganie erozji przez właściwe użytkowanie terenów agrarnych, wykluczenie działań pogarszających funkcjonalność tych terenów • uniemożliwienie eksploatacji węgla brunatnego 	<p>I. Gmina Piaski zapewnia bezpieczeństwo i podnosi komfort życia swoich mieszkańców poprzez dostępność i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni, rozwiniętą infrastrukturę oraz podejmowane działania na rzecz ochrony środowiska przed zmianami klimatu</p> <p>I.I. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń</p> <p>I.II. Nowoczesna i rozbudowana infrastruktura techniczna i sieciowa</p> <p>I.III. Bezpieczni mieszkańcy Gminy Piaski</p> <p>I.IV. Gmina Piaski przeciwdziałająca zmianom klimatu</p> <p>II. Gmina Piaski wyróżnia się dobrze rozwiniętą gospodarką oraz oferuje ciekawą ofertę rekreacyjną, przyciągając nowych inwestorów i mieszkańców oraz tworząc harmonijną przestrzeń dla biznesu i wypoczynku</p> <p>II.I. Rozwinięta gospodarczo Gmina Piaski</p>

Cele		
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Kluczowe kierunki działań dla Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego	Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030
<p>4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</p> <p>4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</p> <p>4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej, zapobieganie zmianie sposobu użytkowania gruntów o wysokiej bonitacji, wprowadzenie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych • rozwój współpracy samorządów lokalnych, partnerów samorządowych i społecznych podnoszącej efektywność i zasadność realizowanych inwestycji, doskonalenie i upowszechnienie metod partycypacji społecznej we współzarządzaniu (wykorzystanie w tym celu aktywnych Lokalnych Grup Działania) 	<p>I. Gmina Piaski zapewnia bezpieczeństwo i podnosi komfort życia swoich mieszkańców poprzez dostępność i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni, rozwiniętą infrastrukturę oraz podejmowane działania na rzecz ochrony środowiska przed zmianami klimatu</p> <p>I.I. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń</p> <p>II. Gmina Piaski wyróżnia się dobrze rozwiniętą gospodarką oraz oferuje ciekawą ofertę rekreacyjną, przyciągając nowych inwestorów i mieszkańców oraz tworząc harmonijną przestrzeń dla biznesu i wypoczynku</p> <p>II.I. Rozwinięta gospodarczo Gmina Piaski</p> <p>II.II. Atrakcyjna rekreacyjnie Gmina Piaski</p> <p>III. Gmina Piaski dba o zapewnienie kompleksowych usług społecznych, zdrowotnych, administracyjnych, edukacyjnych i kulturalno-sportowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb swoich mieszkańców potrzebom mieszkańców</p> <p>III.III. Różnorodna oferta kulturalna i sportowa</p>

Ponadto, zgodnie z *Planem zagospodarowania województwa wielkopolskiego* wraz z *Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego*, Gmina Piaski zaklasyfikowana została także do innych obszarów interwencji:

- **Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego,**
- **Wiejskiego obszaru wymagającego wsparcia procesów rozwojowych,**
- **Obszaru ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,**
- **Obszaru cennego przyrodniczo,**
- **Obszaru ochrony krajobrazów kulturowych,**
- **Obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych,**
- **Obszaru o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.**

Szczegółowe cele polityki regionalnej dla każdego ze wskazanych powyżej obszarów ujęte zostały w *Planie*.

W *Planie* wymienione zostały również inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, których realizacja została zaplanowana na terenie całego województwa wielkopolskiego, w tym m.in. na terenie Gminy Piaski. Dla Gminy Piaski inwestycje wyznaczone zostały w zakresie komunikacji drogowej – rozbudowa dróg krajowych, nazwa inwestycji: DK 12 Budowa obwodnicy Gostynia oraz linii kolejowej nr 360 relacji Jarocin – Gostyń – Kąkolewo przewidzianej do rewitalizacji.

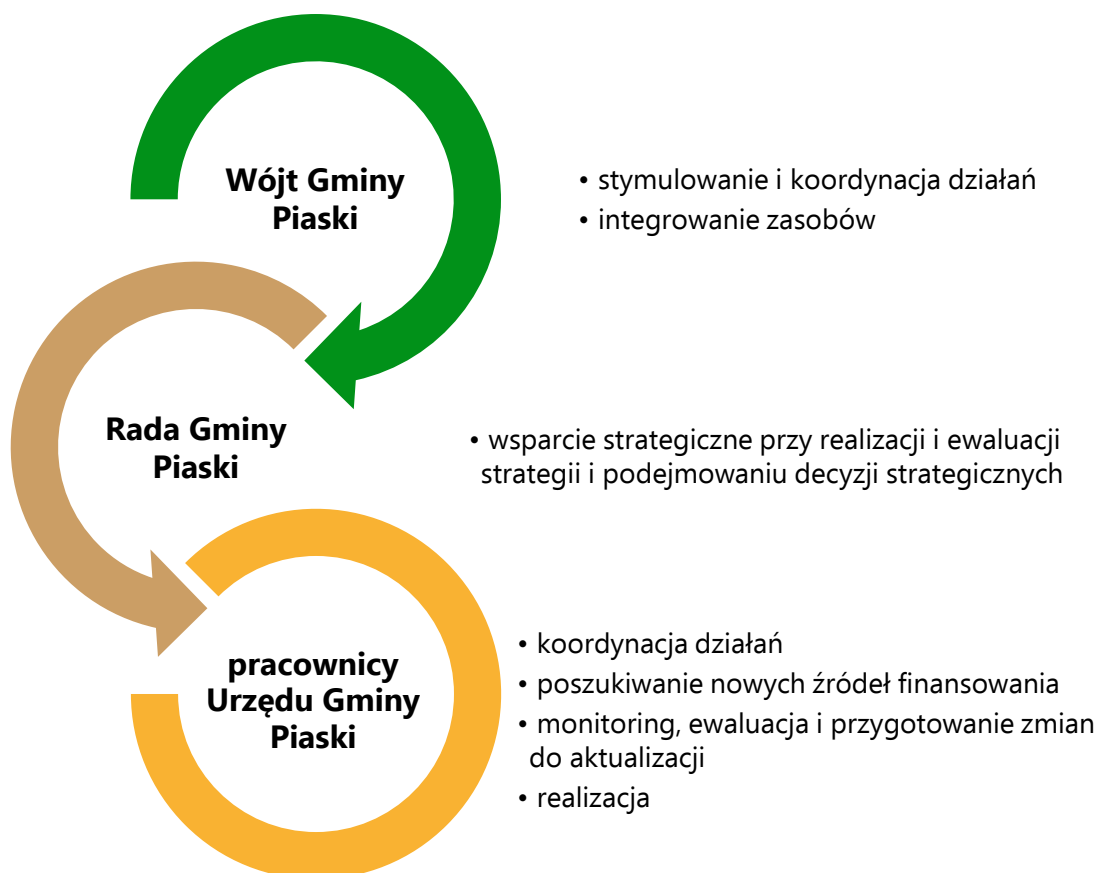

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2024-2030. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne miasta i gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Piaski, Rada Gminy Piaski oraz pracownicy Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych corocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółowić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Gmina Piaski będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu gostyńskiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raplocie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Tabela będzie zawierała przykładowe wskaźniki stopnia realizacji poszczególnych zadań. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring przeprowadzany będzie co 2 lata od roku przyjęcia Strategii i tym samym rozpoczęcia wdrażania jej założeń.

Po wdrożeniu Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post. Punktem bazowym, do oparcia wyników, będzie przeprowadzona w 2022 roku ewaluacja ex-ante (Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Piaski). Celem ewaluacji ex-post będzie określenie długotrwałych efektów wdrażania Strategii, w tym wielkości zaangażowanych środków oraz skuteczności i efektywności podjętych działań. Wynikiem oceny końcowej powinny być wskazania odnośnie do dalszej polityki rozwoju Gminy Piaski oraz zdefiniowane czynniki, przyczyniające się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Strategii.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Wójt zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Piaski będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Piaski na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 dla bieżącej perspektywy finansowej (wdrażanej do roku 2023) oraz programu na przyszłą perspektywę finansową, tj. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027;
- ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych, Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie wielkopolskim w okresie budżetowym 2021-2027.

W ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- **FS** – Fundusz Spójności,
- **EFS+** – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- **FEnIKS** – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- **FENG** – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- **FERS** – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- **FERC** – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy, 7
- **PTFE** – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- **FEPŻ** – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych referatów Urzędu Gminy Piaski oraz jednostek organizacyjnych Gminy Piaski.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem gostyńskim oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Tabela na kolejnej stronie (Tabela 2) przedstawia prognozę wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2024-2028 na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2028. W analizowanych latach łączne dochody wyniosą prawie 279 mln zł, z czego dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych ponad 44,6 mln zł i podatku od nieruchomości prawie 32 mln zł. Łączne wydatki wyniosą natomiast prawie 287 mld zł.

Tabela 8. Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii (zł)

	Dochody ogółem	w tym:		Wydatki ogółem
		PIT	podatek od nieruchomości	
2024	48 442 000,00	6 950 000,00	4 900 000,00	47 142 000,00
2025	42 670 000,00	7 500 000,00	5 100 000,00	40 970 000,00
2026	43 880 000,00	7 700 000,00	5 300 000,00	42 591 359,00
2027	45 000 000,00	8 000 000,00	5 700 000,00	43 300 000,00
2028	45 000 000,00	8 000 000,00	5 700 000,00	44 000 000,00
Ogółem	224 992 000,00	38 150 000,00	26 700 000,00	218 003 359,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XLIV/344/2023 Rady Gminy Piaski z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2028.

Natomiast potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2024-2028 wyniesie około 21,3 mln zł.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Piaski

Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Piaski

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	64
1.1. Informacje ogólne	64
1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	65
1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe.....	68
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	74
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy.....	74
2.2. Infrastruktura i środowisko	78
<i>Infrastruktura drogowa.....</i>	<i>78</i>
<i>Urządzenia sieciowe .....</i>	<i>78</i>
<i>Gospodarka odpadami.....</i>	<i>80</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska .....</i>	<i>82</i>
2.3. Stan finansów samorządowych.....	84
<i>Wykonanie budżetu.....</i>	<i>84</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>85</i>
<i>Potencjał inwestycyjny.....</i>	<i>89</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	91
3.1. Demografia	91
3.2. Kapitał społeczny.....	95
<i>Żłobki i przedszkola .....</i>	<i>95</i>
<i>Edukacja.....</i>	<i>96</i>
<i>Kultura i sport.....</i>	<i>99</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne .....</i>	<i>100</i>
<i>Otoczenie wewnętrzne Gminy.....</i>	<i>101</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne Gminy.....</i>	<i>102</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	103

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

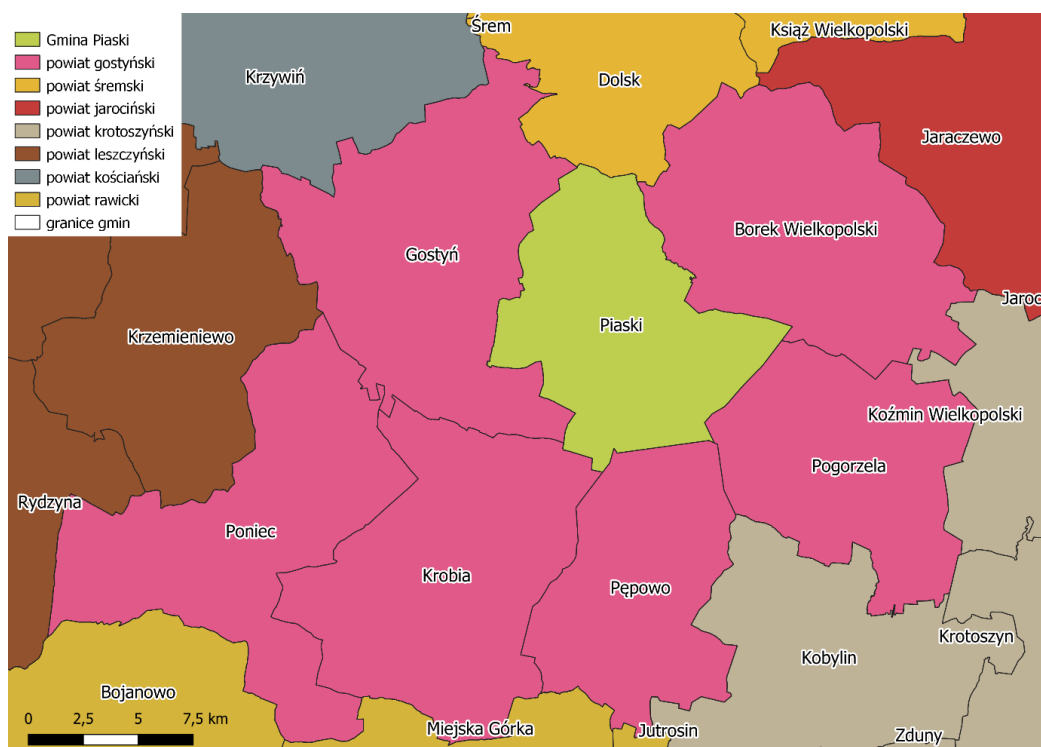
Gmina Piaski jest gminą wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie gostyńskim. Siedzibą Gminy są Piaski (niegdyś miasto) stanowiące jej centrum administracyjno-usługowe. W 2022 roku Gminę zamieszkiwały 8 544 osoby, co stanowiło 11,3% wszystkich mieszkańców powiatu gostyńskiego. W tym samym roku wskaźnik gęstości zaludnienia wynosił 86 os./km².

Gmina Piaski graniczy z 6 innymi gminami:

- od wschodu z gminami Borek Wielkopolski i Pogorzela,
- od południa z gminami Pępowo i Krobia,
- od zachodu z Gminą Gostyń,
- od północy z Gminą Dolsk (pow. śremski).

Całkowita powierzchnia Gminy Piaski wynosi 100,7 km², co stanowi 12,4% powierzchni powiatu. Główną funkcją Gminy jest rolnictwo – użytki rolne stanowią 77,9% jej powierzchni. Z kolei lasistość Gminy wynosi 14%.

Gmina podzielona jest na 28 miejscowości (Anteczków, Bielawy Szelejewskie, Bodzewko Drugie, Bodzewko Pierwsze, Bodzewo, Drogoszewo, Dręczewo Drugie, Dręczewo Pierwsze, Głogówko, Godurowo, Grabonóg, Józefowo, Lafajetowo, Lipie, Łódź, Michałowo, Piaski, Podrzecze, Rębowo, Smogorzewo, Stefanowo, Strzelce Małe, Strzelce Wielkie, Szelejewo Drugie, Szelejewo Pierwsze, Talary, Taniecznica, Zabornia) i 16 wsi sołeckich (Bodzewko Pierwsze, Bodzewo, Dręczewo Drugie, Dręczewo Pierwsze, Godurowo, Grabonóg, Lipie, Michałowo, Piaski, Podrzecze, Rębowo, Smogorzewo, Strzelce Małe, Strzelce Wielkie, Szelejewo Drugie, Szelejewo Pierwsze).

Ryc. 10. Położenie Gminy Piaski na tle gmin i powiatów sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Sieć komunikacyjną w Gminie tworzą: droga krajowa nr 12, drogi powiatowe i drogi gminne. Przez teren Gminy nie przebiegają drogi o znaczeniu międzynarodowym, a droga wojewódzka biegnąca do Gostynia przecina Gminę Piaski na niewielkim fragmencie przy zachodniej granicy. Droga krajowa biegnie na osi wschód-zachód i przecina siedzibę Gminy – Piaski. Ma ona największe znaczenie komunikacyjne dla Gminy, gdyż zapewnia bezpośredni dojazd w niecałą godzinę do Jarocina oraz Leszna, czyli 2 miast pomiędzy którymi Gmina Piaski jest położona. Dojazd do innych dużych miast (ośrodków wojewódzkich) zajmuje 1 godzinę i 15 minut do Poznania oraz 1,5 godziny do Wrocławia. Dzięki takiemu położeniu Gmina Piaski charakteryzuje się dobrą dostępnością komunikacyjną, która zwiększy się jeszcze po wybudowaniu planowanych obwodnic.

Występujące ograniczenia w przemieszczaniu się związane są z komunikacją zbiorową w obrębie Gminy. Na terenie Gminy nie ma dworca kolejowego (najbliższy znajduje się w Gostyniu), a transport zbiorowy autobusowy zapewniany jest przez Starostwo Powiatowe w Gostyniu (Powiatowa Komunikacja Autobusowa) i nie obejmuje wszystkich gminnych miejscowości (obejmuje: Grabonóg, Taniecznica, Bodzewo Bodzewko Pierwsze, Rębowo, Piaski, Godurowo, Michałowo, Drogoszewo, Strzelce Wielkie, Lipie, Szelejewo, Stefanowo). Dostrzega się zatem problem związany z możliwościami przemieszczania się poza transportem indywidualnym, jednak organizacja gminnego transportu zbiorowego byłaby nieuzasadniona ekonomicznie ze względu na potencjalnie zbyt małe wykorzystanie go przez mieszkańców.

1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania wyróżnione zostały obszary funkcjonalne.

Gmina Piaski została zakwalifikowana do **Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego** oraz **Południowo-Zachodniego Obszaru Funkcjonalnego**, będącego obszarem funkcjonalnym szczególnego zjawiska w skali regionalnej.

Wiejski obszar funkcjonalny obejmuje wszystkie gminy, które położone są poza miejskimi obszarami funkcjonalnymi w związku z czym znajdują się poza bezpośrednim wpływem oddziaływania potencjału rozwojowego biegunów wzrostu. Wymagają zatem wsparcia procesów rozwojowych w oparciu o ich potencjał endogeniczny, wzmacniany o czynniki aktywizujące. Wsparcie skutkować ma zwiększeniem spójności regionu i wyeliminowaniem dysproporcji w poziomie rozwoju regionu, co podniesie atrakcyjność całego województwa.

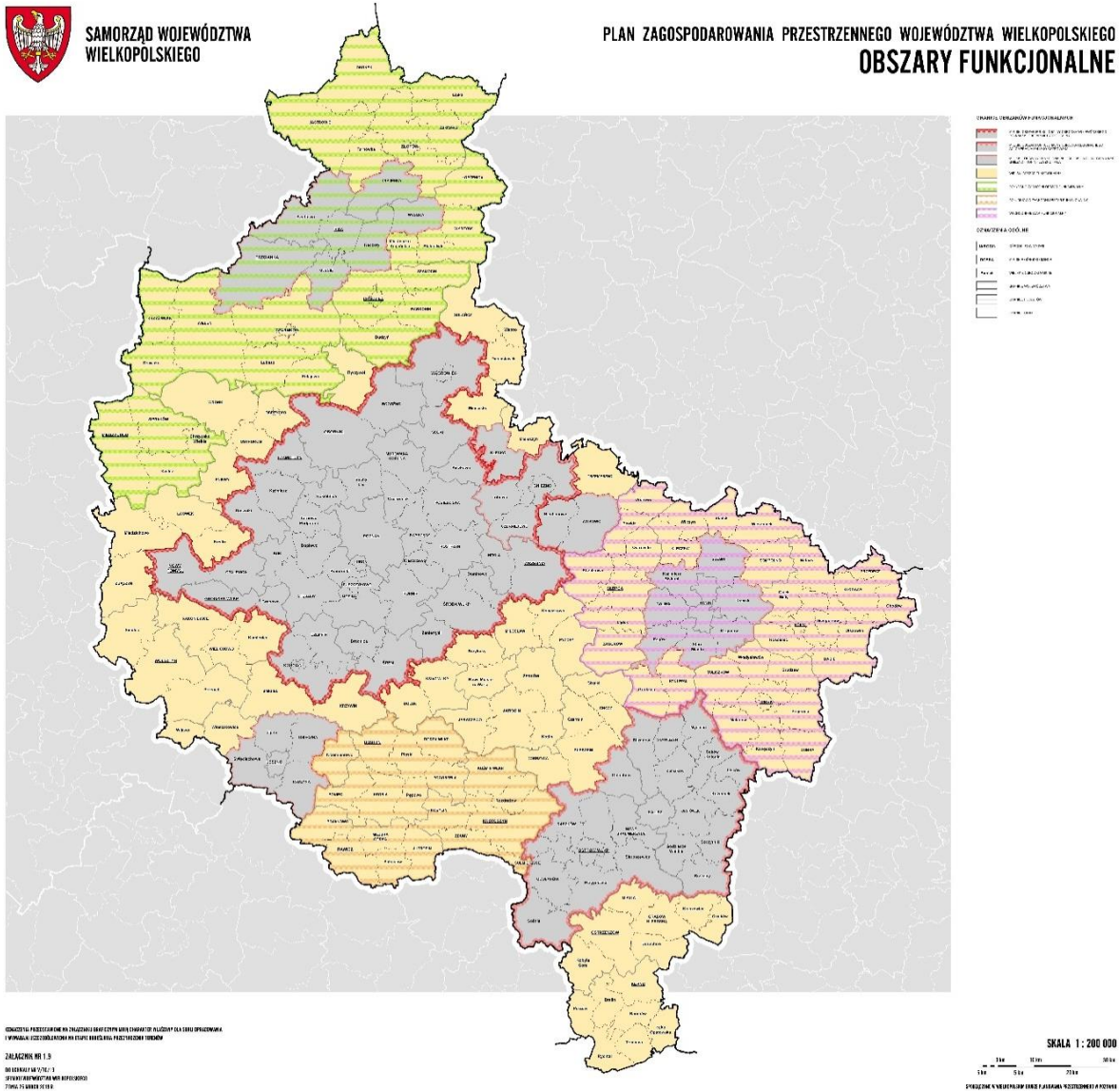
Południowo-Zachodni Obszar Funkcjonalny to obszar intensywnego rolnictwa, wyróżniający się korzystnymi i bardzo korzystnymi warunkami dla produkcji rolniczej o wyjątkowo dużej koncentracji jednostek postępu rolniczego i instytucji z branży rolnej o strategicznym znaczeniu dla państwa. Obszar charakteryzuje się wysoką kulturą rolną oraz przekazywaną z pokolenia na pokolenie tradycją dobrego gospodarowania (ukształtowaną przez działające niegdyś na tym terenie szkoły rolnicze). Kluczowym celem rozwoju będzie ochrona wyjątkowych cech środowiska, które przyczyniły się do wykształcenia gleb o wysokiej przydatności dla rolnictwa, jako warunek konieczny dla utrzymania specyfiki obszaru intensywnego rolnictwa i pogłębienia jego dalszej specjalizacji.

Ponadto Gmina zalicza się do 6 innych obszarów interwencji:

- wiejskich obszarów wymagających wsparcia procesów rozwojowych,
- ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,

- cennych przyrodniczo,
- ochrony krajobrazów kulturowych,
- ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.

Granice omówionych obszarów funkcjonalnych przedstawione zostały na mapie poniżej.

Ryc. 11. Granice obszarów funkcjonalnych w województwie wielkopolskim

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Gmina Piaski zajmuje powierzchnię 100,7 km², z czego 77,9% tych terenów zajmują użytki rolne, a 14% lasy. Charakteryzuje się atrakcyjnym krajobrazem, co związane jest z występowaniem niewielkich wzgórz morenowych, bogatych w roślinność kompleksów leśnych oraz urokliwych obszarów nad rzeką Dąbrówką i doliną Obrzy.

Ostatnia zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piaski przyjęta została Uchwałą nr XXVI/212/2010 Rady Gminy Piaski z dnia 20 lipca 2021 r. Zmiana dotyczyła

wprowadzenia do ustaleń dokumentu planowanej linii elektroenergetycznej 110 kV Borek Wielkopolski – Gostyń.

Gmina nie posiada dużych rezerw terenowych w związku z bardzo wysokim udziałem terenów rolniczych. Planuje się wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę i rozwój stref gospodarczych, jednak dostrzegalny jest problem potencjalnego braku miejsca dla takich inwestycji. Związane jest to z niechęcią właścicieli gruntów (rolniczych) do sprzedaży ziemi na cele inwestycyjne oraz niemożliwością odrolnienia części ziem ze względu na wysokie klasy bonitacyjne gleb oraz ich ochronę.

Aktami prawa miejscowego w zakresie planowania przestrzennego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na terenie Gminy Piaski na koniec roku 2022 obowiązywało 16 planów miejscowych (przy czym 2 z nich uchwalone były przed 2003 rokiem, a więc przed wprowadzeniem ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), a 1 był w trakcie opracowywania. Stan na koniec roku 2022 wykazywał pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego 1,47% powierzchni Gminy. Po uchwaleniu sporządzanego planu objętych ma być kolejne 0,037% powierzchni.

Ryc. 12. Zasięg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obrębie Gminy Piaski

Źródło: <https://piaski.e-mapa.net/wykazplanow/>

Najnowszy w momencie opracowywania niniejszego dokumentu miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty w 2022 roku dotyczył wyznaczenia terenów rozwojowych umożliwiających lokalizowanie głównie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie miejscowości Bodzewo, Michałowo, Strzelce Małe i Strzelce Wielkie. Wcześniejsze plany obejmowały m.in.:

- wyznaczenie terenów rozwojowych umożliwiających lokalizowanie głównie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz towarzyszących im terenów komunikacji w obrębie Grabonóg II,
- ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wyznaczenie korytarza dla inwestycji celu publicznego napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV Borek Wlkp. – Gostyń,
- wyznaczenie Strefy Aktywizacji Gospodarczej Grabonóg,
- wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie Smogorzewo II.

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2017-2021 w Gminie Piaski. Zauważyć można, że średnio 1/5 decyzji wydawanych w powiecie gostyńskim na przestrzeni analizowanych lat dotyczy obszarów na terenie Gminy. Liczba decyzji o warunkach zabudowy w Gminie utrzymuje się na poziomie od 92 do 105 na rok. Porównując wskaźnik decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dla Gminy Piaski i powiatu gostyńskiego, okazuje się, że zarówno w 2021 roku, jak i latach poprzednich, był on zawsze wyższy w Gminie niż w powiecie, co oznacza, iż w Gminie wydawanych jest więcej decyzji niż średnio w innych gminach w powiecie.

Tab. 9. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Gmina Piaski	92	97	80	81	105
	powiat	543	501	614	480	570
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Gmina Piaski	10,66	11,22	9,27	9,65	12,60
	powiat	7,14	6,59	8,09	6,43	7,68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Niski udział planów miejscowych w całkowitej powierzchni Gminy i tym samym korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy, może utrudniać władzom samorządowym racjonalną politykę przestrzenną. Rodzi to niebezpieczeństwo chaotycznego rozproszenia lokalizacji inwestycji i nowej zabudowy.

1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe

Gmina położona na styku dwóch prowincji – część północna należy do Pojezierzy Południowobałtyckich (makroregionu Pojezierze Leszczyńskie i mezoregionu Pojezierze Krzywińskie), a część południowa do Nizin Środkowopolskich (makroregion Nizina Południowowielkopolska i mezoregion Wysoczyzna Kaliska). Ukształtowanie terenu Gminy jest zróżnicowane w jej północnej i zachodniej części. Powierzchnia wysoczyzny morenowej rozcięta jest przez pradolinę Obry i Kani z całym systemem dolin bocznych. Gmina Piaski prawie w całości położona jest w zlewni Kanału Obry i odwadniana jest za pośrednictwem szeregu drobnych cieków. Zachodnia część Gminy odwadniana jest przez rzekę Kanię, a wschodnia przez rzekę Dąbrówkę. Mimo niewielkich różnic wysokości, a tym samym niewielkim zróżnicowaniom w rzeźbie terenu, Gmina Piaski wyróżnia się walorami krajobrazowymi. Atrakcyjność zawdzięcza również występującym na jej terenie wzgórzom morenowym, kompleksom leśnym oraz obszarom przy rzece Dąbrówce i w dolinie Obry. Wody powierzchniowe stojące stanowią stawy w większości wykorzystywane przez wędkarzy) oraz naturalny zbiornik wodny w Godurowie.

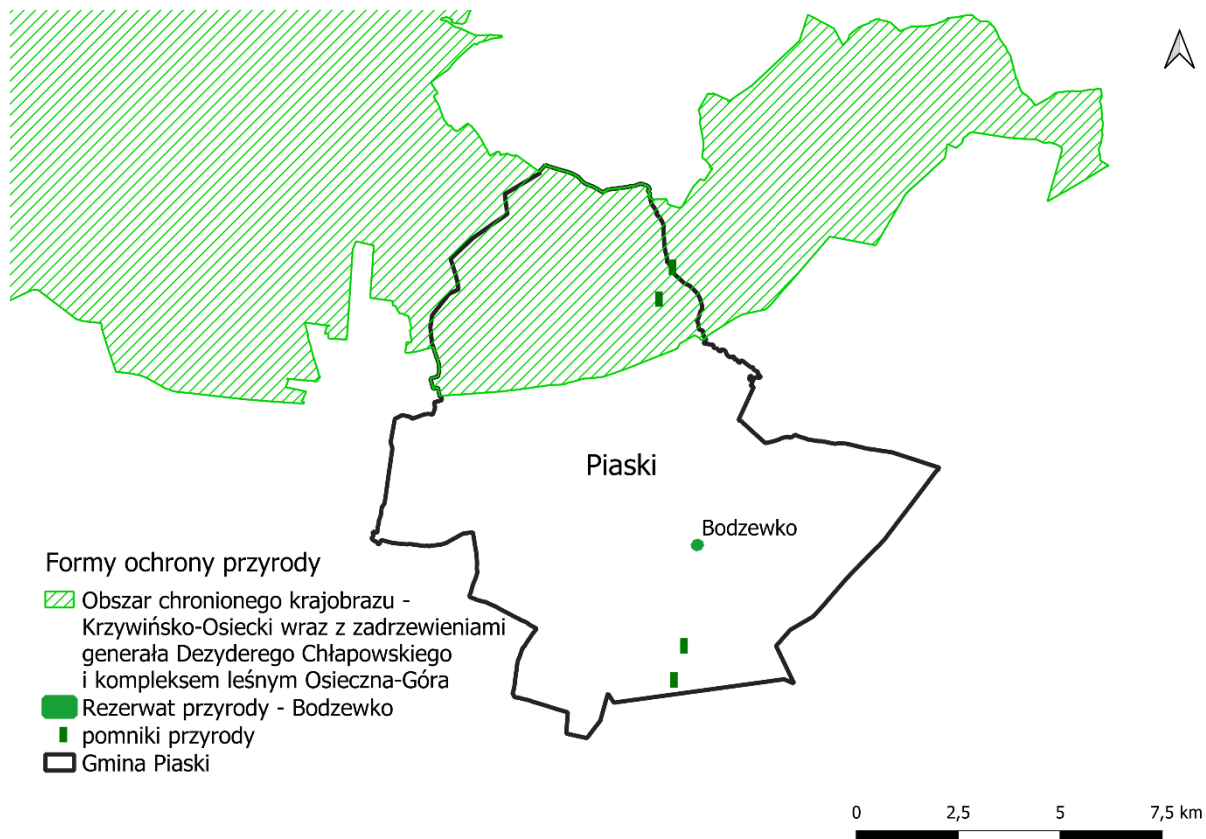
Ochrona przyrody na terenie Gminy realizowana jest w oparciu o ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. W rozumieniu ustawy ochrona przyrody oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników, a odbywa się to poprzez wprowadzanie różnych form ochrony przyrody.

Część terenu Gminy objęta jest formami ochrony przyrody. Należą do nich:

- Rezerwat przyrody „Bodzewko” – o powierzchni 1,31 ha, położony w całości w granicach Gminy Piaski (w lesie obok przebiegającej ścieżki rowerowej). Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie naturalnego lasu lipowego wraz z ekosystemem grądu środkowoeuropejskiego *Galio sylvatici-Carpinetum*.
- Obszar Chronionego Krajobrazu – Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderygo Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra – pokrywa duży fragment

(2 589 ha) Gminy w jej północnej części. Obszar wyznaczony został w celu zachowania i ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych.

- 5 pomników przyrody, w tym dęby szypułkowe, jarząb brekinia, głąz narzutowy.

Ryc. 13. Formy ochrony przyrody występujące na terenie Gminy Piaski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Wśród pomników przyrody na uwagę zasługuje **dąb Kasper** – najstarsze drzewo w Gminie. Swoje imię zawdzięcza renesansowemu poecie ze Smogorzewa – Kasprowi Miaskowskiemu. Przy pomniku znajduje się miejsce wypoczynkowe oraz tablice edukacyjne.

Gmina Piaski posiada dobre warunki do wypoczynku i rekreacji jednak nie jest to związane jedynie z uwarunkowaniami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Oprócz walorów turystyczno-krajoznawczych Gmina posiada wiele zabytków architektonicznych i przyrodniczych. Na obszarze Gminy występują również liczne zabytki będące dowodem doskonałej kondycji majątności wiejskich, po których zachowały się liczne i różnorodne pozostałości materialne oraz szczególnie cenne i wielowyznaniowe zabytki sakralne. Łącznie w gminnej ewidencji zabytków znajduje się 210 obiektów, przy czym 45 wpisanych zostało do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i są to w kolejności alfabetycznej:

Bodzewko

- spichrz folwarczny, 1850-80, nr rejestru: 1385/A z 9.02.1993

Bodzewo

- zespół pałacowy, nr rejestru: 1560/A z 30.09.1995:
  - pałac, 1900, 1915
  - park, 2 poł. XIX
- spichrz folwarczny, 1908, nr rejestru: 1384/A z 9.02.1993
- spichrz folwarczny, 1850, nr rejestru: 1386/A z 9.02.1993
- wiatrak koźlak, przy drodze do Pępowa, 1760, nr rejestru: 1125/A z 29.05.1988

Drzęczewo

- spichrz folwarczny, 1850, nr rejestru: 1387/A z 9.02.1993

Głogówko - Święta Góra

- zespół klasztorny filipinów, nr rejestru: 570 z 19.05.1956:
  - kościół pw. Nawiedzenia NMP i św. Filipa Nereusza, 1675-98, 1 poł. XVIII
  - klasztor, 1732-36
  - szpital, XVIII
  - dom mieszkalny i stajnia, XVIII, XIX
  - ogrodzenie z bramą, poł. XVIII
  - kapliczka w ogrodzeniu, XVIII

Godurowo

- park pałacowy, 2 poł. XVIII, nr rejestru: 74 z 2.05.1956

Grabonóg

- zajazd, obecnie dom nr 66 (d. 35), 1 poł. XIX, nr rejestru: 575/Wlkp/A z 12.09.1969
- zespół dworski, nr rejestru: 565 z 9.05.1956:
  - dwór „stary”, XVIII/XIX
  - park, XIX
  - lamus, 1 poł. XIX, nr rejestru: 564 z 8.05.1956

Piaski

- zespół budowlany i założenie urbanistyczne, XVIII-XIX, nr rejestru: 1325/A z 9.07.1992
- zespół dawnego kościoła ewangelickiego, nr rejestru: 885/Wlkp/A z 25.01.1957 i z 20.02.2013:
  - kościół, obecnie rzymsko-katolicki par. pw. Niepokalanego Serca Maryi, 1775-1782
  - dzwonnica, drewniana, 1 poł. XIX
  - dawny cmentarz przy kościele, 2 poł. XVIII-1945, obecnie park

Piaski - Marysin

- zespół klasztorny bonifratrów, nr rejestru: 1415/A z 1.06.1993:
  - klasztor ze szpitalem, 1893-95, 1908
  - kaplica, 1905-07
  - szpital, 1903-04
  - budynek mieszkalno-gospodarczy, 1893-94
  - budynek gospodarczy, 1893-94
  - kostnica, 1916
  - kapliczka słupowa, 1905
  - park, XIX-XX
  - cmentarz zakonny, XIX-XX

Podrzecze

- zespół pałacowy, poł. XIX, nr rejestru: 1382/A z 23.02.1973:
  - pałac
  - park
- 2 mieszkalne budynki folwarczne, nr 4 i 5, pocz. XX, nr rejestru: 792/Wlkp/A z 13.03.2013

Smogorzewo

- park dworski, 2 poł. XIX, nr rejestru: 1570/A z 10.11.1995
- budynki folwarczne, 2 poł. XIX, nr rejestru: 1148/A z 5.10.1988:
  - spichlerz
  - chlewnia (dawniej spichlerz)

Strzelce Wielkie

- kościół par. pw. św. Marcina, 1487, 1902, nr rejestru: 1281 z 2.11.1971
- wikariat z salą parafialną i domem zarządcy, 1903, nr rejestru: 595/Wlkp/A z 18.01.2008
- ogród z podwórzem gospodarczym, pocz. XX, nr rejestru: 595/Wlkp/A z 18.01.2008
- ogrodzenie frontowe, pocz. XX, nr rejestru: 595/Wlkp/A z 18.01.2008

Szelejewo

- zespół pałacowy:
  - pałac, 1900, nr rejestru: 1507 z 10.04.1974
  - park, XVIII-XIX, nr rejestru: 1507 z 10.04.1974
  - kaplica, 1647, nr rejestru: 606 z 1.02.1957
  - dawny dwór, obecnie oficyna, pocz. XIX, nr rejestru: 604 z 1.02.1957
  - spichrz, pocz. XIX, nr rejestru: 604 z 1.02.1957

W strukturze zabytków występujących na terenie Gminy widać jej rolniczą funkcję, w związku z czym nie wyróżnia się zabytków związanych z terenami zurbanizowanymi. Wyjątkiem jest jeden wpis obszarowy, obejmujący **dawne założenie urbanistyczne w miejscowości Piaski**. W granicach obszaru ochroną konserwatorską objęty został dawny układ urbanistyczny miejscowości, zespół kościelny oraz zespół budynków dworcowych.

Wśród zabytków Gminie wyróżnia się **Klasztor filipinów na Świętej Górze w Głogówku**. Wchodzi on w skład zespołu klasztornego filipinów wraz z barokowym kościołem pw. Niepokalanego Poczęcia NMP i św. Filipa Neri w Głogówku. Wybudowany został na wzór weneckiej bazyliki Santa Maria della Salute w Wenecji i stanowi jeden z najcenniejszych zabytków w skali światowej. W 2008 roku Klasztor uznany został za Pomnik Historii. Sławę zawdzięcza również obrazowi Świętogórskiej Madonny, przed oblicze której corocznie przybywają tłumy pielgrzymów. Miejsce to ma również swój wymiar kulturowy. Od kilku lat jesienią organizowany jest w bazylice Festiwal Muzyki Oratoryjnej „Musica Sacromontana”, podczas którego prezentują się najwybitniejsze zespoły oraz soliści wykonujący muzykę poważną. W maju na Świętej Górze organizowany jest również EKO Festyn.

Cennym zabytkiem na terenie Gminy Piaski jest **Muzeum w Grabonogu** mieszczące się w neoklasycystycznym dworku ziemskim z końca XVIII wieku. Gruntownie odrestaurowany dworek stanowi obecnie Muzeum im. Edmunda Bojanowskiego, szczycące się bogatymi zbiorami etnograficznymi. Dworek jest miejscem urodzenia swojego patrona. Obok Muzeum można podziwiać wystawę sprzętu rolniczego, który do niedawna był wykorzystywany w pracach polowych oraz kolekcję uli – miniatur najważniejszych zabytków regionu oraz wiatrak. Pałac umiejscowiony jest na terenie malowniczego parku, który sprzyja spacerom.

Ciekawym historycznie i przyrodniczo miejscem jest również **Pałac w Szelejewie** wraz z przyległym parkiem oraz kaplicą przypałacową, która obecnie pełni funkcję kościoła parafialnego. Warto wyróżnić również **Pałac w Podrzeczu**, wzniesiony około 1848 roku dla ówczesnego dziedzica Gostynia. Dzięki miłośnikom historii i grupom rekonstrukcyjnym organizującym latem ogólnopolski zlot staje się on sceną bitew z okresu II wojny światowej.

Szpital w Marysinie to miejsce dla tych, którzy potrzebują rehabilitacji na wysokim poziomie i odpoczynku w klasztornych murach. Jest to budynek z XIX wieku w stylu neogotyckim z bogato zdobioną kaplicą przyszpitalną, zabytkowym cmentarzem i pięknym parkiem, gdzie latem organizowane są coroczne festyny.

Na wyróżnienie wśród gminnych zabytków zasługują również **Kościół w Strzelcach Wielkich** (prezentuje styl późnego gotyku polskiego) oraz **Kościół w Piaskach** z zabytkową drewnianą dzwonnica.

Osoby interesujące się archeologią znajdą na obszarze Gminy również pozostałości dawnych grodzisk czy cmentarzysk. Z kolei obszary leśne przyciągają szczególnie miłośników wędkowania, grzybobrania, zbierania jagód, a nawet polowań.

Odwiedzając Gminę Piaski warto pamiętać o **Izbie Leśnej** oraz **Arboretum im. Filipa Skoraczewskiego w Nadleśnictwie Piaski**, co pozwoli bliżej zapoznać się z florą i fauną okolicznych terenów. Miejsce to stanowi punkt docelowy wielu wycieczek i lekcji przyrodniczych dla uczniów z powiatu gostyńskiego.

Miłośnicy przyrody oraz pieszych, rowerowych i konnych wycieczek chętnie wybierają się w miejsce nazwane przez mieszkańców Gminy Piaski „**Szwajcarią godurowską**”. Jest to atrakcyjny teren wokół rzeki Dąbrówki na odcinku od Smogorzewa do Godurowa (ok. 2 km). Przy biegnącej ścieżce rowerowej znajduje się dąb Kasper.

Przez teren Gminy przebiegają szlaki turystyczne promujące cenne pod względem artystycznym i historycznym budowle oraz założenia parkowo-rezydencjalne, a także wydarzenia historyczne, ślady dawnej i obecnej wytwórczości i obszary o dużych walorach przyrodniczych, czyli obiekty ważne dla celów rekreacyjno-poznawczych mieszkańców i turystów.

Wśród szlaków tych wyróżnia się:

- Trasę Rowerową im. Kaspra Miaskowskiego – prowadzi przy ciekawych miejscach w Gminie Piaski, takich jak 350-letni dąb Kasper, barokowy zespół klasztorny oo. Filipinów, wieś rycerska Smogorzewo czy malownicza dolina rzeki Dąbrówki.
- Powiatową Trasę Rowerową – biegnie w północnej części Gminy, na obszarach o dużych walorach przyrodniczych, wyposażona jest w tablice informacyjne, oznaczenia i miejsca wypoczynku,
- Szlak Konny im. Dezyderego Chłapowskiego,
- 14 km trasę związaną z Edmundem Bojanowskim, prowadzącą przy obiektach zabytkowych,
- trasę rowerową do 3 rezerwatów – typowo przyrodniczą, przebiegającą jednak przez miejscowości ciekawe pod względem historyczno-kulturalnym,

Przez teren Gminy przebiegają się również odcinki dłuższych szlaków, m.in. **Międzynarodowy Szlak Rowerowy R-9 (EuroVelo 9) „Szlak Bursztynowy”** prowadzący od Bałtyku (Gdańsk) nad Adriatyk (Pula – Chorwacja) oraz **Ziemiański Szlak Rowerowy**, liczący ok. 245 km, rozpoczynający się w Poznaniu, a w Gminie Piaski przebiegający m.in. przez Głogówko, Grabonóg i Bodzewo.

Ponadto w Gminie Piaski wytyczono trasę Nordic Walking, biegnącą szlakiem błogosławionego Edmunda Bojanowskiego. Trasa posiada trzy warianty długości – od 7 km do 15 km. Pętla zaczyna się w Grabonogu, biegnie przy cmentarzu i kościele parafialnym w Strzelcach Wielkich, dociera do Piasków (przez Marysin, obok kościoła parafialnego) i dalej prowadzi na Świętą Górę w Głogówku.

Teren Gminy wyposażony jest również w infrastrukturę turystyczną z zielonymi szlakami leśnymi i polnymi doskonałymi do wędrówek i spacerów. Ścieżki wymagają jednak podjęcia działań w konsekwencji, których zostaną ponownie oznaczone oraz rozszerzona zostanie infrastruktura przy ścieżkach, np. o miejsca wypoczynku z wiatą, ławkami, itp. Ciekawym pomysłem jest również wyznaczenie nowych ścieżek, np. łączących gminne zabytki.

Na uwagę zasługuje również infrastruktura rekreacyjna: Przystań Żgaliny (centrum aktywnego wypoczynku ze strefą relaksu zlokalizowana przy stawie w Szelejewie) oraz miejsca rekreacji w Strzelcach Małych i Stefanowie. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu trwały prace nad rozbudową miejsca rekreacji Eko-Przystań nad Malińczą, czyli utworzeniem ścieżki ekologicznej wraz z infrastrukturą dydaktyczną nad rzeką Malińczą. Teren wyposażony jest w obiekty małej architektury (kamiennym grill, ławostoły), a we wschodniej części działki usytuowana jest siłownia plenerowa. Pozostała nieutwardzona część działki wykorzystywana jest przez mieszkańców do celów rekreacyjno-sportowych. Przedmiotem projektu jest budowa rekreacyjnego terenu przyrodniczo-edukacyjnego z uwzględnieniem ścieżki dydaktycznej, nasadzeń roślinności niskiej i wysokiej oraz elementów małej architektury. Symbole oraz mała architektura umieszczona w obszarze inwestycji mają służyć edukacji ekologicznej oraz przyrodniczej. Zrealizowany projekt ma za zadanie podnieść świadomość mieszkańców w zakresie właściwych zachowań społecznych w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego regionu. Elementy zagospodarowania terenu w ramach projektowanej inwestycji stanowią: tablice edukacyjne, hoteliki dla owadów, altana edukacyjna, łąka kwietna, drzewa i krzewy miododajne, owocowe, energetyczne, byliny, zbiornik na deszczówkę, stoły, stojak na rowery, kosze na odpady, itp.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu gostyńskiego w latach 2017-2021. Największą zmianę na terenie powiatu obserwuje się w gminach Gostyń i Krobia, a Gmina Piaski lokuje się na 3 miejscu pod względem przyrostu zarejestrowanych podmiotów (wzrost o 137). Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Piaski w roku 2021 stanowiły 10,4% (875 podmiotów) wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie gostyńskim. Udział ten ulokował Gminę na trzecim miejscu wśród gmin powiatu, lecz na 1 wśród gmin wiejskich. Na podstawie tej analizy zauważyć można, iż Gmina Piaski charakteryzuje się dość wysokim (i zwiększającym się) poziomem przedsiębiorczości na tle innych gmin powiatu gostyńskiego.

Tab. 10. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie gostyńskim w latach 2017-2021

JST	2017		2021		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2017-2021
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat gostyński	7 392	100,0%	8 374	100,0%	982
Gmina Piaski	738	10,0%	875	10,4%	137
Gmina Borek Wielkopolski	591	8,0%	643	7,7%	52
Gmina Gostyń	3 185	43,1%	3 470	41,4%	285
Gmina Krobia	1 342	18,2%	1 593	19,0%	251
Gmina Pępowo	488	6,6%	576	6,9%	88
Gmina Pogorzela	405	5,5%	448	5,3%	43
Gmina Poniec	643	8,7%	769	9,2%	126

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Piaski, największa część podmiotów działa w budownictwie (200 podmiotów), handlu hurtowym i detalicznym oraz naprawie pojazdów samochodowych (181 podmiotów) oraz przetwórstwie przemysłowym (118 podmiotów). Ich udział wśród wszystkich podmiotów wyniósł kolejno 23%, 21% i 14%. Dobrze rozwijają się także warsztaty ślusarskie produkujące przede wszystkim powozy konne na rynek krajowy i na eksport. Tak jak w większości gmin Wielkopolski, rolnictwo w Gminie Piaski stanowi podstawę gospodarki, a wśród nich firmy wspierające rozwój nowoczesnego rolnictwa.

Tab. 11. Podmioty działające na terenie Gminy Piaski w 2021 roku

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	44	5%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	2	0%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	118	14%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4	0%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	0%
SEKCJA F Budownictwo	200	23%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	181	21%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	32	4%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	12	1%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	8	1%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10	1%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	26	3%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	53	6%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15	2%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11	1%
SEKCJA P Edukacja	27	3%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	42	5%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	16	2%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	70	8%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

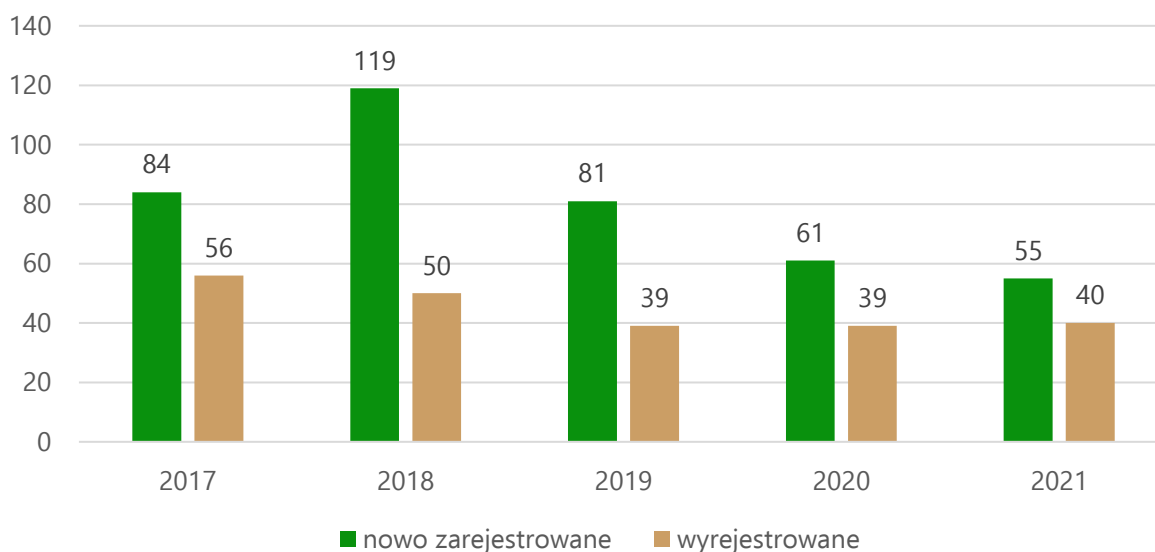
Wśród największych podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy wyróżnia się m.in.:

1. MONDI SIMET SP Z O. O., Grabonóg 77, 63-820 Piaski,
2. Prokon Artur Kasperek Marcin Sikora S.C., Grabonóg 80, 63-820 Piaski,
3. SIMPAX SP. Z O.O., Grabonóg 76, 63-820 Piaski,
4. FAIRBOX SP. Z O. O., Grabonóg 82, 63- 820 Piaski,
5. SAATEN-UNION POLSKA SP. Z O.O., Grabonóg 76A, 63-820 Piaski,
6. FOLGOS SPÓŁKA Z O.O., Grabonóg 67C, 63-820 Piaski,
7. KACZMAREK, ul. Gostyńska 12, 63-820 Piaski,
8. Przedsiębiorstwo Drogowe „DROGBUD” Gostyń Sp. z o.o., Grabonóg 69B, 63-800 Gostyń,
9. ZDZISŁAW DOMINIAK ŚLUSARSTWO, ul. Poznańska 53C, 63-820 Piaski,
10. Danko Sp. z o.o. Hodowla roślin. Zakład Nasiennie-Rolny Szelejewo, Szelejewo Drugie 1, 63-820 Piaski,
11. T&T Chłodnictwo Sp. z o.o., ul. Warszawska 100, 63-820 Piaski,
12. P.U.B „Brukpol” S.C, Strzelce Wielkie 81C, 63-820 Piaski,
13. SŁAWOMIR ŚWITAŁA ZAKŁAD BETONIARSKI, ul. Poznańska 53, 63-820 Piaski.

Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Piaski. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2017-2021. Corocznie liczba nowo zarejestrowanych podmiotów przewyższała liczbę

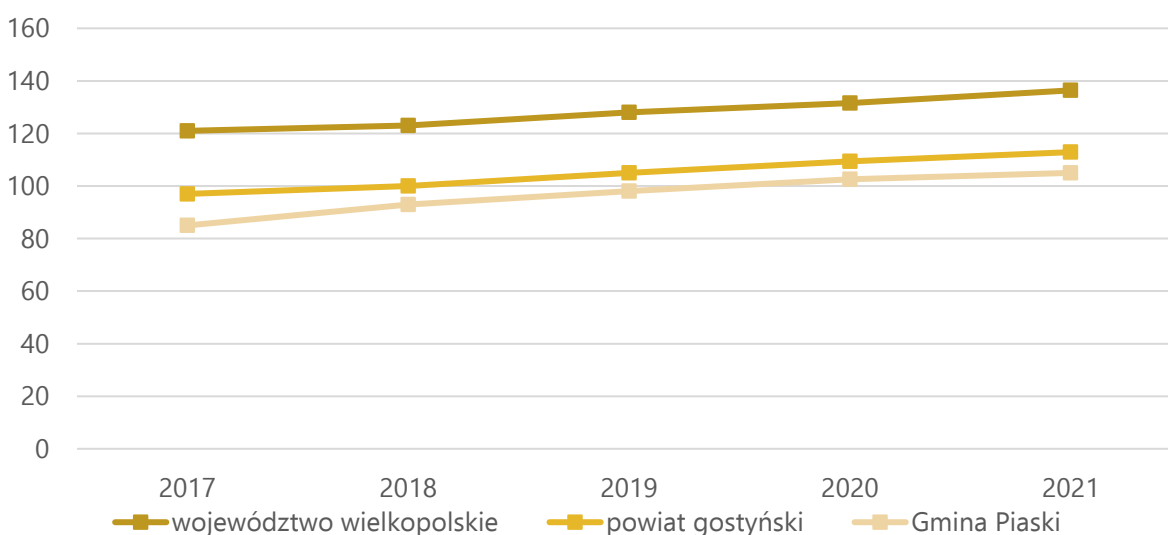
podmiotów wyrejestrowanych. Jest to pozytywne zjawisko, ponieważ świadczy o dobrych warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej w Gminie. Alarmujący może być jednak coroczny (od 2018 roku) spadek liczby nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw.

Ryc. 14. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2017-2021 działających na terenie Gminy Piaski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższej rycinie przedstawione zostało kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Piaski na tle powiatu i województwa. W latach 2017-2021 wartość wskaźnika dla Gminy była corocznie niższa niż średnia dla powiatu i województwa. Dla wszystkich jednostek obserwuje się systematyczny wzrost wskaźnika na przestrzeni analizowanych lat.

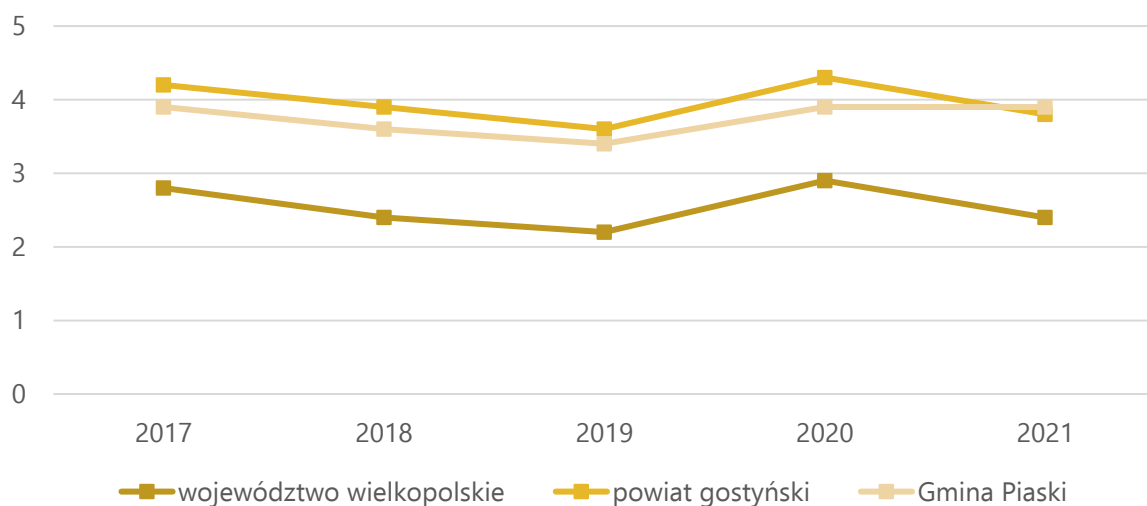
Ryc. 15. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Piaski na tle powiatu i województwa w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina posiada rezerwy gruntów pod działalność gospodarczą i pod budownictwo mieszkaniowe, które w połączeniu z dobrym wyposażeniem Gminy w sieci i urządzenia techniczne dają potencjał do dalszego,

dynamicznego rozwoju gospodarczego. Prężnie rozwija się również Strefa Aktywizacji Gospodarczej w Grabonogu, gdzie funkcjonują firmy i przedsiębiorstwa m.in. z branży papierniczej. To wszystko w połączeniu z położeniem pomiędzy 4 miastami – Leszmem, Jarocinem, Poznaniem i Wrocławiem oraz planowaną budową obwodnic jest szansą dla rozwijającego się przemysłu. Gmina otwarta jest na wszelkie inicjatywy gospodarcze i tworzenie nowych stref gospodarczych, które generować będą rozwój lokalny i powstawanie nowych, dobrze płatnych miejsc pracy, ponieważ dostęp do stabilnego i satysfakcjonującego zatrudnienia ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców i zadowolenie z możliwości jakie oferuje ich miejsce zamieszkania.

Na poniższej rycinie przedstawiono kształtowanie się liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Piaski. Dane te zostały zestawione ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa w latach 2017-2021. W latach 2017-2019 dla wartości odnoszących się do Gminy zauważalny był trend zmniejszający w zakresie liczby bezrobotnych zarejestrowanych (z poziomu 3,9% w roku 2017, do poziomu 3,4% w roku 2019). W roku 2020 nastąpiło odwrócenie spadkowego trendu w tym zakresie i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia wzrosła do poziomu 3,9% i w 2021 roku została na tym poziomie. Jednocześnie podobną tendencję w zakresie kształtowania się poziomu bezrobocia można było zauważyć w całym powiecie gostyńskim, z tą różnicą, że w 2021 roku w powiecie znów zanotowano spadek wskaźnika. Dodatkowo we wszystkich przedstawionych jednostkach zarejestrowano znaczny wzrost badanego wskaźnika na przestrzeni 2019 i 2020 roku. Taki stan rzeczy związany mógł być w dużej mierze ze skutkami gospodarczymi pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. Ponadto udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym plasował się pomiędzy analogicznymi wskaźnikami dla powiatu i województwa – w Wielkopolsce był niższy, a w powiecie gostyńskim wyższy niż w Gminie Piaski.

Ryc. 16. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Piaski na tle powiatu i województwa w latach 2017-2021 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych zawartych w Barometrze zawodów 2022 Wojewódzkiego Urzędu Pracy w powiecie gostyńskim występuje duży deficyt następujących zawodów:

- Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych,
- Robotnicy budowlani,
- Pielęgniarki i położne.

Z kolei nadwyżkę w poszukujących pracy stwierdzono w zawodach fryzjer i ekonomista. Świadczy to o tym, że w tych dziedzinach w powiecie gostyńskim jest więcej specjalistów niż dostępnych miejsc pracy.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Infrastruktura drogowa

W Gminie Piaski sieć komunikacyjna tworzona jest przez drogę krajową, drogi powiatowe i gminne. Nie występują autostrady ani drogi ekspresowe, a droga wojewódzka (DW nr 434) przebiega na odcinku 1,4 km przy zachodniej granicy Gminy. W granicach administracyjnych Gminy znajduje się 55,7 km dróg powiatowych oraz 123,8 km dróg gminnych, przy czym 48,2 km stanowią drogi nieutwardzone. Droga krajowa nr 12 biegnie na osi wschód-zachód na odcinku 6,8 km i przecina siedzibę Gminy – Piaski.

Wpływ na gminną sieć drogową oraz jej dostępność komunikacyjną będzie miała realizowana i planowana do realizacji budowa obwodnic. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu trwały prace nad obwodnicą w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434 (obwodnica rozpoczynać się będzie przy skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 4939P Gostyń – Krajewice, a kończyć przy skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 4954P Gostyń – Smogorzewo) oraz drogi krajowej nr 12 (projektowany jest węzeł Piaski na połączeniu z obwodnicą DW 434, następnie obwodnica omijać będzie miejscowość Piaski po północnej stronie).

Na terenie Gminy występują również ścieżki rowerowe, posiadające długość 4,4 km. Część gminnych miejscowości wyposażona została w chodniki, jednak dostrzega się potrzebę dalszego rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej (ścieżek pieszo-rowerowych, oświetlenia, przejść dla pieszych, itp.). Oczekiwanym rezultatem tych inwestycji jest stworzenie bezpiecznych ciągów komunikacyjnych umożliwiających mieszkańcom Gminy swobodne przemieszczanie się.

Wydatki z budżetu Gminy w dziale transport i łączność nie są stałe i ulegają wahaniom na przestrzeni lat. W analizowanych latach 2017-2022 wydatki te zmieniały się od 1,5 mln zł do 3,6 mln zł. Dokładne wartości przedstawiono w tabeli poniżej. Średnio stanowiły one 6% całkowitych wydatków Gminy w badanym okresie.

Tab. 12. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2017-2022 w Gminie Piaski (zł)

2017	2018	2019	2020	2021	2022
1 510 153,09	3 791 275,98	2 041 715,23	3 598 498,85	2 511 227,54	1 374 898,98

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, uzdatnianie, dystrybucję) mieszkańców Gminy w wodę oraz za odprowadzanie ścieków komunalnych z terenu Gminy jest Zakład Usług Komunalnych w Piaskach Sp. z o.o. Obsługą urządzeń wodno-kanalizacyjnych częściowo zajmuje się również przedsiębiorstwo DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o. z siedzibą w Choryni – posiada ono własną sieć kanalizacyjną oraz ujęcie wody, dzięki czemu zaopatruje w wodę oraz odprowadza ścieki z terenu miejscowości Szelejewo Drugie.

W 2022 roku udział mieszkańców Gminy mających dostęp do sieci wodociągowej wynosił 92,88%. Zauważalne problemy w zakresie dostępu do sieci wodociągowej dla mieszkańców to przede wszystkim:

- okresowe spadki ciśnienia na sieci wodociągowej,

- za małe zbiorniki retencyjne wody uzdatnionej na SUW Smogorzewo i SUW Podrzecze – możliwy brak wody podczas zwiększonego zapotrzebowania (w upały),
- awarie sieci wodociągowych wykonanych z rur stalowych i azbestobetonu oraz starych przyłączy wodociągowych.

W związku z powyższym do najważniejszych działań w zakresie rozwoju sieci wodociągowej na terenie Gminy należy:

- remont kompleksowy SUW w Smogorzewie wraz z montażem dodatkowego zbiornika wody uzdatnionej,
- modernizacja SUW Podrzecze,
- montaż dodatkowego zbiornika wody uzdatnionej w SUW Podrzecze,
- modernizacja sieci wodociągowej z przyłączami Bodzewko Pierwsze i Bodzewko Drugie,
- budowa sieci wodociągowej do składowiska odpadów i PSZOK w Smogorzewie,
- wykonanie monitoringu pracy on-line na stacjach uzdatniania wody i pompowni wody,
- wykonanie monitoringu wizualnego na wszystkie stacje uzdatniania wody i ujęcia głębinowe wody,
- remonty ujęć głębinowych wody surowej na wszystkich stacjach uzdatniania wody,
- wymiany starych sieci wodociągowych wykonanych z azbestobetonu (AC) i stalowych,
- wymiana starych przyłączy wodociągowych wykonanych z rur stalowych,
- wymiana starych hydrantów, zasuw,
- sukcesywne dokonywanie wymiany posiadanych urządzeń i maszyn.

Z kolei udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej w Gminie Piaski w 2022 roku wynosił 59,8%, co świadczy o tym, że prawie 20% mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej bez usług kanalizacyjnych. Gmina nie posiada własnej oczyszczalni ścieków, lecz ma podpisaną umowę ze Zakładem Wodociągów i Kanalizacji w Gostyniu na odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Sieć kanalizacyjna jest drożna i będzie wystarczająca nawet przy zwiększającej się liczbie użytkowników.

Dla mieszkańców nieposiadających dostępu do sieci kanalizacyjnej samorząd stosuje wsparcie w postaci dopłaty na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Urząd Gminy prowadzi inwentaryzację szamb i przydomowych oczyszczalni ścieków – corocznie kontrolowana jest jedna miejscowość.

Do najważniejszych działań w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy należy:

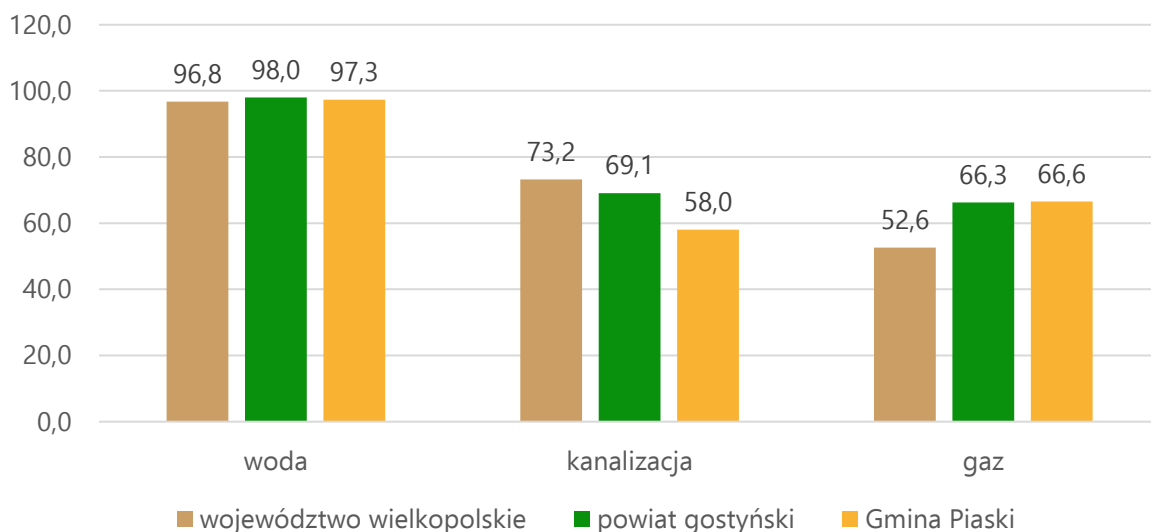
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Strzelcach Wielkich,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w kolejnych miejscowościach: Lipie, Szelejewo Pierwsze, Lafajetowo, Józefowo.
- uszczelnienie kanalizacji sanitarnej na odcinku Piaski – Gostyń (kolektor główny),
- modernizacja przepompowni ścieków wraz z ze zwiększeniem wielkości pompowanych ścieków: Grabonóg /Podrzecze, strefa gospodarcza – Mondy Simet, Drzęczewo Drugie.

W Gminie Piaski występuje sieć gazowa, za której rozbudowę odpowiedzialne jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo (PGNiG). Wszystkie sołectwa posiadają dostęp do sieci gazowej, choć niektóre częściowo – udział mieszkańców korzystających z sieci gazowej w 2022 roku wynosił 62,7%.

Na wykresie poniższej przedstawiono kształtowanie się dostępu do urządzeń sieciowych w Gminie Piaski w 2021 roku w porównaniu do średniej dla powiatu i województwa według danych GUS. W zakresie sieci wodociągowej wszystkie analizowane jednostki osiągnęły bardzo zbliżony wynik, przy czym Gmina wypadła minimalnie gorzej od powiatu i lepiej od województwa. Analizując dostęp do sieci kanalizacyjnej Gmina Piaski wypada najmniej korzystnie – udział mieszkańców posiadających dostęp do kanalizacji jest niższy niż w powiecie i województwie. Z kolei w przypadku sieci gazowej występuje odwrotna sytuacja –

mieszkańcy Gminy Piaski mają lepszy dostęp do gazu niż mieszkańcy innych gmin w powiecie i województwie.

Ryc. 17. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Piaski w 2021 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Głównym operatorem odpowiedzialnym za zapewnienie dostępu do Internetu w Gminie jest INEA. Dostępem do sieci internetowej objęte są wszystkie sołectwa, w tym 55,7% mieszkańców Gminy.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

W Gminie Piaski podmiotem odpowiedzialnym za odbiór i transport odpadów komunalnych jest Zakład Gospodarki Odpadami – Nowa z siedzibą w Witaszyczkach, a za zagospodarowanie odpadów odpowiada Wielkopolskie Centrum Recyklingu – Sp. z o.o. w Jarocinie. Nieruchomości niezamieszkałe obsługiwane są przez podmioty w ramach odrębnych umów.

Na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowany w Smogorzewie, którego utworzenie służyć ma minimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko, właściwemu postępowaniu z odpadami, a także zapobieganiu zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Mieszkańcy aktywnie dostarczają odpady do PSZOK. Na zwiększenie funkcjonalności PSZOK wpływ miałyby utworzenie drogi o utwardzonej nawierzchni oraz doprowadzenie wody.

Odbiór odpadów bezpośrednio z nieruchomości odbywa się w 8 frakcjach: bioodpady, szkło bezbarwne, szkło kolorowe, tworzywa sztuczne i metale, papier, popiół i żużle z palenisk domowych, niesegregowane (zmieszane).

Odpady z zabudowy jednorodzinnej odbywają się w następującej częstotliwości:

- niesegregowane (zmieszane) – 1 raz na dwa tygodnie;
- szkło bezbarwne – 1 raz na miesiąc;
- szkło kolorowe – 1 raz na miesiąc;

- papier i tektura – 1 raz na miesiąc;
- tworzywa sztuczne, drobny metal w okresie od czerwca do sierpnia – 1 raz na dwa tygodnie, od września do maja – 1 raz na miesiąc;
- bioodpady w okresie od kwietnia do października – 1 raz na dwa tygodnie, od listopada do marca – 1 raz na miesiąc;
- popiół w okresie od października do kwietnia – 1 raz na dwa tygodnie, w maju, lipcu i wrześniu – 1 raz na miesiąc, a w czerwcu i sierpniu brak odbioru.

Natomiast z zabudowy wielorodzinnej:

- niesegregowane (zmieszane) od kwietnia do października – 1 raz na tydzień, od listopada do marca – 1 raz na dwa tygodnie;
- szkło bezbarwne, szkło kolorowe, papier i tektura, tworzywa sztuczne, drobny metal – 2 razy na miesiąc;
- bioodpady od kwietnia do października – 1 raz na tydzień, od listopada do marca – 1 raz na dwa tygodnie.

Pozostałe frakcje odpadów przyjmowane w PSZOK.

W poniższej tabeli przedstawiono stan gospodarki odpadami w Gminie Piaski w latach 2018-2022. Na przestrzeni analizowanych lat masa odpadów segregowanych odbieranych z terenu Gminy stopniowo rosła, a masa odpadów zmieszanych malała. Można więc zaobserwować pozytywny trend stopniowego i regularnego zmniejszania się ilości odpadów zmieszanych, z jednoczesnym zwiększaniem się udziału odpadów segregowanych (w tym odpadów bio) w łącznej liczbie odpadów.

Analizie poddano również poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Niezwykle pozytywnym trendem jest to, iż w Gminie corocznie (z dużą przewagą) osiągniany był wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia zarówno papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, jak i odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Ponadto w Gminie całkowicie ograniczono składowanie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Od 2021 roku nastąpiła zmiana sposobu obliczania wskaźnika poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, lecz dla Gminy jest on nadal zdecydowanie powyżej minimalnego wymaganego poziomu.

Tab. 13. Stan gospodarki odpadami w Gminie Piaski w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022	
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)	7 775	7 711	7 609	7 599	7 575	
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:	2 508,93	2 636,32	2 762,63	2 324,60	2 549,46	
<i>zmieszane</i>	1 829,80	1 802,06	1 615,14	1 440,82	1 044,64	
<i>segregowane</i>	679,13	834,26	1 147,49	883,78	1 504,82	
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów	27%	32%	42%	38%	59%	
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca	0,32	0,34	0,36	0,31	0,34	
	gmina	32,8	48,22	64,72	-	-

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	wymagany	30	40	50	-	-
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	gmina	100	99,02	97,22	99,96	-
	wymagany	50	60	70	70	-
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	gmina	0,4	0,34	0	0	-
	wymagany	<40	<40	<35	<35	-
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	gmina	-	-	-	27,47	48,52
	wymagany	-	-	-	>20	>25

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Najważniejszym zadaniem w zakresie gospodarki odpadami dla Gminy Piaski jest kontynuacja edukacji ekologicznej i uświadamiania mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, w celu ograniczenia ich wytwarzania oraz racjonalnego sortowania. Działania te pozwolą na osiągnięcie określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów oraz zachowanie wysokiej jakości środowiska na obszarze Gminy. Dotychczas realizowana edukacja ekologiczna obejmowała głównie działania w szkołach i przedszkolach (festyny edukacyjne, konkursy, lekcje, itp.), a więc budowanie proekologicznych postaw już od najmłodszych lat życia. Gminne szkoły angażują się również w konkursy ekologiczne organizowane przez Wielkopolskie Centrum Recyklingu.

Podsumowując gospodarka odpadami na terenie Gminy Piaski prowadzona jest w sposób racjonalny i skuteczny, co przekłada się na stosunkowo niskie koszty odbioru odpadów od mieszkańców oraz wysoki poziom segregacji i recyklingu.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego komponentów. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb. Brak uciążliwego przemysłu sprawia, że Gmina Piaski jest stosunkowo czysta ekologicznie i atrakcyjna pod względem krajobrazowym. Mimo to konieczne jest podejmowanie działań związanych z ochroną środowiska.

Gminna ewidencja źródeł ciepła prowadzona jest od 1 lipca 2021 roku. Ewidencja jest stale uzupełniana w miarę potrzeb, czyli złożonych deklaracji (CEEB). Najpopularniejsze źródło ciepła w Gminie Piaski wśród osób fizycznych i przedsiębiorców to paliwa stałe i gaz, a następnie energia elektryczna. Budynki administracji publicznej w większości wykorzystują sieć gazową do produkcji energii cieplnej. Odnawialne źródła energii stanowią dotychczas niewielki udział w porównaniu do innych źródeł ciepła, lecz mimo to pozytywnym aspektem jest ich występowanie.

Tab. 14. Ewidencja źródeł ciepła w Gminie Piaski według stanu na 2022 rok

Wyszczególnienie źródeł ciepła na podstawie przeprowadzonej ewidencji:	Liczba źródeł ciepła w gminie, w tym:	Osoby fizyczne	Administracja publiczna	Przedsiębiorcy	Inne podmioty
Stałe (węgiel, miał, ekogroszek)	1559	1495	1	63	-
Gaz	1391	1316	17	55	3
Energia elektryczna	436	379	-	57	-
Sieć ciepła	7	5	-	2	-
OZE	70	60	-	10	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

W latach 2015-2020 Gmina wydawała decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla lokalizacji farm fotowoltaicznych (12 decyzji) oraz wiatrowych (1 decyzja). W roku 2023 na obszarze Gminy zlokalizowanych było 7 prywatnych siłowni wiatrowych, jednak dopuszcza się lokalizowanie kolejnych. Ponadto zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Piaski wyznaczone zostały tereny pod rozwój odnawialnych źródeł energii – elektrowni wiatrowych. Planuje się również utworzenie farmy fotowoltaicznej oraz dalszą termomodernizację budynków użyteczności publicznej (m.in. Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Piaskach). Rozwój odnawialnych źródeł energii oraz termomodernizacja wpływają na zwiększenie wydajności i samowystarczalności energetycznej Gminy oraz generują oszczędności i wpływy do budżetu Gminy.

Dodatkowo na terenie Gminy znajduje się czujnik smogu, który pozwala śledzić stan powietrza w Piaskach (zlokalizowany jest na budynku Urzędu Gminy). Urządzenie informuje o temperaturze powietrza, wilgotności, ciśnieniu, a także stężeniu pyłów zawieszonych PM 2.5 i PM10 (odpowiadających za tzw. smog). Wyniki sprawdzać można w przeglądarce internetowej (panel.syngeos.pl/sensor/pm10) oraz za pomocą aplikacji Syngeos. Przekroczenia w poziomie zanieczyszczeń powietrza pojawiają się w szczególności wczesną wiosną i związane są wytwarzaniem energii cieplnej w nieekologicznych piecach (tzw. kopciuchach) oraz spalaniem odpadów w gospodarstwach domowych.

W 2023 roku Gmina Piaski razem z powiatem gostyńskim i wszystkimi jego gminami podpisały porozumienie o przystąpieniu do klastra energetycznego. Jego celem są działania na rzecz rozwoju energii odnawialnej, zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego samorządów, a także współpraca w zakresie pozyskiwania środków na rozwój odnawialnych źródeł energii. Dzięki działalności klastra planuje się ograniczenie niskiej emisji, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, edukację ekologiczną oraz wspieranie innowacyjnych technologii na rzecz efektywnego zarządzania energią. Wspólne działania mają prowadzić do pozyskiwania środków na rozwój odnawialnych źródeł energii. Ponadto funkcjonowanie w ramach klastra stworzy możliwość wymiany energetycznej, wspólnych inwestycji i działania na rzecz ekologii pomiędzy partnerami porozumienia. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu planowane było złożenie wniosku w ramach klastra energetycznego dzięki któremu zbadane zostaną potrzeby energetyczne oraz możliwości termomodernizacji i instalacji urządzeń OZE na budynkach użyteczności publicznej.

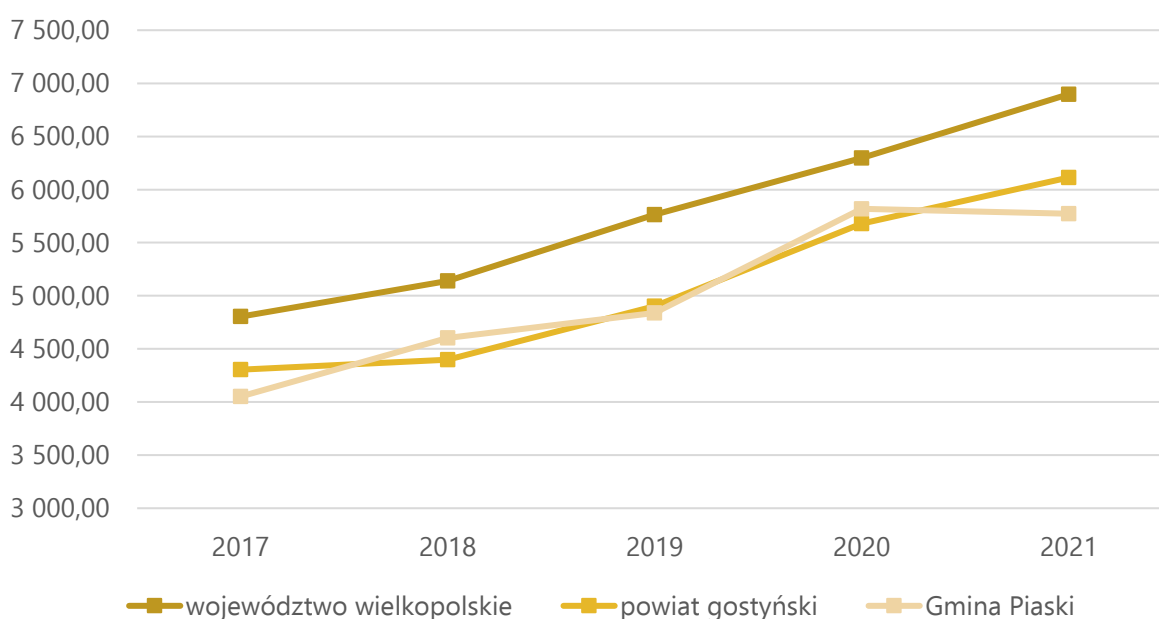

2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

Dochody budżetu Gminy Piaski na przestrzeni lat 2017-2022 ulegały tendencji wzrostowej – z 39,9 mln zł w 2017 roku do nieco ponad 51 mln zł w 2022, a więc wzrosły o ponad 16 mln zł.

Poniższy wykres przedstawia dochody ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca w Gminie Piaski na tle powiatu gostyńskiego i województwa wielkopolskiego w latach 2017-2021. Na przestrzeni badanego okresu wskaźnik dochodów na 1 mieszkańca corocznie wzrastał, zarówno w Gminie, jak i w powiecie i województwie. W 2017 roku na jednego mieszkańca w Gminie Piaski przypadała kwota 4.052,05 zł, natomiast w 2021 była to już kwota 5.771,81 zł. Różnica wyniosła więc 1.719,76 zł. Dochód na mieszkańca w Gminie Piaski w latach 2017-2021 plasował się na poziomie zbliżonym do powiatu oraz nieco niższym od wartości województwa.

Ryc. 18. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Piaski na tle powiatu i województwa w latach 2017-2021

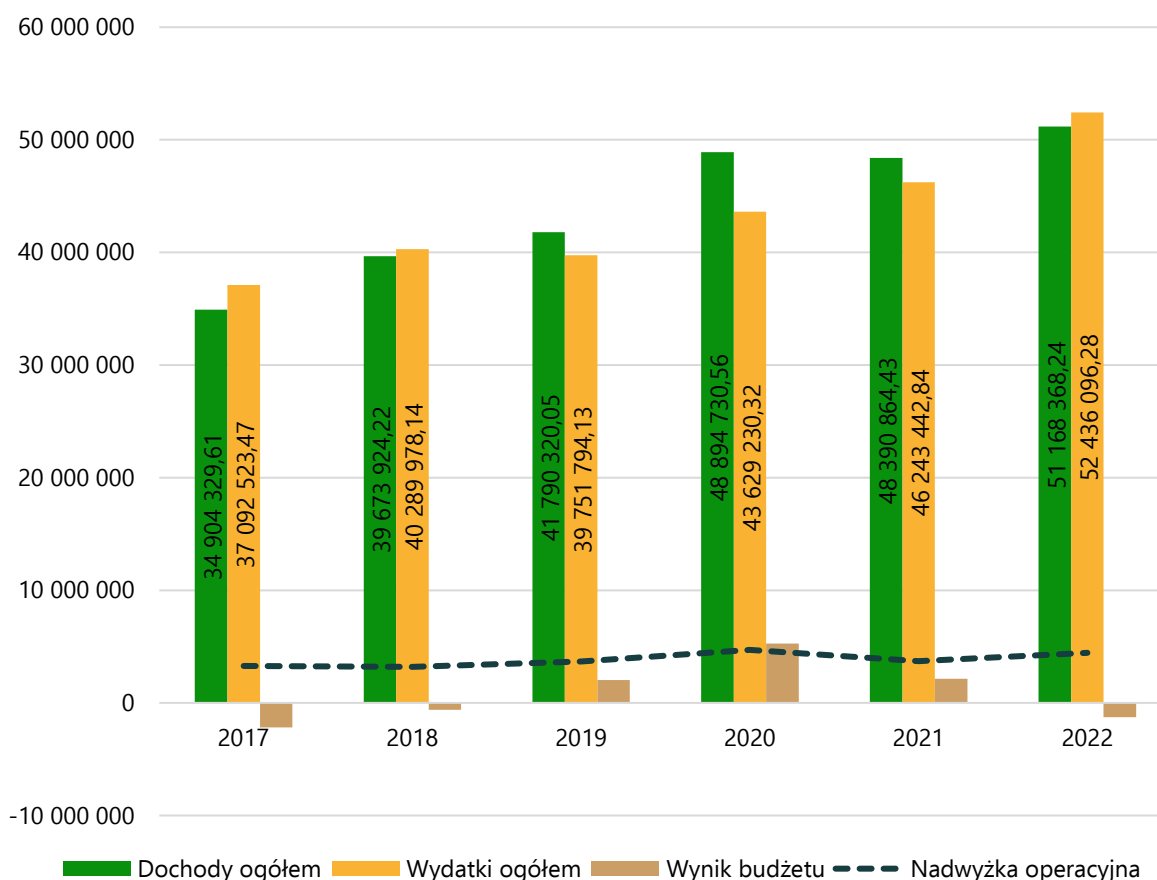
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 96% w latach 2017-2022). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma stopniowe zwiększanie się kwot pochodzących z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tytułu dotacji i środków na cele bieżące. Dodatkowo widoczny jest wzrost dochodów majątkowych w latach 2017-2022, jednak ich udział w dochodach budżetowych jest niewielki. Wśród dochodów majątkowych najwyższe kwoty pochodzą z dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje, przy czym wyróżniają się lata 2018 i 2020, gdzie kwoty te wyniosły ponad 3 mln zł w każdym roku.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy Piaski. W 2017 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 31,3 mln zł i do 2022 roku wzrosły o prawie 15 mln zł, osiągając kwotę ponad 46 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, jednak ważne jest, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących.

Na poniższym wykresie przedstawiono wykonanie budżetu Gminy Piaski w latach 2017-2022. Analizując dane przedstawione na wykresie można zauważyć nie tylko stopniowy wzrost dochodów Gminy, ale

także jej wydatków. W niektórych z analizowanych lat ogólne wydatki Gminy przewyższyły jej dochody, czego efektem był ujemny wynik budżetu (rok 2017, 2018, 2022). Nadwyżka operacyjna budżetu (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w latach 2017-2022 zwiększyła się z poziomu 3,2 mln zł do kwoty 4,4 mln zł.

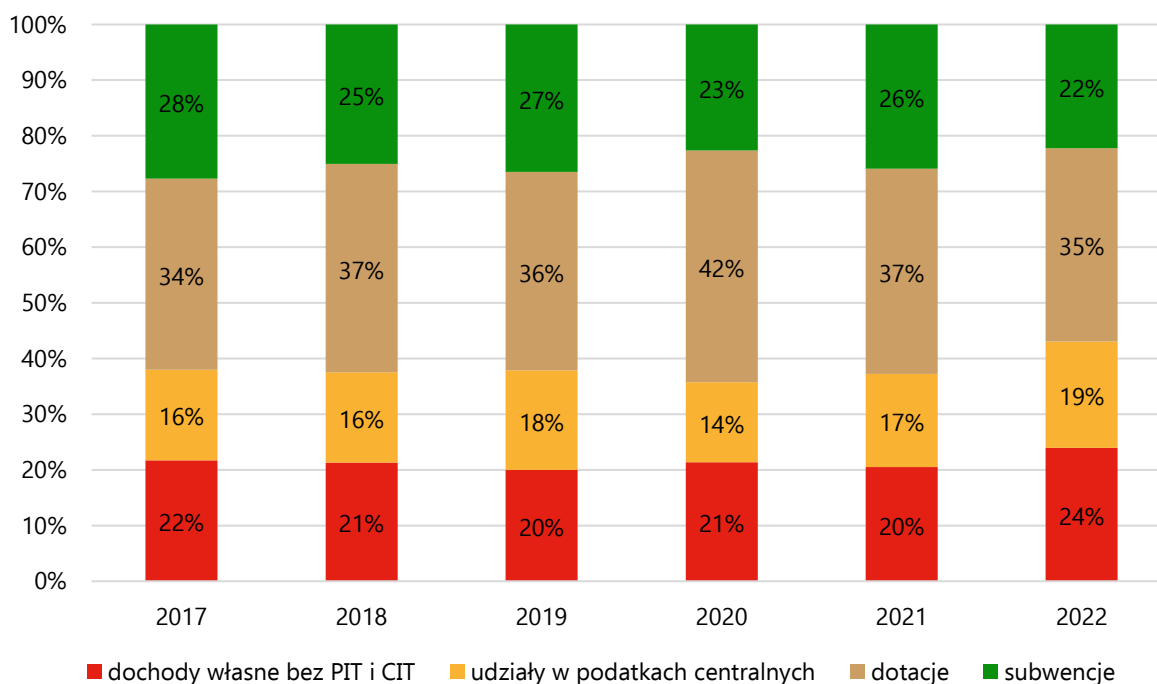
Ryc. 19. Wykonanie budżetu Gminy Piaski w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Struktura dochodów i wydatków

Na dochody budżetowe jednostek samorządu terytorialnego składają się: dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Najważniejszą składową budżetu gminy są dochody własne, obejmujące przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych. Dochody własne są kluczowe dla gminy, bowiem gmina może wpływać na ich wysokość, m.in. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień czy umarzanie należności. Dzięki temu jednostka samorządowa może oddziaływać na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować miejscową gospodarkę.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów budżetu Gminy Piaski w latach 2017-2022. W analizowanym okresie największy udział w strukturze dochodów nieprzerwanie od 2017 roku posiadają dotacje. Drugą grupą co do wielkości udziałów w budżecie Gminy w tym okresie były wpływy z subwencji, a trzecią dochody własne bez PIT i CIT. Najmniejszy udział w strukturze dochodów Gminy posiadały udziały w podatkach centralnych, oscylujące na poziomie 14-19%. Dochody własne Gminy wraz z udziałem w podatkach centralnych stanowiły więc średnio 38% dochodów ogółem. Jest to zjawisko umiarkowanie pozytywne, ponieważ może skutkować mniejszym wpływem jednostki administracyjnej na kształtowanie własnej struktury i wysokości dochodów.

Ryc. 20. Struktura dochodów Gminy Piaski w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Pogłębiając analizę dochodów budżetu Gminy Piaski, największy wpływ na wynik budżetu miał podatek od osób fizycznych (PIT), którego kwota wzrosła z 5,6 mln zł w 2017 roku do 9,5 mln zł w 2022 roku. Drugim znaczącym źródłem dochodów podatkowych Gminy był podatek od nieruchomości, którego wzrost był mniej dynamiczny niż PIT, lecz mimo to stanowił zasadniczy udział w dochodach podatkowych. Na przestrzeni analizowanych 6 lat obserwuje się wzrost o ponad 1 mln zł. Wśród pozostałych dochodów warto wyróżnić także wpływy z podatku rolnego, który w 2022 roku zanotował wartość prawie 1,5 mln zł. Najmniejsze dochody corocznie generują wpływy z opłaty skarbowej (utrzymujące się w przedziale ok. 28-42 tys. zł rocznie) oraz wpływy z opłaty eksploatacyjnej (w przedziale ok. 21-27 tys. zł rocznie). Szczegółowe kwoty przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tab. 15. Dochody podatkowe Gminy Piaski w latach 2017-2022 (zł)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PIT	5 625 452,00	6 291 635,00	7 268 381,00	6 832 757,00	7 647 669,00	9 505 040,57
CIT	60 327,83	142 052,40	192 121,08	185 452,98	467 360,53	249 291,25
podatek rolny	1 253 216,87	1 271 962,40	1 315 449,38	1 373 053,30	1 452 909,15	1 445 878,70
podatek od nieruchomości	3 710 619,12	4 093 635,02	3 732 440,01	4 448 721,07	4 139 312,98	4 771 662,35
podatek leśny	50 736,00	52 555,00	51 295,74	52 950,00	53 626,00	57 780,00
podatek od środków transportowych	217 855,76	214 843,09	228 294,18	255 203,14	282 937,97	275 822,40
podatek od czynności cywilnoprawnych	296 990,39	322 425,00	342 229,14	732 044,87	460 177,98	394 596,48
wpływy z opłaty skarbowej	28 365,00	29 768,05	30 637,00	34 855,97	41 989,00	30 398,00
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	20 763,53	25 009,02	25 710,66	21 485,40	22 566,31	26 819,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Warto mieć jednak na uwadze, że potencjał finansowy Gminy Piaski w zakresie podatku rolnego, podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych jest wyższy niż osiągnięty. Wynika to z faktu, iż Gmina stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także stosuje ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2017-2022 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku rolnego wynosiła 16 tys. zł, z tytułu podatku od nieruchomości ponad 8 mln zł, a z tytułu podatku od środków transportowych ponad 700 tys. zł.

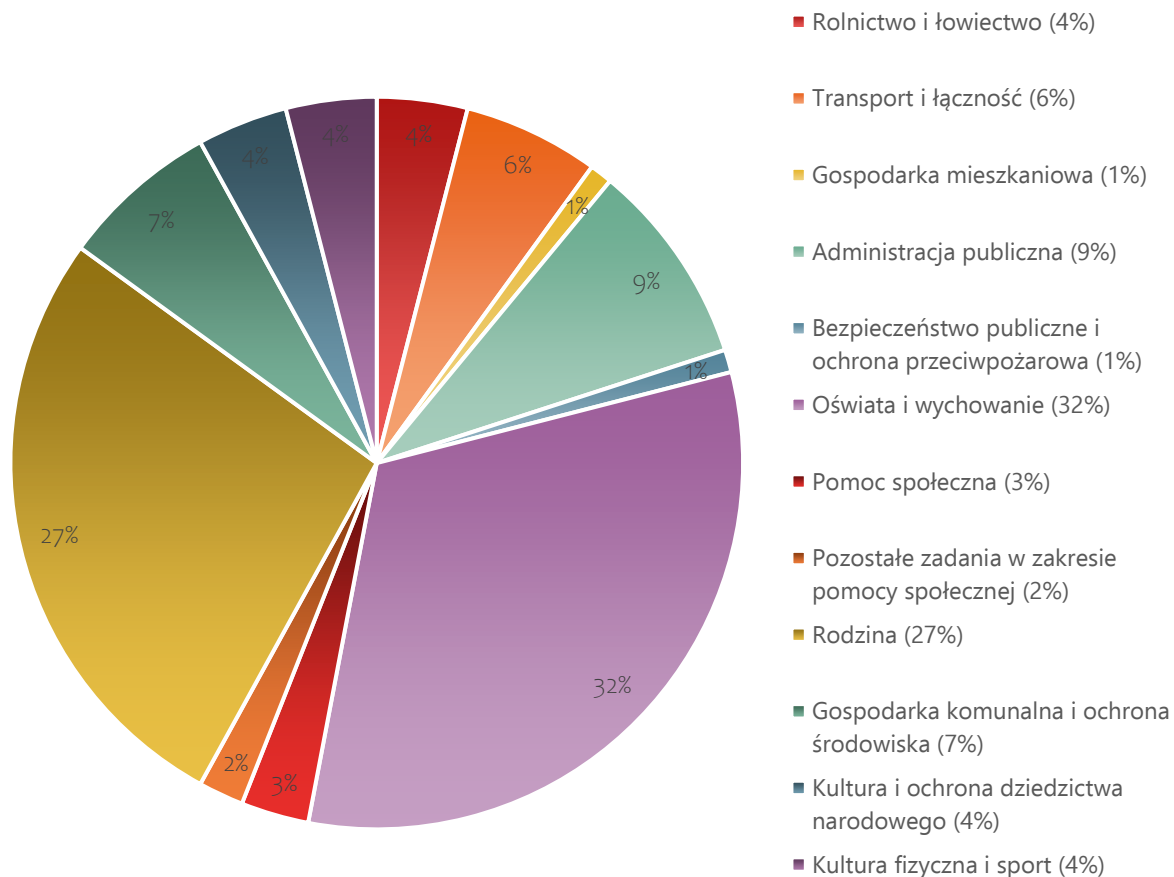
Tab. 16. Kwoty stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień podatkowych w Gminie Piaski w latach 2017-2022 (zł)

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
podatek rolny	skutki obniżenia górnych stawek podatków	2,81	5,28	0,00	8,36	0,00	0,00
	skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
podatek od nieruchomości	skutki obniżenia górnych stawek podatków	905 510,72	1 058 879,75	1 074 423,29	1 023 788,60	1 102 754,47	1 100 403,23
	skutki udzielonych ulg i zwolnień	93 539,40	173 707,45	241 708,31	218 664,24	757 855,79	302 805,54
podatek od środków transportowych	skutki obniżenia górnych stawek podatków	117 358,17	112 017,26	113 005,33	126 656,48	140 665,07	129 411,68
	skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Biorąc pod uwagę wydatki w latach 2017-2022, największy udział przypadają w działach: oświata i wychowanie (32%) i rodzina (27%). Następnie wyróżniały się działy: administracja publiczna (9%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (7%) oraz transport i łączność (6%). Szczegóły ukazują rycina poniżej.

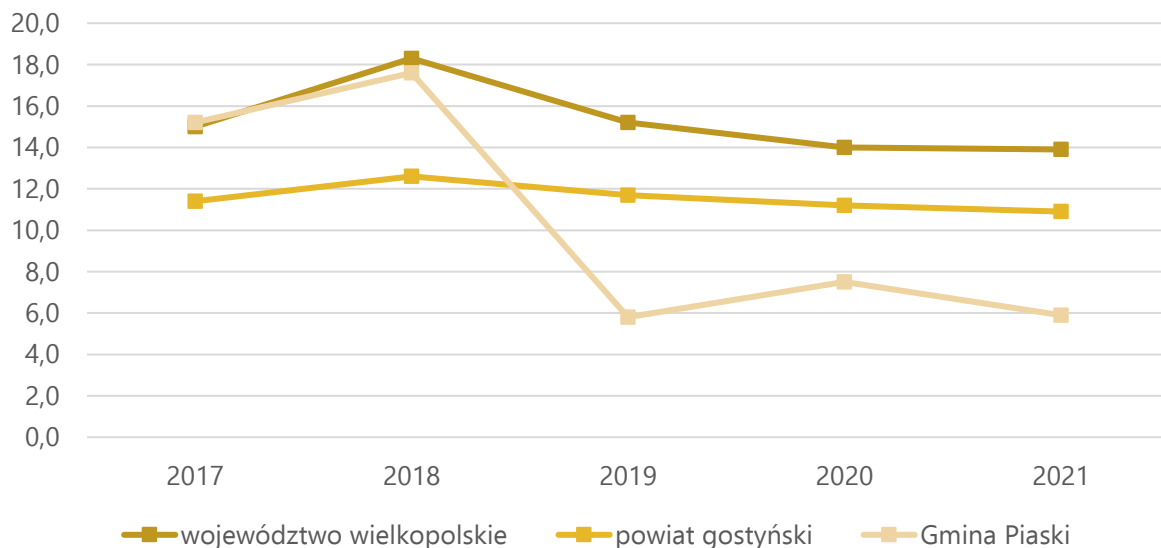

Ryc. 21. Struktura średnich wydatków Gminy Piaski w latach 2017-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Poniżej przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach Gminy Piaski na tle powiatu gostyńskiego i województwa wielkopolskiego w latach 2017-2021.

Z analizy wynika, że największy udział nakładów inwestycyjnych, podobnie jak w przypadku średniej powiatowej i wojewódzkiej, Gmina poniosła w 2018 roku (17,6%). Najniższy natomiast zanotowano [w 2019 roku i wynosił 5,8%. W kolejnych latach nastąpił niewielki wzrost udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem, lecz do 2021 roku pozostał niższy niż średnio w powiecie i województwie. Może to świadczyć o zmniejszającej się aktywności inwestycyjnej Gminy.

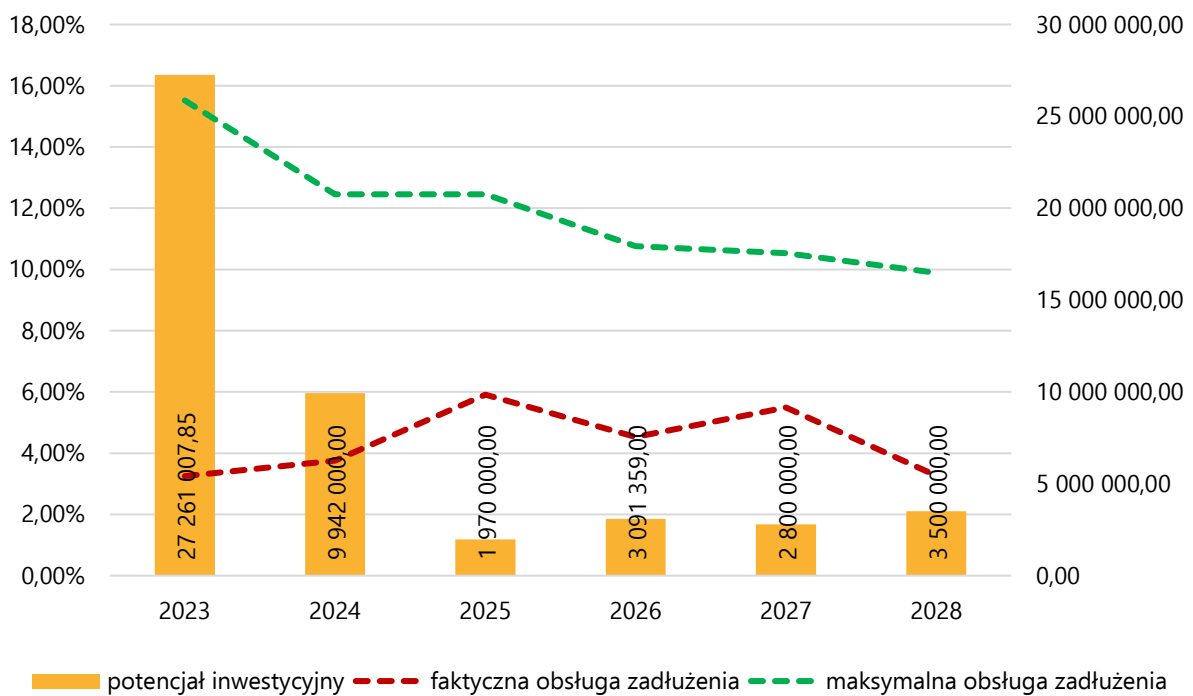
Ryc. 22. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Piaski na tle powiatu i województwa w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Piaski na lata 2023-2028 na podstawie Uchwały Nr XLII/331/2023 Rady Gminy Piaski z dnia 16 marca 2023 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2028. Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości. Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Piaski pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Wykres przedstawia także potencjał inwestycyjny, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2023-2028. Wynika z tego, że w okresie przedstawionym na rycinie zsumowany potencjał inwestycyjny Gminy wyniesie około 48,5 mln zł. Należy mieć jednak na uwadze, że WPF najbardziej precyzyjnie odnosi się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny przedstawia szacunkowe wartości.

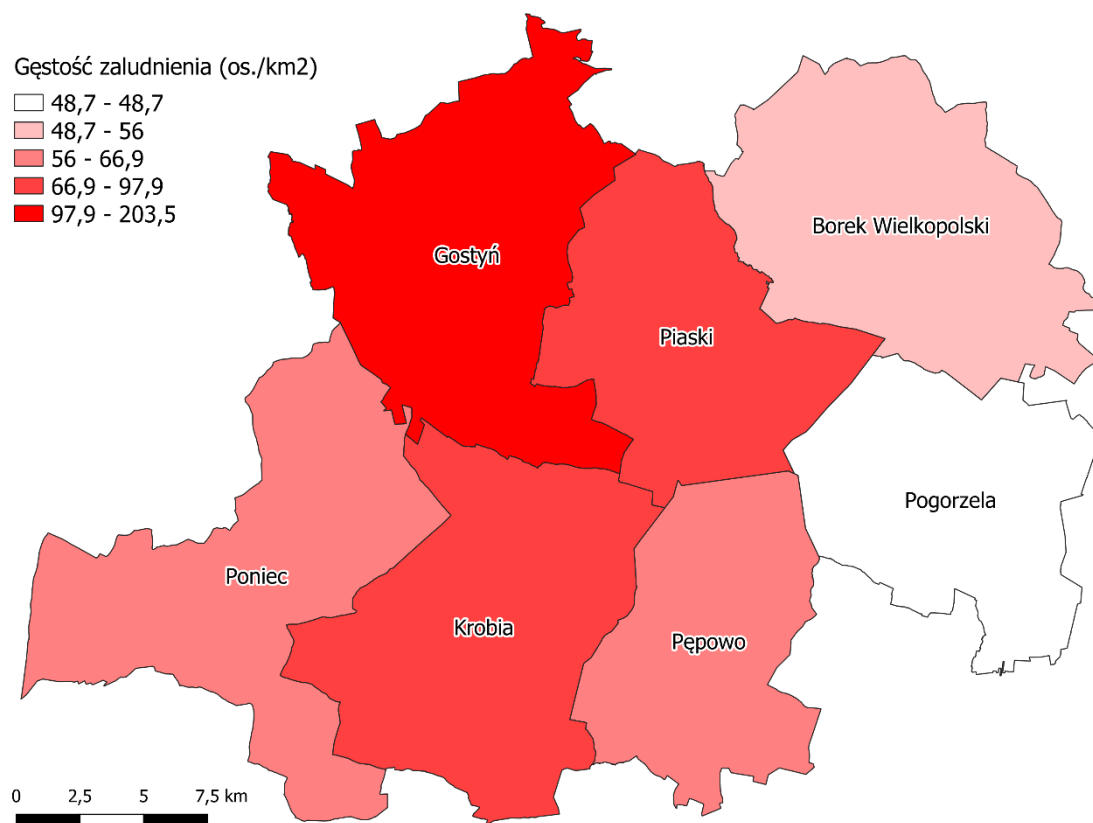
Ryc. 23. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Piaski na lata 2023-2028
 Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr XLII/331/2023 Rady Gminy Piaski z dnia 16 marca 2023 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2028.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Analiza demograficzna przeprowadzona została na podstawie danych uzyskanych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (<https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>), które różnić się mogą od danych gminnej ewidencji ludności ze względu na stosowanie innej metodyki obliczeń. W GUS bilanse liczby i struktury ludności w gminach opracowane są w oparciu o wyniki Narodowych Spisów Powszechnych z uwzględnieniem zmian spowodowanych ruchem naturalnym (urodzeniami i zgonami), migracjami ludności (na pobyt stały i czasowy) oraz przemieszczeniami związanymi ze zmianami administracyjnymi. Dane o zarejestrowanych urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego, dane o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a źródłem danych o zameldowaniach na pobyt stały w gminie jest rejestr PESEL (od 2006 roku). Mimo niewielkich rozbieżności pomiędzy gminną ewidencją a danymi GUS, analiza danych pozwala na zbadanie trendów i prognozowanych zmian w strukturze demograficznej.

Według danych GUS Gmina Piaski w 2021 roku liczyła 8 332 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 82,7 os./km². W porównaniu z resztą gmin powiatu gostyńskiego była to dość wysoka wartość wskaźnika.

Ryc. 24. Gęstość zaludnienia w powiecie gostyńskim w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W poniższej tabeli umieszczone zostały dane dotyczące zmiany liczby ludności w powiecie gostyńskim w latach 2017-2021 wraz ze średnią dynamiką zmian oraz udziałem mieszkańców gmin w stosunku do całkowitej liczby osób zamieszkujących powiat. Na przestrzeni analizowanych lat liczba ludności w powiecie utrzymywała się na podobnym poziomie (średnia dynamika na poziomie 99,4%), jednak

zanotowano stopniowy spadek o 1 891 mieszkańców. Tendencja obserwowana w powiecie była porównywalna z sytuacją w Gminie, gdzie średnia dynamika tego procesu wynosiła 99,1%, a w latach 2017-2021 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 301 osób. Ludność zamieszkująca Gminę Piaski, stanowiła w 2021 roku 11% wszystkich mieszkańców powiatu.

Tab. 17. Zmiany liczby ludności w powiecie gostyńskim w latach 2017-2021

JST	2017	2018	2019	2020	2021	udział w 2021 r.	średnia dynamika
powiat gostyński	76 087	76 011	75 908	74 623	74 196	100%	99,4%
Gmina Piaski	8 633	8 648	8 630	8 393	8 332	11%	99,1%
Gmina Borek Wielkopolski	7 536	7 505	7 473	7 234	7 151	10%	98,7%
Gmina Gostyń	28 059	28 110	28 192	28 028	27 943	38%	99,9%
Gmina Krobia	13 079	13 034	12 994	12 730	12 687	17%	99,2%
Gmina Pępowo	5 979	5 981	5 948	5 841	5 794	8%	99,2%
Gmina Pogorzela	5 036	4 989	4 937	4 750	4 697	6%	98,3%
Gmina Poniec	7 765	7 744	7 734	7 647	7 592	10%	99,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Również w szerszej, dwudziestoletniej perspektywie czasowej, w Gminie widoczny jest spadek liczby mieszkańców Gminy Piaski. Od 2001 roku do 2018 roku obserwowano stopniowy, powolny choć systematyczny, wzrost liczby mieszkańców. W 2019 roku tendencja ta odwróciła się i liczba mieszkańców nieco się zmniejszyła. Dynamicznější spadek nastąpił natomiast w 2020 roku, kiedy to liczba mieszkańców spadła o 237 w stosunku do roku poprzedniego.

Ryc. 25. Liczba ludności w Gminie Piaski w latach 2001-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zachodzące w Gminie procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Jak wynika z tabeli zamieszczonej poniżej, wskaźnik przyrostu naturalnego w województwie wielkopolskim w 2021 roku kształtował się na poziomie ujemnym, taki sam proces zarejestrowano zarówno dla powiatu gostyńskiego, jak i wszystkich gmin powiatu, z wyjątkiem Gminy Pępowo, w której zarejestrowano wartość wskaźnika na poziomie 1,88. Ujemny przyrost naturalny w gminach oscylował w przedziale od -0,83 do -6,56. Gmina Piaski, z wskaźnikiem przyrostu naturalnego na poziomie -0,93, względem innych gmin w powiecie plasowała się na 2 miejscu pod względem wartości omawianego wskaźnika, czyli poza Gminą Pępowo charakteryzowała się najlepszą sytuacją.

Kolejnym wskaźnikiem przedstawionym w poniższej tabeli jest wskaźnik salda migracji. Jego wartości również utrzymują się na poziomie ujemnym, co oznacza, iż większa liczba mieszkańców wyprowadza się z terenu powiatu gostyńskiego niż decyduje się zamieszkać w jego obszarze. Wyjątek stanowi tylko Gmina Krobia, gdzie wskaźnik ten był dodatni i wyniósł 0,9 w 2021 roku. Dla Gminy Piaski w 2021 roku wskaźnik wyniósł -2,9.

Dalsze tendencje utrzymujące na ujemnym poziomie wartości obu wskaźników prowadzić mogą do pogłębienia się tempa zmniejszania się liczby ludności powiatu gostyńskiego, w tym również w Gminie Piaski.

Tab. 18. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Piaski w latach 2017-2021 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2021 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2017 r.	2021 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2017 r.
województwo wielkopolskie	-2,74	-1,20	0,60	0,08
powiat gostyński	-3,04	-1,48	-2,70	-0,05
Gmina Piaski	-0,83	-1,08	-2,90	0,78
Gmina Borek Wielkopolski	-5,28	-1,29	-3,90	0,30
Gmina Gostyń	-2,33	-1,69	-1,90	-0,38
Gmina Krobia	-4,72	-1,77	0,90	0,23
Gmina Pępowo	1,88	0,22	-9,60	-1,65
Gmina Pogorzela	-3,59	-1,25	-5,30	-0,58
Gmina Poniec	-6,56	-2,38	-3,40	0,93

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

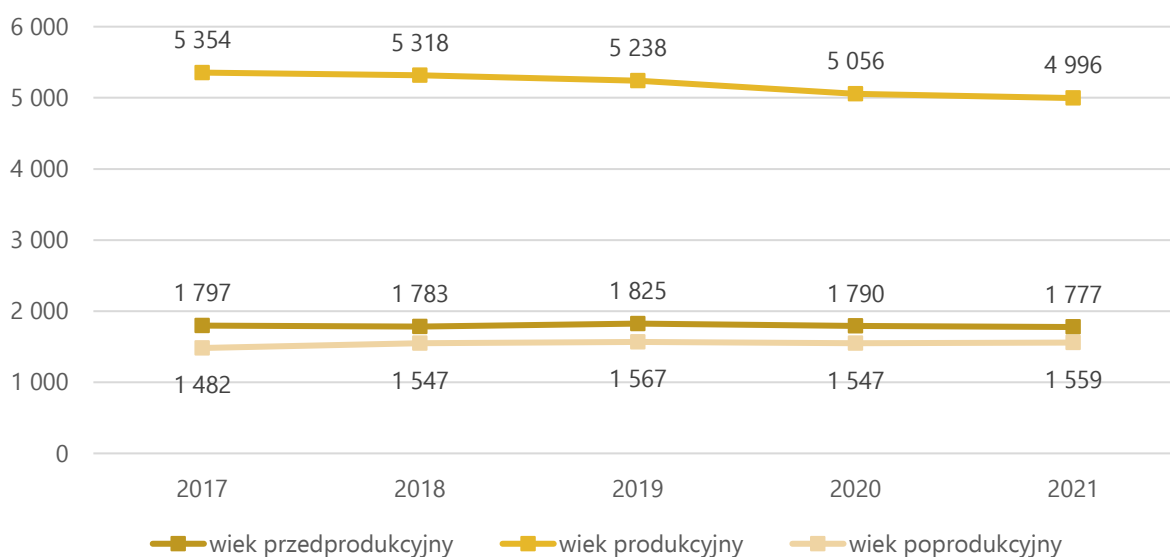
Analizując dalsze wskaźniki demograficzne dla Gminy Piaski zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Informuje o tym m.in. zwiększający się udział liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym. Dla Gminy Piaski dynamika zmiany tego wskaźnika na przestrzeni lat 2017-2021 wyniosła 113%. Pozytywnym aspektem jest to, iż w Gminie wskaźnik ten rośnie wolniej niż w powiecie i województwie, co świadczy o powolniejszym starzeniu się społeczeństwa Gminy Piaski. Warto jednak mieć na uwadze, iż zwiększająca się liczba seniorów prowadzić może do różnego rodzaju problemów i wyzwań m.in. związanych z obciążeniem systemu finansów publicznych poprzez wzrost kosztów opieki zdrowotnej w celu zapewnienia mieszkańcom dostępności do placówek zdrowotnych. Przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym na terenie Gminy zmienić się może również zapotrzebowanie na usługi – coraz mniej pożądane będą usługi skierowane do dzieci i młodzieży (takie jak opieka żłobkowa, przedszkolna), a zwiększy się popyt na usługi dla osób starszych. Wskazuje na to również zmniejszająca się liczba osób w wieku 25-34 lat, czyli osób stanowiących główną siłę rozwoju gospodarczego, ponieważ osoby w tym wieku najczęściej zakładają rodziny, podejmują zatrudnienie, otwierają własną działalność gospodarczą. W Gminie Piaski odpływ ludności w tym wieku postępuje szybciej niż w powiecie oraz województwie.

Tab. 19. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Piaski w 2017 i 2021 roku na tle innych jednostek

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2017	2021	dynamika	2017	2021	dynamika
województwo wielkopolskie	15,16	13,53	89%	23,20	26,80	116%
powiat gostyński	15,08	12,89	85%	21,60	25,40	118%
Gmina Piaski	15,03	11,88	79%	20,40	23,10	113%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Potwierdzeniem powyżej sformułowanych wniosków jest przedstawiona na poniższym wykresie struktura ludności w Gminie Piaski w latach 2017-2021 w postaci danych bezwzględnych. Analogicznie do pokazanego wyżej stopniowego wzrostu udziału liczby osób w wieku poprodukcyjnym w całej strukturze demograficznej Gminy, wraz z jednoczesnym zmniejszaniem się udziału osób w wieku produkcyjnym, zauważyć można spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym na przestrzeni analizowanych lat utrzymywała się względnie na tym samym poziomie, chociaż ostatecznie uległa zmniejszeniu. Liczba osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni badanych pięciu lat zmniejszyła się o 358 osób i w 2021 roku osiągnęła wartość niecałe 5 tys. mieszkańców. Z kolei liczba osób w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się o 77 osób.

Ryc. 26. Struktura ludności w Gminie Piaski w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z uwagi na widoczne stopniowe starzenia się społeczeństwa i zmniejszającą się liczbę osób młodych i dzieci, sytuację demograficzną w Gminie można ocenić jako niekorzystną. Alarmujący jest również systematyczny spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym, z jednoczesnym stopniowym zwiększaniem się udziału osób w wieku emerytalnym. Warto mieć na uwadze, że konsekwencją przedstawionych wyżej tendencji będzie w przyszłości brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy oraz spodziewany spadek dochodów Gminy z tytułu udziału w PIT, jak również zwiększone zapotrzebowanie na usługi społeczne skierowane do seniorów czy konieczność przeprowadzenia przez Gminę działań mających na celu zwiększenie napływu do Gminy ludzi młodych w celu zahamowania procesu starzenia się społeczeństwa.

3.2. Kapitał społeczny

Żłobki i przedszkola

Opiekę nad dziećmi do lat 3 w Gminie Piaski zapewnia Żłobek niepubliczny „Leśne skrzaty”. Żłobek zlokalizowany jest w Piaskach i posiada 30 miejsc dla podopiecznych. Jest to placówka prywatna, lecz mieści się w budynku będącym własnością Gminy. Ponadto samorząd dofinansowuje pobyt dziecka w żłobku. Odbывается się to na mocy uchwały nr XXIV/192/2021 Rady Gminy Piaski z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia wysokości i zasad ustalenia oraz rozliczenia dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki na terenie gminy Piaski. Miesięczna opłata za pobyt dziecka w placówce wynosi 450 zł, a dzienna opłata za wyżywienie to 11 zł. Z tytułu rodzeństwa uczęszczającego do tej samej placówki przysługuje zniżka w wysokości 10%. Żłobek czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 6:30 do 17:00, zgodnie z potrzebami rodziców. Placówka dostosowana jest do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub wymagających szczególnej opieki.

Opiekę przedszkolną na terenie Gminy zapewnia przedszkole publiczne oraz 3 oddziały przedszkole działające przy szkołach podstawowych oraz 2 przedszkola prywatne i 1 punkt przedszkolny prywatny. Przedszkole Samorządowe w Piaskach posiada 2 filie – w Szelejewie oraz w Strzelcach Wielkich, gdzie funkcjonuje oddział integracyjny. Szczegółowe informacje dotyczące placówek umieszczono w tabeli poniżej.

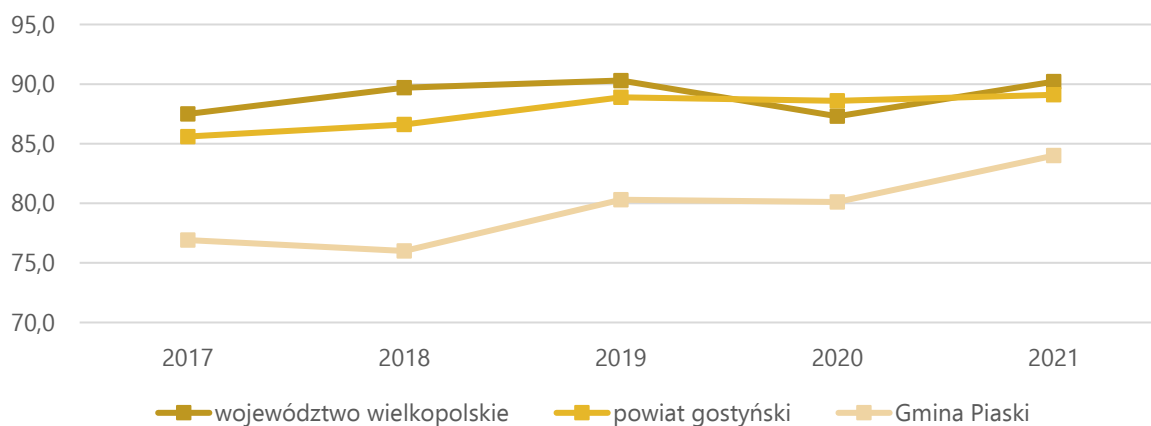
Tab. 20. Przedszkola na terenie Gminy Piaski

Lp.	Nazwa przedszkola	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkola publiczne					
1.	Przedszkole Samorządowe z Oddziałami Integracyjnymi	121	5	24,2	6:30-16:00
2.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Piaskach	74	3	24,7	6:30-16:00
3.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. bł. Edmunda Bojanowskiego w Szelejewie	44	2	22,0	-
4.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstańców Wlkp. w Bodzewie	46	2	23,0	7:50-13:20
Przedszkola niepubliczne					
1.	Przedszkole Enart	32	2	16,0	6:30-16:30
2.	Przedszkole Niepubliczne Ochronka im. E. Bojanowskiego w Podrzeczu	56	3	18,7	07:00-16:00
3.	Punkt Przedszkolny Terapeutyczne Senso Szkraby	10	1	10,0	8:00-13:30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Upowszechnienie opieki przedszkolnej na terenie Gminy Piaski w 2021 roku wynosiło 84%. Jest to dość wysoki poziom upowszechnienia, jednak mimo to na jedno dostępne miejsce przypada 1,4 dziecka, a wynik Gminy odbiega na niekorzyść w stosunku do średniej powiatu i województwa.

Ryc. 1. Udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w wieku 3-5 lat

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Warto zauważyć jednak, iż dość duża liczba dzieci z terenu innych gmin uczęszcza do przedszkoli na terenie Gminy Piaski. W latach 2018-2022 było to średnio 51 dzieci rocznie, przy czym w 2022 roku wynik ten był najwyższy, gdzie aż 64 dzieci zamieszkujących okoliczne gminy uczęszczało do przedszkola w Gminie Piaski.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w przedszkolu gminnym corocznie wzrasta. Zwiększa się jednak wysokość miesięcznej dotacji na dziecko w przedszkolu niepublicznym.

Tab. 21. Koszty opieki przedszkolnej w Gminie Piaski w latach 2018-2022 (zł)

	2018	2019	2020	2021	2022
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym	1 001,15	1 050,93	1 105,77	1 146,45	1 184,83
Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu niepublicznym	750,86	788,20	829,33	859,76	888,62

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Edukacja

Na terenie Gminy Piaski funkcjonują 3 szkoły podstawowe zlokalizowane w Piaskach, Bodzewie i Szelejewie. Największą z placówek jest Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika w Piaskach, do której w 2022 roku uczęszczało 437 uczniów, podzielonych na 24 oddziały o średniej wielkości wynoszącej 18 dzieci. Pozostałe 2 szkoły charakteryzują się zbliżoną liczbą uczniów. W żadnej z gminnych szkół nie ma potrzeby organizacji zmianowego systemu pracy.

Tab. 22. Szkoły na terenie Gminy Piaski

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału
1.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika w Piaskach	437	24	18,2
2.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstańców Wielkopolskich w Bodzewie	125	8	15,6
3.	Szkoła Podstawowa im. bł. Edmunda Bojanowskiego w Szelejewie	141	8	17,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Paski jest wyrównany. Szkoły co prawda różnią się m.in. liczbą sal lekcyjnych czy liczbą dostępnych komputerów, ale jest to związane z ich wielkością. Nauka odbywa się z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i dobrego wyposażenia dydaktycznego. Wszystkie szkoły posiadają obiekty sportowe w postaci sal gimnastycznych w dobrym stanie technicznym. Przy SP w Piaskach zlokalizowany jest Orlik. Hala sportowa przy SP w Szelejewie to nowy, całkowicie pasywny obiekt (energooszczędny). Ponadto przy szkołach w Szelejewie i Bodzewie powstaną boiska wielofunkcyjne. Wszystkie szkoły wyposażone są również w pracownie językowe, świetlice oraz parkingi.

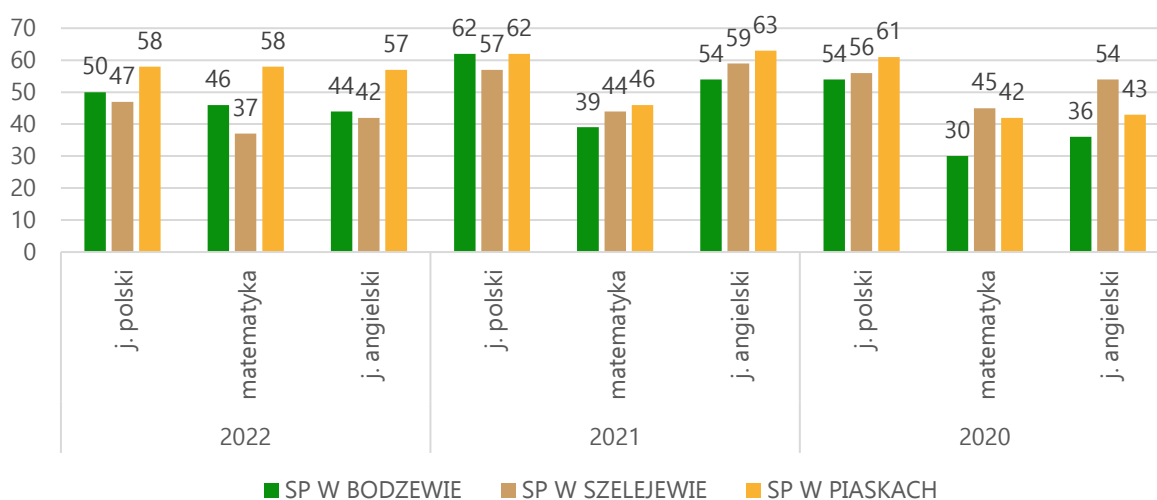
Tab. 23. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Paski w roku szkolnym 2020/2021

	SP W PIASKACH	SP W BODZEWIE	SP W SZELEJEWIE
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	29	11	10
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych (np. sala gimnastyczna - dobry/do remontu)	sala gimnastyczna – dobry	sala gimnastyczna – dobry	sala gimnastyczna – dobry
Pracownie językowe (tak/nie)	tak	tak	tak
Klasy integracyjne (tak/nie)	tak	nie	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	66	27	44
Kamery - monitoring szkolny (tak/nie)	tak	tak	-
Szafki dla każdego ucznia (tak/nie)	tak	nie	nie
Świetlice (tak/nie; godziny otwarcia)	tak	tak	tak
Parkingi dla kadry i rodziców	tak	tak	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. W celu przeanalizowania poziomu nauczania w szkołach na terenie Gminy Paski na wykresach poniżej przedstawiono wyniki egzaminów ósmoklasisty w latach 2020-2022 w gminnych szkołach oraz porównano je z średnimi wynikami szkół w powiecie oraz województwie.

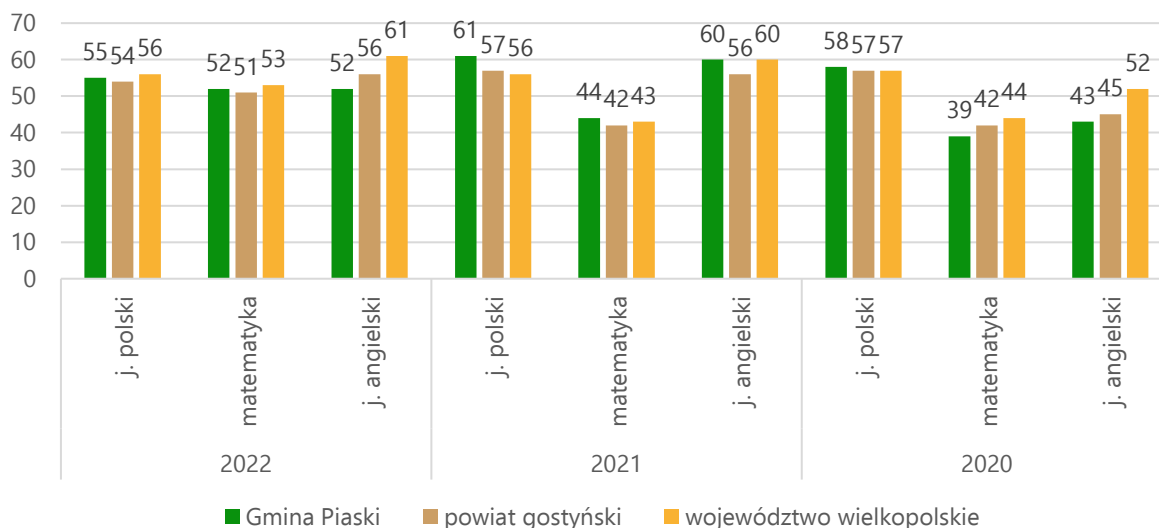
Porównując średnie wyniki gminnych szkół zauważyć można, iż najlepiej wypada SP w Piaskach. Jej uczniowie osiągnęli najwyższe wyniki z egzaminu ósmoklasisty z każdego z 3 przedmiotów w analizowanych 3 latach. Jedynym wyjątkiem jest rok 2020, kiedy najwyższy wynik z matematyki i języka angielskiego osiągnęła szkoła w Szelejewie.

Ryc. 27. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Paski w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2020-2022.

W porównaniu z powiatem i województwem Gmina wypada na zbliżonym poziomie, choć obserwuje się niewielkie rozbieżności. W przypadku egzaminu z języka polskiego w latach 2020 i 2021 gminne szkoły wypadły najlepiej spośród analizowanych jednostek, jedynie w 2022 roku wynik ten był o 1% niższy niż w województwie. Jeśli chodzi o egzamin z matematyki rozbieżność widoczna była w 2020 roku, gdzie wynik dla Gminy był najniższy, lecz w kolejnych latach wyrównał się, a nawet przewyższył średnią powiatu i województwa. Największe dysproporcje obserwuje się w przypadku języka angielskiego, gdzie w 2020 i 2022 roku wynik Gminy był niższy o 9% od wyniku w województwie.

Ryc. 28. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Piaski w latach 2020-2022 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2022.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2017-2022. Można z niej wnioskować, że wydatki bieżące na oświatę corocznie wzrastały, łącznie o ponad 5 mln zł. Najwyższy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne. Pozostałe wydatki bieżące mieściły się w przedziale 3,1-5,2 mln zł rocznie. Gmina w badanym okresie największe środki na inwestycje w dziale oświaty i wychowania przeznaczyła w 2018 roku. Ponadto warto zauważyć, że stopień pokrycia wydatków subwencją oświatową corocznie zmniejszał się z 68% w 2017 roku do 54% w 2022 roku.

Tab. 24. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Piaski w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
WYDATKI OGÓŁEM	11 684 498,68	12 587 653,97	13 546 514,29	13 722 082,01	15 609 970,18	17 074 575,24
Wydatki bieżące, w tym:	11 671 033,87	12 408 453,69	13 464 550,16	13 722 082,01	15 143 098,03	16 794 341,47
Wynagrodzenia i pochodne	8 528 713,59	9 040 096,93	9 638 038,30	10 239 744,74	10 992 087,24	11 639 011,50
Pozostałe wydatki bieżące	3 142 320,28	3 368 356,76	3 826 511,86	3 482 337,27	4 151 010,79	5 155 329,97
Wydatki majątkowe	13 464,81	179 200,28	81 964,13	0,00	466 872,15	280 233,77
SUBWENCJA OŚWIATOWA	7 947 741,00	8 359 238,00	8 890 052,00	8 826 652,00	8 821 275,00	9 186 724,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	3 736 757,68	4 228 415,97	4 656 462,29	4 895 430,01	6 788 695,18	7 887 851,24
Stopień pokrycia	68%	66%	66%	64%	57%	54%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Szkolnictwo ponadpodstawowe reprezentuje Zespół Szkół Rolniczych w Grabonogu im gen. Józefa Wybickiego. W jego strukturze funkcjonują:

- Branżowa Szkoła I Stopnia w Zespole Szkół Rolniczych im. gen. Józefa Wybickiego w Grabonogu;
- Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Rolniczych im. gen. Józefa Wybickiego w Grabonogu;
- Technikum w Zespole Szkół Rolniczych im. gen. Józefa Wybickiego w Grabonogu;
- Centrum Kształcenia Zawodowego w Zespole Szkół Rolniczych im. gen. Józefa Wybickiego w Grabonogu;
- Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych w Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu;
- Szkoła Policealna w Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu.

Kultura i sport

Podmiotem realizującym zadania w zakresie kultury i sportu w Gminie Piaski jest **Centrum Kultury i Biblioteka w Piaskach**. Centrum działa od 2021 roku i powstało na skutek połączenia Gminnego Ośrodka Kultury oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Piaskach. Oprócz Biblioteki w Piaskach działają jeszcze 2 filie – w Szelejewie oraz Bodzewie. Biblioteki w Piaskach i Szelejewie czynne są od poniedziałku i piątku, a w Bodzewie we wtorki i czwartki. Centrum czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00, lecz także w godzinach późniejszych (popołudniowych i wieczornych) odbywają się zajęcia.

Głównym celem funkcjonowania CKiB jest prowadzenie wielokierunkowej działalności służącej upowszechnianiu kultury i sztuki, zachowaniu dziedzictwa kulturowego oraz rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych społeczeństwa, a tym samym upowszechnianie wiedzy na terenie Gminy Piaski. Centrum posiada wyremontowaną i dobrze wyposażoną siedzibę, stanowiącą bazę do organizacji zajęć kulturalnych. Wśród odbywających się zajęć i działających sekcji wyróżnia się:

- sekcję tenisa stołowego,
- sekcję szachową,
- sekcję plastyczną,
- sekcję brydża,
- naukę gry na gitarze akustycznej, klasycznej, basowej i elektrycznej, mandolinie, banjo, ukulele, skrzypcach, perkusji – zajęcia mają charakter indywidualny i grupowy,
- naukę gry na pianinie i keyboardzie – zajęcia indywidualne,
- warsztaty kreatywne „Coś z niczego”,
- warsztaty manualne „Zrób to sam”,
- zajęcia taneczne dla przedszkolaków – „Anima - Studio Tańca” szkoła tańca i animacji,
- Robotykę – nauka programowania i rozwój logicznego myślenia w postaci kursu dla dzieci,
- Motkownię – włóczkowe rękodzieło,
- Mażoretki „Lora”,
- Kamagon ball – zajęcia o charakterze interwałowym,

Ponadto w strukturze CKiB działają 3 zespoły: Kapela Podwórkowa „Piaskowanie”, Zespół śpiewaczy „Tęcza”, Kapela ludowa „Malinczoki”.

Poza CKiB w Gminie działają lokalne centra kulturalne – są to świetlice wiejskie zlokalizowane w następujących miejscowościach: Bodzewo, Bodzewko, Dręczewo Drugie, Dręczewo Pierwsze, Godurowo, Grabonóg, Michałowo, Podrzecze, Smogorzewo, Strzelce Małe, Strzelce Wielkie, Szelejewo Pierwsze, Rębowo.

Największą odbywająca się na terenie Gminy imprezą są **Dożynki Powiatowo-Gminne**. Do innych cyklicznych wydarzeń organizowanych na terenie Gminy należą m.in.:

- **Festiwal Muzyki Oratoryjnej Musica Sacromontana** – jest to festiwal muzyki poważnej odbywający się corocznie na przełomie września i października w należącej do kongregacji filipinów bazylice na Świętej Górze. Organizatorem festiwalu jest działające przy kongregacji Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Świętogórskiej im. Józefa Zeidlera w Głogówku,
- **festiwal Blues nad Obrą** – festiwal muzyki bluesowej,
- **SKOWYT – piaskowskie ro(C)kowania** – koncert kapel rockowych połączony ze zbiórka charytatywną na rzecz Przytuliska dla Zwierząt w Smogorzewie,
- **Ogólnopolski Bieg im. Błogosławionego Edmunda Bojanowskiego** – zorganizowany bieg na dystansie 10 km,
- **Bieg im. Stanisława Karłowskiego** – biegi odbywają się na kilku dystansach, w tym również trasa dla dzieci, zakończone piknikiem dla uczestników ze zbiórką charytatywną,
- **Wianki na Żgalinach,**
- **EKO FESTYN na Świętej Górze.**

Ponadto na terenie Gminy (szczególnie w okresie letnim) odbywa się szereg pikników, spotkań i festynów przygotowanych przez Rady Sołeckie, stowarzyszenia i mieszkańców. W okresie ferii letnich i zimowych w szkołach oraz świetlicach wiejskich organizowana jest oferta dla dzieci.

Poniżej przedstawiono obiekty sportowe, którymi dysponuje Gmina Piaski. Z wykorzystaniem obiektów organizowane są wspomniane wyżej zajęcia sportowe oraz różnego wydarzenia i imprezy. Część z obiektów wymaga jednak podjęcia działań remontowych lub rozbudowy.

Tab. 25. Stan infrastruktury kulturalnej i sportowej na terenie Gminy Piaski

Nazwa obiektu i lokalizacja	Charakterystyka obiektu
Stadion sportowy w Piaskach - ul. Dworcowa 23A, 63-820 Piaski	Nowe zaplecze sanitarno-szatniowe
Szatnia sportowa wraz z boiskiem naturalnym w Szelejewie Drugim, Szelejewo Drugie 11d, 63-820 Piaski	Wymaga remontu
Hala sportowa przy Szkole Podstawowej w Piaskach, ul. Dręczewska 9, 63-820 Piaski	Częściowo wymaga remontu
Sala sportowa przy Szkole Podstawowej w Szelejewie Pierwszym, Szelejewo Pierwsze 87A, 63-820 Piaski	Nowy
Sala sportowa przy Szkole Podstawowej w Bodzewie, Bodzewo 35, 63-820 Piaski	Częściowo wymaga remontu
Kompleks sportowy przy Szkole Podstawowej w Piaskach, ul. Dręczewska 9, 63-820 Piaski	Częściowo wymaga remontu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Piaski odpowiadają funkcjonariusze z 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Piaskach, Bodzewie, Szelejewie, Godurowie, Rębowie, Smogorzewie, Grabonogu, Strzelcach Wielkich. Jednostka OSP w Piaskach oraz jednostka OSP w Bodzewie zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) i ich rejonem operacyjnym chronionym jest powiat (dla pozostałych jednostek Gmina). Łącznie w jednostkach działa 266 druhen i druhów, przy czym w pełni

przeszkolonych i przygotowanych do działań ratowniczych jest 81 osób. Z budżetu Gminy przeznaczanego na ochronę przeciwpożarową oprócz podstawowego utrzymania OSP, czyli stałych wydatków (takich jak ubezpieczenie, badania lekarskie, utrzymanie remiz, pojazdów i sprzętu) część kwoty przeznaczana jest także na zakup nowego sprzętu.

W Gminie działa monitoring wizyjny, który obejmuje: budynek Urzędu Gminy, Rynek, Plac targowy (wjazd na teren targowiska oraz parking), budynek przy ul. Strzeleckiej 4 (monitoring placu zabaw, parkingu oraz wejścia do CKiB), budynek siedziby OSP Piaski i Bodzewo, Żgaliny w Szelejewie Pierwszym oraz budynek Przedszkola i plac zabaw w Strzelcach Wielkich. Ponadto w Gminie zainstalowane są również wewnętrzne systemy monitoringu przy prywatnych przedsiębiorstwach przez ich właścicieli w celu zabezpieczenia swoich firm. Monitoring wizyjny służyć ma przede wszystkim wykrywaniu przestępstw, ale działa on również odstrasza i wpływa na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród społeczności.

Otoczenie wewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Piaski działalność prowadzą organizacje pozarządowe. Skupiają one sympatyków danych dziedzin, pozwalają wspólnie spędzać czas, realizować się i spełniać swoje pasje. Prężnie działają organizacje pozarządowe wspomagające rozwój społeczności lokalnych oraz świadczące pomoc na rzecz potrzebujących. Wśród nich wyróżnia się m.in.:

- Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Świętogórskiej im. Józefa Zeidlera,
- Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „KREATYWNI”,
- Stowarzyszenie „AKTYWNA WIOCHA” Strzelce Wielkie,
- Towarzystwo Rowerowe Piaski im. Bł. Edmunda Bojanowskiego,
- Uczniowski Klub Sportowy „Saturn” przy Zespole Szkół Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika i Gimnazjum nr 1 w Piaskach,
- Ludowy Klub Sportowy Uczniowski Klub Sportowy w Bodzewie,
- Ludowy Klub Sportowy KORONA Piaski,
- Ludowy Klub Sportowy Wielkopolanka Szelejewo,
- Uczniowski Klub Sportowy Shodan,
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Grabonóg”.

Warto wyróżnić również Koła Gospodyń Wiejskich, których w sumie w Gminie Piaski działa 8: Koło Gospodyń Wiejskich Bodzewko Pierwsze i Drugie, Koło Gospodyń Wiejskich Bodzewo, Koło Gospodyń Wiejskich Grabonóg, Koło Gospodyń Wiejskich Michałowo, Koło Gospodyń Wiejskich Rębowo, Koło Gospodyń Wiejskich Smogorzewo, Koło Gospodyń Wiejskich Strzelce Małe i Koło Gospodyń Wiejskich Szelejewo. KGW działają głównie akcyjnie – biorą udział w gminnych wydarzeniach i imprezach.

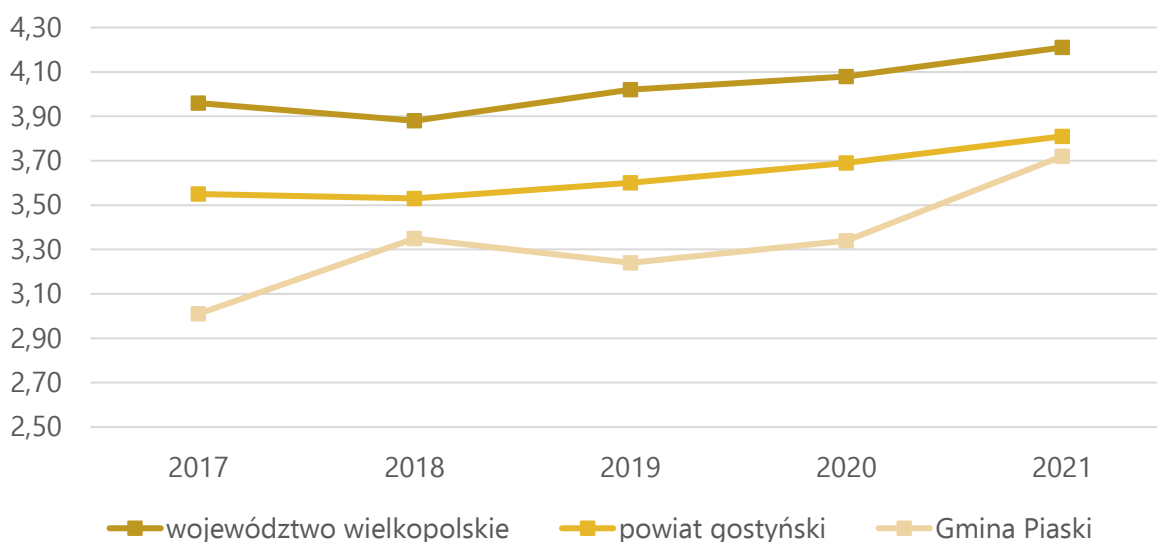
Na rzecz mieszkańców Gminy Piaski działania podejmują również jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, dbając nie tylko o bezpieczeństwo przeciwpożarowe, ale zabezpieczając gminne wydarzenia i angażując się w działalność społeczną, np. organizując szkolenia z udzielania pierwszej pomocy czy pokazowe akcje ratownicze.

W ramach współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań podmiotom udzielane są dofinansowania. Zadania te obejmują m.in.:

- organizację i prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- prowadzenie szkoleń sportowych ogólnorozwojowych oraz z zakresu piłki nożnej dla mieszkańców Gminy,

- działalność na rzecz emerytów,
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wspieranie ich wypoczynku.

Na poniższym wykresie przedstawiono wskaźnik obrazujący liczbę działających w Gminie fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Wartość wskaźnika zestawiono w latach 2017-2021 i porównano ze średnią dla powiatu i województwa. Wskaźnik dla wszystkich jednostek rośnie w analizowanych latach, lecz dla Gminy Piaski pozostaje najniższy. Świadczyć to może o obniżonym zaangażowaniu mieszkańców w życie społeczne i mniejszej niż w okolicznych gminach aktywności organizacji pozarządowych.

Ryc. 29. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Piaski na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Spółka Wodna tworzona jest w celu zaspokajania niektórych potrzeb w zakresie gospodarowania wodami, a więc zajmuje się ona m.in. prowadzeniem racjonalnej gospodarki wodnej na terenach zmeliorowanych oraz utrzymaniem i eksploatacją urządzeń melioracji wodnych. Gospodarowanie wodami w Gminie Piaski wspiera działająca Gminna Spółka Wodna w Piaskach.

Otoczenie zewnętrzne Gminy

Gmina Piaski jest członkiem 6 związków i stowarzyszeń międzygminnych. Są to:

- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski – działania na rzecz integracji poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego oraz wymiany doświadczeń i inicjatyw skierowanych na rozwój Wielkopolski,
- Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych – współpracuje z Gminą poprzez organizację szkoleń dla kadr samorządowych,
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Gościńska Wielkopolska” – współdziałanie w realizacji rozwoju lokalnego w ramach realizowanej Lokalnej Strategii Rozwoju,
- Międzygminny Związek Turystyczny „Wielkopolska Gościńska” – realizacja zadań w zakresie rozwoju i promocji turystyki,
- Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego – rezultatem współpracy ma być rozwój przedsiębiorczości w Gminie Piaski,

- Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o. o. w Gostyniu – udziela poręczeń kredytowych dla przedsiębiorców (Gmina Piaski jest największym biorcom, co świadczy o dużej aktywności działających na terenie Gminy przedsiębiorstw),
- Klaster Energetyczny – porozumienie służące produkcji energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii i wykorzystaniu tej energii lokalnie.

Partnerstwo we wskazanych związkach i stowarzyszeniach wspiera rozwój Gminy m.in. dzięki możliwości jakie daje współpraca samorządów, wspólne podejmowania działań i inicjatyw oraz dzielenie się doświadczeniami.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna dla mieszkańców z terenu Gminy Piaski zapewniana jest przez następujące podmioty:

- INDYWIDUALNA PRAKTYKA PIELĘGNIARKI ŚRODOWISKOWO-RODZINNEJ PORADNIA (GABINET) PIELĘGNIARKI ŚRODOWISKOWEJ-RODZINNEJ,
- NIEPUBLICZNY ZAKŁAD PODSTAWOWEJ I SPECJALISTYCZNEJ OPIEKI MEDYCZNEJ „PIASCORDIS”,
- TRAMED SPÓŁKA CYWILNA MAŁGORZATA BADOŃ PIOTR BARTELA TRANSPORT SANITARNY W POZ,
- BONIFRATERSKIE CENTRUM MEDYCZNE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, w tym poradnia rehabilitacyjna, dział fizjoterapii, oddział rehabilitacji dziennej dla dzieci, oddział rehabilitacji neurologicznej, zespół rehabilitacji domowej.

Najbliższa stacja pogotowia zlokalizowana jest w Gostyniu, czyli w odległości niecałych 5 km od centrum Gminy Piaski.

Gmina nie dofinansowuje nieobowiązkowych szczepień dla mieszkańców, jednak współpracuje z zewnętrznymi podmiotami w zakresie realizacji programów profilaktycznych. Współpraca polega na nieodpłatnym udostępnieniu miejsca postoju mammobusów, cytobusów, opto-busów oraz rozpropagowaniu informacji na temat realizowanych programów profilaktycznych wśród mieszkańców Gminy.

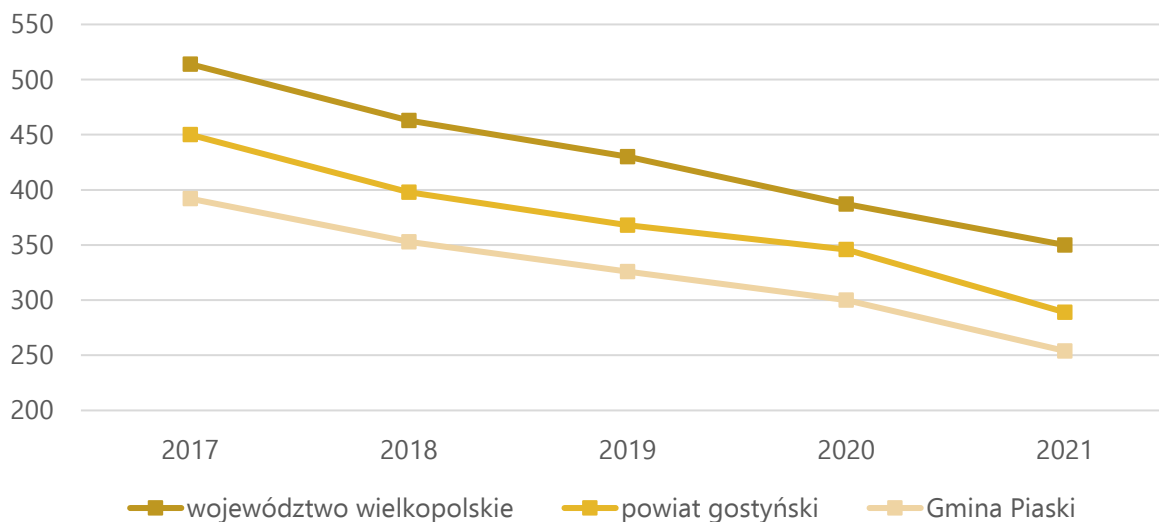
Za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Gminie Piaski odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piaskach. Do podstawowych zadań pomocy społecznej należą: wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem. W osiągnięciu wyznaczonych celów służy udzielanie pomocy: finansowej, rzeczowej, usługowej, poradnictwa oraz pracy socjalnej.

Gmina Piaski aktywnie przeciwdziała alkoholizmowi i narkomanii m.in. poprzez realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Piaski. W ramach prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej edukacyjnej i sportowej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje lub współorganizuje wydarzenia takie jak: Bieg Bojanowskiego, Bieg Karłowski, cykl imprez „Gram trzeźwo i żyję trzeźwo”, Mała Liga Dzikich Drużyn pod hasłem „Bezpieczne wakacje”, konkursy plastyczne, lekcje profilaktyczne, półkolonie, spotkania, itp. Ponadto w szkołach odbywają się zajęcia promujące zdrowy tryb życia prowadzone podczas ferii zimowych i letnich m.in. basen czy rowery oraz organizowane są drużynowe rozgrywki

w różnych dyscyplinach. GOPS prowadzi również kontrole placówek handlowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Wykres poniżej przedstawia liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej GOPS w Piaskach w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Od roku 2017 dostrzec można tendencję spadkową dla wskaźnika zarówno w Gminie, powiecie, jak i województwie. Ponadto wartość wskaźnika jest najniższa dla Gminy spośród analizowanych jednostek we wszystkich latach.

Ryc. 30. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Piaski na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Gminy działają placówki, organizacje i instytucje wspierające potrzebujących pomocy i znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej mieszkańców. Wsparciem dla osób z niepełnosprawnością jest działający w ramach Stowarzyszenia „Kreatywni” Warsztat Terapii Zajęciowej, gdzie podopieczni otrzymują opiekę oraz przygotowanie zawodowe, co pozwolić ma na podjęcie zatrudniania, a w konsekwencji usamodzielnienie. Jednak WTZ to przede wszystkim integracja uczestników – organizowane są spotkania, zajęcia, jasełka, itp. Uczestnicy zajmują się również „małą wytwórczością”, np. wykonują hotele dla owadów czy budki lęgowe dla ptaków. Siedzibą WTZ jest budynek będący własnością Gminy.

Na obszarze Gminy działa także Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w którym pomoc i schronienie znajdują kobiety i dzieci doświadczające przemocy w rodzinie. Ponadto Dom Dziecka w Bodzewie zapewnia całodobową opiekę nad dziećmi i młodzieżą, ucząc je samodzielności i przygotowując do dorosłego życia.

Seniorów z terenu Gminy zrzesza Klub Seniora oraz Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów – koło nr 7 w Piaskach. Klub Seniora posiada siedzibę, w której zwyczajowo raz w tygodniu odbywają się spotkania. Ponadto tradycją stały się cykliczne wydarzenia – Dzień Seniora oraz Spotkanie opłatkowe, skupiające wielu uczestników. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu trwał remont świetlic wiejskich w Bodzewie i Szelejewie. Świetlice te wyposażone będą w zaplecze kuchenne i sanitarne. Planuje się ich udostępnienie na potrzeby seniorów (miejsce spotkań i integracji, organizacja zajęć). Mimo dużych powierzchni sale będzie można podzielić na mniejsze pomieszczenia dzięki czemu w okresie zimowym nie będzie konieczności ogrzewania ich w całości.

Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym gminy, nałożonym przez ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu. Polityka mieszkaniowa na terenie Gminy Piaski oparta została o Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Piaski na lata 2022-2026. W uchwale nr XXIII/184/2021 z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Piaski określone zostały szczegółowe kryteria warunkujące możliwości ubiegania się o mieszkanie z zasobu Gminy. Podstawowe kryteria to:

- 1) zamieszkiwanie w warunkach kwalifikujących się do poprawy,
- 2) osiąganie dochodów na poziomie określonym we wskazanej uchwale,
- 3) zamieszkiwanie na terenie Gminy co najmniej 5 lat, w tym co najmniej 2 lata w ostatnim miejscu zamieszkania.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę mieszkań socjalnych i komunalnych będących w zasobie Gminy Piaski od 2018 do 2022 roku. Zauważyć można stopniowe zmniejszanie się liczby mieszkań komunalnych – w przeciągu 5 lat ich liczba zmniejszyła się o 8. Z kolei liczba mieszkań socjalnych wzrosła o 2 na przestrzeni analizowanych lat.

Tab. 26. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Piaski w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkań komunalnych	38	33	31	31	30
Liczba mieszkań socjalnych	4	6	6	6	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Załącznik 2: Wzór ankiety

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030

Szanowni Państwo,
W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030, zwracamy się
z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?						
Skuteczność działania pomocy społecznej?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Dostęp do żłobków?						
Jakość opieki żłobkowej na terenie gminy?						
Jakość infrastruktury żłobkowej na terenie gminy?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę (DPS, Klub Seniora)?						
Wsparcie osób niesamodzielnych?						
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?						
Dostęp do możliwości elektronicznego załatwienia spraw w urzędzie?						
Dostęp do cyfrowych rozwiązań wspierających administrację publiczną?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						
Gospodarka						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?						
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy?						
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
Dostępność usług rzemieślniczych na terenie Gminy?						
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?						
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?						
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						

Środowisko i przestrzeń						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Estetykę swojej gminy?						
Jakość powietrza w gminie?						
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?						
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie gminy?						
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?						
Infrastruktura techniczna						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Stan dróg w gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w gminie?						
Turystyka i rekreacja						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?						
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?						
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						

Edukacja i kultura						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
Jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy dające możliwość dalszego rozwoju, np. stypendia naukowe?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						
Działalność domu kultury i biblioteki?						
Zapewnianą w ramach działalności świetlic wiejskich ofertę kulturalną?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
  - poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego / zapewnienie transportu zbiorowego
  - rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
  - rozbudowa oświetlenie ulicznego
  - rozwój infrastruktury sportowej
  - budowa i modernizacja sieci wodociągowej
  - budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
  - rozwój sieci gazowej
  - budowa i modernizacja świetlic wiejskich
  - rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
  - poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
  - utworzenie programu zagospodarowania wód opadowych
  - poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
  - zwiększenie dostępu do Internetu
  - wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
  - wsparcie mieszkańców budynków jedno i wielorodzinnych przy wymianie źródeł ciepła
  - stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
  - stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
  - poprawa dostępu do usług medycznych
  - zmniejszenie bezrobocia
  - promocja gminy
  - inwestycje w rozwój turystyki
  - podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
  - zwiększenie dostępności przedszkoli
  - zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
  - realizacja programów zwiększających aktywność fizyczną dzieci i młodzieży
  - poprawa bezpieczeństwa publicznego
  - rozwój kultury
  - aktywizacja osób starszych
  - realizacja programów rozwoju umiejętności cyfrowych dzieci i młodzieży
  - zwiększenie dostępności Urzędu Gminy poprzez cyfryzację usług
  - inne (*jakie?*)
-

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

.....

.....

.....

.....

Metryczka

Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

Wiek:

- poniżej 18 lat
- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- uczeń/student
- rolnik
- przedsiębiorca
- osoba pracująca
- osoba bezrobotna
- emeryt / rencista
- inne (jakie?) .....

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem gminy
- nie jestem mieszkańcem gminy

*Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych,
Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!*

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
I.I. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń	Regulacja polityki przestrzennej z uwzględnieniem stref inwestycyjnych i osiedleńczych oraz terenów rekreacyjnych w oparciu o dokumenty planistyczne i strategiczne				
	Pozyskiwanie i wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, w tym wielorodzinne oraz inwestycyjne				
	Dążenie do rozszerzenia komunikacji zbiorowej przy współpracy z powiatem				
	Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej oraz przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami				
I.II. Nowoczesna i rozbudowana infrastruktura techniczna i sieciowa	Rozbudowa dróg gminnych i ścieżek rowerowych				
	Montaż energooszczędnego oświetlenia ulicznego, w tym wymiana całego oświetlenia ulicznego na energooszczędne				
	Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych wraz ze stacją uzdatniania wody, modernizacją zbiorników i ujęć podziemnych stacji uzdatniania wody				
	Dążenie do rozwoju sieci internetowej				
I.III. Bezpieczni mieszkańcy Gminy Piaski	Budowa i rozbudowa monitoringu wizyjnego obejmującego wszystkie obiekty użyteczności publicznej				
	Dążenie do utworzenia Straży Gminnej				
	Modernizacja i wyposażenie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej				
I.IV. Gmina Piaski przeciwdziałająca zmianom klimatu	Rozwój odnawialnych źródeł energii i ich promocja wśród mieszkańców i przedsiębiorców				
	Wprowadzenie rozwiązań zielonej i niebieskiej infrastruktury				
	Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne oraz termomodernizacja budynków użyteczności publicznej				
	Wprowadzenie gminnego programu dotacji do wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji mieszkalnych budynków prywatnych				
	Podnoszenie świadomości ekologicznej poprzez edukację ekologiczną mieszkańców (dystrybucja plakatów, informatorów, konkursy, wydarzenia promujące ekologię)				
	Wspieranie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji wodnej (gromadzenie wód opadowych) oraz wspieranie infrastruktury melioracji szczegółowej				
	Prowadzenie monitoringu jakości i stanu wód oraz zwiększanie dostępu do informacji o stanie lokalnych wód pitnych i opadowych dla mieszkańców Gminy				
	Zachowanie różnorodności biologicznej oraz ochrona i wzmacnianie zasobów przyrodniczych i kulturalnych				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
II.I. Rozwinięta gospodarczo Gmina Piaski	Zapewnienie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej w oparciu o nowe i istniejące tereny inwestycyjne wyposażone w infrastrukturę sieciową i techniczną				
	Promocja oferty inwestycyjnej wśród przedsiębiorców				
	Umożliwienie przedsiębiorcom pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł				
	Zachęcanie mieszkańców do podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej				
	Rozwój współpracy międzynarodowej wśród przedsiębiorców				
	Kształtowanie świadomości obywatelskiej o znaczeniu zrównoważonego rolnictwa i gospodarki rolno-spożywczej				
	Wspieranie wysoko efektywnego i nowoczesnego (ekologicznego) rolnictwa				
	Wspieranie rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w szczególności w zakresie tworzenia gospodarstw agroturystycznych, „zagród edukacyjnych”, gospodarstw opiekuńczych				
II.II. Atrakcyjna rekreacyjnie Gmina Piaski	Uczestnictwo w wypracowaniu spójnej koncepcji rozwoju turystyki w korytarzu „EuroVelo” R9				
	Rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o promocję istniejących terenów rekreacyjnych, gminnych zabytków i postaci historycznych				
	Tworzenie nowych tras pieszych, rowerowych, konnych, pielgrzymkowych w oparciu o gminne zabytki, ważne miejsca oraz uwarunkowania przyrodnicze wyposażonych w infrastrukturę szlaku turystycznego				
	Wykorzystanie nieczynnej linii kolejowej na ścieżkę pieszo-rowerową				
	Promocja i odnawianie istniejących szlaków turystycznych (rowerowych i Nordic Walking) poprzez stworzenie mapy tras, stosowanie odpowiednich oznaczeń, tablic informacyjnych, itp.				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
III.I. Usługi społeczne, zdrowotne i administracyjne odpowiadające potrzebom mieszkańców	Dalszy rozwój e-usług oraz usprawnienie kanałów informacyjnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa cyfrowego i ochrony danych osobowych				
	Utworzenie platformy cyfrowej nt. edukacji lokalnej				
	Integracja społeczna mieszkańców poprzez organizację wydarzeń i spotkań międzypokoleniowych				
	Aktywne włączanie mieszkańców w zarządzanie rozwojem Gminy				
	Wsparcie osób z niepełnosprawnością i ich rodzin poprzez wprowadzenie opieki wytchnieniowej i asystenta osoby z niepełnosprawnością				
	Zwiększenie dostępności infrastrukturalnej dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez likwidację barier architektonicznych				
	Utworzenie obiektu dostosowanego dla osób ze szczególnymi potrzebami realizującego ofertę międzypokoleniową, w tym usługi edukacyjne, kulturalne, spędzania czasu wolnego				
	Rozwój świadczenia usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych				
	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niesamodzielnych, uzależnionych, itp.				
	Organizacja mobilnych usług indywidualnych dla osób starszych, w tym opieka pielęgniarstwa, usługi techniczne i naprawcze, itp.				
	Wsparcie i realizacja zadań związanych z ochroną zdrowia, w tym organizacja programów profilaktycznych				
	Zwiększenie dostępu do opieki specjalistycznej i usług rehabilitacyjnych				
	Poprawa dostępności opieki zdrowotnej i usług poprzez organizację transportu dla osób starszych i niesamodzielnych				
III.II. Umożliwienie edukacji i rozwoju na każdym etapie życia	Podnoszenie jakości i konkurencyjności szkół m.in. poprzez podejmowanie innowacyjnych działań i nowoczesnych rozwiązań infrastrukturalnych i w systemie nauczania				
	Doposażanie obiektów szkolnych, przedszkolnych i żłobkowych				
	Wprowadzenie systemu wsparcia dla uczniów zdolnych i z trudnościami w nauce				
	Stosowanie wsparcia rozwoju kompetencji nauczycieli				

	Kształtowanie postaw przedsiębiorczości m.in. poprzez włączenie mieszkańców w zajęcia z doradztwa zawodowego				
	Wprowadzenie ukierunkowanej na pożądane zawody edukacji w szkołach i poprzez szkolenia umożliwiające przebranżowienie				
	Rozwój kompetencji cyfrowych wśród dzieci i dorosłych przeciwdziałający wykluczeniu cyfrowemu				
	Rozwój umiejętności cyfrowych dla osób uczących się, aktywnych zawodowo oraz seniorów				
	Zapewnienie efektywności nauczania języków obcych				
	Wprowadzenie edukacji i możliwości rozwoju dla seniorów, w tym np. poprzez utworzenie Uniwersytetu III wieku				
	Wspieranie uczenia się przez całe życie m.in. poprzez utworzenie Uniwersytetu Ludowego				
Rozwój wolontariatu na rzecz kształtowania postaw liderekich i obywatelskich					
III.III. Różnorodna oferta kulturalna i sportowa	Zapewnienie oferty kulturalnej odpowiadającej oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców z różnych grup wiekowych				
	Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych promujących lokalne dziedzictwo, walory przyrodnicze oraz produkty lokalne				
	Wspieranie działalności świetlic wiejskich i wspieranie ich postrzegania jako centrów aktywności społecznej				
	Modernizacja, rozbudowa i odpowiednie utrzymanie obiektów sportowych i rekreacyjnych				
	Wspieranie działalności lokalnych organizacji pozarządowych				
	Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju oferty kulturalnej i sportowej				
	Kultywowanie lokalnych tradycji i krzewienie tożsamości dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców				
Wykorzystanie istniejących produktów kulturalnych i ich rozwój w celu przyciągnięcia turystów					

Urząd Gminy Piaski

ul. 6-Stycznia 1

63-820 Piaski

sekretariat@piaski-wlkp.pl

<http://www.piaski-wlkp.pl>

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, wprowadziła szereg zmian integrujących wymiar społeczno-gospodarczy i przestrzenny w dokumentach strategicznych, również na poziomie lokalnym, co zdeterminowało konieczność rozpoczęcia prac nad opracowaniem projektu Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030.

Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, którą pogłębiono podczas badania ankietowego przeprowadzonego w dniach od 19 kwietnia do 6 czerwca 2022 roku.

Zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przeprowadzone zostały konsultacje społeczne nad projektem Strategii. W ramach konsultacji społecznych, interesariusze strategii rozwoju za pomocą formularzy uwag oraz podczas spotkania konsultacyjnego zgłaszać mogli swoje opinie i sugestie poprawek do projektu strategii. Na tej podstawie zostało przygotowane sprawozdanie z przebiegu i wyników Konsultacji, które zostało zamieszczone na stronie internetowej Urzędu.

Następnie zgodnie z art. 10f ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym projekt Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 został przedłożony Zarządowi Województwa Wielkopolskiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Zarząd Województwa Wielkopolskiego wydał opinię w zakresie sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 ustaleń i rekomendacji dotyczących kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

Strategia Rozwoju Gminy Piaski na lata 2024-2030 stanowi podstawę do zrównoważonego i harmonijnego zarządzania przyszłością Gminy w perspektywie do roku 2030. Stanowi wizję rozwoju i scenariusz działań uwzględniający wszystkie aspekty życia i wyznacza kierunki dla procesów i programów realizowanych w Gminie Piaski w kolejnych latach.

W związku z tym zasadne jest przyjęcie w/w dokumentu.